

"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išleista kas penktą dieną, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Savienytose Valstijose.....\$2.00
Kanadoje ir Meksikoje.....2.50
Kitose viešpatijose.....3.00
Prenumerata apmokama iš priekio. Prenumerata metams skaitoma nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujųjų Metų. Apie prenumeratą ir kitus reikalingus duomenis rašyti adresuoti:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In the United States.....\$2.00
Canada and Mexico.....2.50
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publishers:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.
Nr. 36 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 6 d. RUGSEJO (SEPTEMBER), 1912 m. Metal XXI

POLITIŠKOS ŽINIOS.

AMERIKA.

Dėl Panamos kanalo Amerika gali susivaidyti su Europos viešpatystės turinčios užjūrinis reikalas. Amerikos senatas ir kongresas mat užgrybė per Panamos kanalą Amerikos laivus leisti dykai, o nuo kitų kraštų laivų imti mokesį. Bet Amerika su Anglija seniau padarė sutarimą ir pasidėjo, jeigu kanalas bus nukastas, per jį leisti lygioms tiesoms laivus visų kraštų. Dabar gi, kada kanalas baigiama dirbti, Amerikos kongresas savo laivams pripažįsta privilegijas. Prieš tas privilegijas Anglija ir jos kolonijos Australija kelia protestus. Protestai vienok negelbi, Amer. nemano sutarimo laikytiesi, lauzo jį. Anglija reikalauja kad klausimas privilegijų Amerikos laivams būtų atiduotas išristi terptautiskam santaikos teismui Haagoje, bet Washingtono valdininkai atsisako, nes žino, jog Haagoje būtų pralostu. Bet gi Anglija turi kitą su Amerika sutarimą, būtent, kad abu kraštai pasidada, gimus nesutikimams, tuos nesutikimus pavesi išristi santaikos teismui, bet ne ginčams, o Amerika pirmą gimusį po sutarimui su Anglija nesutikimą atsisako atiduoti santaikos teismui. Toks jau sutarimas su Amerika padarytas ir Francuzijos, bet kad su ja Amerika dar svarbesnių nesutikimų neturėjo, tai nebuvo pamato šauktiesi santaikos teismo; jeigu toks teismas būtų Amerikai neparašęs, gal ji, nors turi ir su Francuzija padarytą pasidėjimą, jį teipgi atmetė.

Neįstabu todėl, jeigu įtekmingai Vokietijos laikraščiai juokiasi iš padariusių su Amerika sutarimus visus galinčius kilti nesutikimus pavesi santaikos teismui, o ne karui. Nes ištikro ką gi verti sutarimai, jeigu juos prie pirmos progos lauzo sutarimą padarė.

Tokį sutarimą buvo pakviesta padaryti ir Vokietija, bet ji nesiskubino ant pakvietimo su pritarimu atsilepti. Todėl vokiečiai laikraščiai dabar ir juokiasi iš padariusių tokių sutarimus Francuzijos ir Anglijos, nes Amerika ne pirmą kartą lauzo savo pasidėjimus, jeigu mato, kad kitaip daugiau pelnys, atmeta santaikos teismą, o griebiau ginklo.

Prisiekė be abejonės susivaidyti Amerikai su kitais kraštais ir dėl sumanymo kongresmano Sultzerio, kuris reikalauja, kad atgabentų Amerikos laivais už prekės būtų įleidžiamas už mokesį muitą, o atgabentų kitų kraštų laivais, kad mokėtų daugiau. Jeigu tas sumanymas bus priimtas, be abejonės kils vėl protestai, o jeigu protestai negelbės, kiti kraštai gal panašiu būdu atmokėti, o tą Amerika pajutų labiau, nes savo prekių svetūr ji išgabena daugiau, negu parsigabena svetimų.

RUSIJA.

Iš visų Europos kraštų, su lyginus didumą ir gyventojų skaitlių, išėjus griuvančių Turkija, Rusija mažiausiai pinigų išleidžia žmonių švietimui, per tai ji ir stovi taip žemai, pagarsėjusi didžiausiu skaitliumi ne mokančių rašyti ir skaityti.

1909 m. pradinio mokyklų, ant 160 milijonų gyventojų, taigi skaitliaus dvigubai didesnio negu Jungtinios valstijos, Rusijoje buvo tik 104,350 pradinio mokyklų, kurias lankė 6,518,965 mokiniai, 2,452 vidutinės mokyklos su 727,143 mokiniiais ir 101 augstesnė mokykla su 110,341 stud.

Užlaikymui pradinio mokyklų išleista 160,100,310 rublių (87,023 rubl. iš izdo, o 78,022 rubl. davė valsciai, žemietikotikos įstaigos, tame ir 108). Užlaikymui vidutinio

nių mokyklų išleista 107,930,215 rubl., tame 60,717,381 rubl. paskirta iš izdo, o 78,717,381 rubl. iš kitų šaltinių. Augstesnioms mokykloms išleista 32,548,690 rubl., tame iš izdo paskirta 19,000,056 rubl., o 12,033,634 iš kitų šaltinių. Kitokiams švietimo įstaigoms paskirta buvo dar 11,300,612 rubl. iš izdo ir 57,104 rubl. iš kitų šaltinių. Taigi žmonių švietimo reikalams išleista iš viso 320,996,931 rubl., už tai išlaidos kariūnėms tris kartus didesnės.

Taigi pradinėms mokykloms Rusijos izdas išleido mažiau negu išleidžia miestas Chicago už laikymui miesto viešųjų mokyklų.

Ant 1000 Rusijos gyventojų 1009 m. išpuolė abiejų lyčių mokinių: Europinė Rusijoje 50.5, Kaukazo krašte 45.5, Lenkijoje 42.2, Finlandijoje 74.8, Užkaukazyje 27.4, Siberijoje 33.0, Vidurinės Azijos valdybose 21.1.

Mokinių nuosimtis pasididino: Vidurinė Azijoje 10%, Siberijoje 7.8%, Užkaukazyje 7.4%, Kaukazo krašte 7.3%, Europinė Rusijoje 5%, Lenkijoje gi tik 1.7%.

Taigi aišku, jog iš visų Rusijos kraštų žmonių švietimas stovi augščiausiai Finlandijoje, todėl, nors tam kraštui gamta mažiau negu kitiems savo dovanytėlė, jis ir ekonomiškai stovi geriau negu kiti Rusijos kraštai, kad naikinamoji žmonių gerovę rusiškai biurokratija ten negalėjo teip naikinti darbu vartoti kaip kitose Rusijos pakraščiuose.

Skaitlinės apie mokyklų padėjimą aiškiai parodo, kodėl Rusija teip žemai stovi, kodėl ten žmonės skursta, kodėl ją lanko nuolatai badas ir epidemijos ir kitokios nelaimės.

VIDURINĖ AMERIKA.

Mexiko paikintins Washingtono užtikrina, jog revoliucija Meksiko likosi pergalėta; jeigu dar yra besipriešinančių pulkai, tai tie esą ne revoliucionieriai, bet paprasti plėšikai. Bet plėšikais valdžia vadina ir teip vadinamus žapatus, bet gi ju teip ilgai suvaldyti negali, jie drąsiai ateina net į krašto sostines aplinkines.

Apie pergalėjimą revoliucijos Šiaurinėse Meksiko valstijose prezidento valdžia jau ne sykį mėgino garsinti, ne kartą garsino, jog Orozco pasekėjai iš visų pušių apstoti ir niekaip ištrukti negali. Bet paskui pasirodė, kad jie perklausė eiles juos apstojusios valdžios kariūnėms ir iš valdžios generolo kilpų pasiiluosavo.

Revoliucija Vidurinės Amerikos respublikų Nicaragua platinasi, bet Amerikos kariško laivyno vadovas Konradmirolas Southeland Washingtonan atsiuntė žinią, jog apgynimui gyvenančių Nicaragvoj amerikonių jam pakanka tų karių, kokius jis turi. Kapitonas laivo "Annapolis" Terchuna įstengia palai kyti traukinių bėgiojimą tarp Corinto ir Chinandega; jis turi 500 Amerikos jureivų ir to jam pakanka tuom tarpu.

Angliškasis konsulus mieste Matagalpas nuo savo valdžios pareikalavo apgynimui Nicaragvoj gyvenančių anglijonių karių laivų, nes vietiniai gyventojai labai nekencia svetimaucijų, gali paregti jų skerdynes.

Krašto sostinė, miestas Managua apgultas iš visų pusių revoliucionierių. Miestai Granada ir Masaj pateko į revoliucionierių rankas. Aplinkinėse Managua laukiamas didesnis mušis, kuris arba revoliucijai padarys galą, arba išvers prezidento valdžią.

BALKANŲ PUSSALIS.

Austrijos užsienio ministeris pradėjo tarybas su kitais kraštais, kaip čia sutvarkius Turkijos reikalus, kaip padaryti galą žmonių sukilimams Turkijoje ir karui Turkijos su Italija.

Visokių kraštų atstovai Berne mano, jog be įsikimo kitų kraštų ne greitai pasibaigtų karas Italijos su Turkija. Vedamos privatškai Šveicarijje ir Francuzijoje tarybos Turkijos ir Italijos įgaliotinių užkluivo ir nenužengė toliau. Todėl, jeigu besitariant kraštai neįstengs greitai susitaisyti, didesės Europos viešpatystės pasirengusios susirinkti kur nors kongresas ir su prievarta sutaisyti vedančius karą kraštus ir sutvarkyti kitus Turkijos reikalus.

Pereitą savaitę porte Beirute pasirodė šeši itališki kariški laivai. Manyt, kad jie bombarduos miesta, ir išsodys kariūnėms ant kranto; bet to nedarė, išplaukė vėl į jures, nes Beirute yra skaitlinga turkų kariūnė.

ANGLIJA.

Anglijos parlamentas pereitą savaitę nutarė, pakelimiui gyventojų kontroliuoti apsidėvėjus; norima mat pagerinti žmonių viešlę. Sulyg ty naujai užgryti teisių, visi menkapročiai turės but patalpinami atsakanciose įstaigose. Tokiems bus uždrausta apsigyventi.

Tas gal nebūtų labai blogu, bet su pagelba ty teisių, valdžia ir tvirtu proto, bet jai nepatinkama žmogui, turėdama savo gydytojus gali su prievarta kaip kalėjime laikyti juos įrengtose įstaigose. Tai ir nurodo lygiai laikraščiai, kaip ir daktarai. Bet tiesos tos priimtos dideliu daugumu parlamento balsų.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Liepos 26 dienoje Sv. Jurgio gatvelėje pas vienus lietuvių mirė moteriškė Marijona Radzevičienė. Nabašnik, sirgdama, sakė ir savo globėjui, ir sargintojams, kad numirus ją apgiedoti lietuviškas giesmininkas lietuviškai.

Nabašnikas buvo ligota, bet pinigų turėjo susidėjusi ne maža. Sakydavo palikianti kokį 100 rubl. Sv. Mikalojaus bažnyčios vargonams.

Mirus, globėjas lietuvis, pildydamas nabašnikės norą, sukvietė į būdnę lietuvių ir lietuvių išlydėti buvo atėjusieji dominikonų klebono pavaduotojas, kun. Liegus. Atėjęs kun. ilgai stebėjosi radęs būdnėje lietuviškai begiedant. Pastovėjęs gerą valandikę pagaliaus paklausė lenkiškai: "czy już można eksportować?" Išesus nimirė iš namų ir einant gatve, žmonės pradėjo giedoti lietuviškai. Kaikur lenkai karščiausiai: ja nie che, ja nie zierpie, żeby poganskim językiem spiewali (as nenoriu, as neįsiskiesu, kad giedotų pagoniška kalba). Kun. Liegū taip pat, matyti, nepatik, kad lietuviškai gieda, matyti, ir jam lietuvių kalba pagoniška. Jis sustabdė procesiją ir ušė lietuviškai giedoti. Mat, iš kentė tokios demonstracijos. O kad paskiau keli lenkai ir lenkėms emė lenkiškai giedoti kunigas Liegus nieko nesakė. L. N.

— Viltis —

Liepos 23 dieną Vilniuje, šachmatininkų klubo buse, prasidėjo visos Rusijos šachmatininkų kongresas: suvažiuavusieji, žinoma, nesitaria jokiais svarbiais reikalais, bet tikiai žaidžia šachmatais. Atvažiuo visi garsieji šachmatininkai ne tik Rusijos, bet ir užsienio, iš viso daugiau, kaip 20 žmonių. Laimėjusiems šachmatų žaidimus paskirtos dovanos ant kelių tukstantų rublių.

— Viltis —

Sios žiemos sezoną Vilniaus lenkų teatrą ves, kaip ir pernai, artistų bendrovė, vedama pp. Pavloskio ir Stricharskio. Nra

tai kooperatinė bendrovė ir pelnu dalinasi visi artistai. Pasirodė, kad lenkų teatras Vilniuje gali gyvuoti tik tokio būdu. Pirmą lenkų teatrą duodavęs vis deficitus; pernai gi pirmi mėtai Vilniaus lenkų teatrui pasisekė baigt sezoną su pelnu.

Lenkų draugija teatrui remti nutarė duoti artistų bendrovei šiemet dykai teatrą ir dar apie 4000 rublių pašalpos.

— Viltis —

Jau savaitę kaip Vilnių streikuoją Penikos spynų fabriką. Darbininkai reikalauja pakelti jiems algą. Toje fabrikėje nuolat dirbo 150 darbininkų.

— Viltis —

Siomis dienomis Vilniū buvo atvykę agentai iš Prūsų, kurie įsiekio čia lenkų darbininkų. Dabar jie išsivežė iš Vilniaus į Prūsus 300 darbininkų trims mėnesiams.

— Viltis —

Jau priima prašymus iš norinčiųjų įstoti į Vilniaus akusėrių kursus prie Sv. Jokubo ligoninės. Prašymus priimins ligi rugšėjo 15 dienos.

— Viltis —

J. Mantvilos vardo pašymų mokyklon jau priiminėja kasdien, išskyrus sekmadienius ir šventadienius, nuo 6 ligi 8 valandos vakarą Vaikų Globos draugijos buse (Goristų, 8).

— Viltis —

UKININKŲ EKSKURSIJA Į LENKUS.

Liepos 26 d., iš Vilnius išvažiavo į Lenkus, daugiausiai Kielecų guberniją, ekskursija pažiūrėti, koks ten yra žemės ūkis. Ekskursiją taiso Vilniaus Ukio Draugija ukio departamento duotas pinigais. Išvažiavo apie 12 žmonių.

— Viltis —

IS KAUNO.

Liepos 23 dieną išvažiavo Peterburgan Kauno vyrų gimnazijos mokiniai, kurie mokosi kariūnėms mokykloms. Išvažiavo iš viso 60 mokinių karių ir 17 mokinių muzikantų lydimi gimnazijos direktoriaus Medvedovo, dviejų mokytojų, aficeriaus ir inter-aficeriaus. Išvažiavusieji mokiniai dalyvaus Kauno miesto visos Rusijos mokinių kariūnėms manevruose, kurių žiurėsą patsai caras.

— Viltis —

Kauno "Saulės" buchhalterijos kursuose žadą mokyti šiemet stenografijos (greito rašymo). Stenografijos mokysis pagal naują ušienio būdą, kuriuo rašant, galima esą užrašyti per vieną minutę ligi 100 žodžių.

— Viltis —

IS RASEINIŲ, Kauno gub.

"Rieč" praneša, kad pamišusis Gorodeckis kėsinsis užmūsti dvarininką Bušackį. Suimamas, Gorodeckis šovs 4 kartus į policistus, bet nesužeidęs nieko.

— Viltis —

PERKA DVARUS.

Kauno Valstiečių Banko skyrius perka Marijampolės dvarą, Panevėžio apskrityje, Naumiesčio valsčiuje, 11 varstų nuo Panevėžio. Dvaro žemės iš viso 1046 dešimtines.

Vilniaus gubernijoje Valstiečių Bankas pirkė ir išparduoda valstiečiams penkis dvarus: 1) Žulvių dvarą, seniau buvusį Pilsudžio, paskui Kurnosovo (11-500 dešimtinų); čia jau apsigyveno rusai kolonistai; 2) Sielskių dvarą, buvusį Vankavičiaus, iš viso 1083 dešimt.; 3) Čirlijanovo dvarą, buvusį generolienės Mieščerskienės, 723 dešimt.; 4) Leykovo dvarą, buvusį Umas-

tauskienės, iš viso 2750 dešimtinų ir 5) Vincentavo dvarą, buvusį Lapunovo, iš viso 485 deš. Du pastaruosiu dvaru dar tik manoma dalinti.

— Viltis —

IS RODUNIOS, Lydos pav.

Kad kunigams labai tinka darbuotis tarp saviškių, geriausia rodo kun. Gintauto ir kun. Ozevičiaus pavyzdys. Vienas "didelis" žmogus, nes Rodunios dekanas, kitas ne taip didelis žmogus, nes tik Rodunios vikaras. Ir vienas ir kitas iš šio pasaulio galingųjų valios globoja ir gano lietuvių duseles, bet tos globos nelaimingosios lietuvių duseles oi kaip norėtų nusikratyti. Ta globa, tai kruvina globa, tai globa šaukiamo dangun keršto.

Kaip liepos 22 dieną po pamaldų ir po kunigų pietų susirinko prie klebonijos lietuvių burs (apie 100 žmonių) prašyti sau lietuviškų pamaldų, dekanas Gintautas pažūrėjo į juos ir šypsodamasis sakė: "A ezemu was tak malo mówili że wiecej.... I ty tu Čiuika. A na co tobie litewskie kazanie, wszak ty rozumiesz po polsku!"

O kada daugelis lietuvių verkė ir sąras šluostė, ir savo skriaudas pasakojo, kun. Dzevičius šiaip prabilo: "Netikros jūsų sąros. Kitą kartą išsitrinkite akis svogunais, tai geriau verkseite."

— Viltis —

IS AUGSTOSIOS PANEMUNĖS, Suvalkų gub.

Rugpjūčio 6 d. n. kal. apie aštuntą valandą vakaro buvo nepaprasta audra. Akies mirksnyje pajudo visas dangus, griaustinis pradėjo griauti, žaibai žaibuoti, o vėjas medžius, stogus ir tvoras laužyti, naikinti. Trumpu laiku pridarė daugybę žmonių: išlaužė sodų medžius, o kiek mėske medelių išvartė, nė nesuskaitys. Bet ačiū Dievui, iš žmonių negirdėti, kad būtų kas nukentėjęs, taip pat ir laukams nepakenkė. Seneliai pasakoja, kad tokių audrų nepamena.

B. Bizunas.

— Viltis —

IS ŠIAULIŲ.

Šiauliuose iš antradienio į trečiadienį tą naktį (iš liepos 24 į 25) 2-ję valandą kilo labai didelis gajras: užsidegė Ragalino odų dirbtuvė. Visi dirbtuvės sudegė, tiktai paliko plikos namų sienos, nuostolių yra labai daug. Dirbtuvė ir masinos buvo apdraustos puse milijono rublių. Iš trečiadienio į ketvirtadienį 3-oje valandą naktį kilo kitas gajras: sudegė žydų kompanijos malūnas. Pradėjo degti viduryje malūno, antram gyvenime.

Lietuvos durniukas.

— Viltis —

IS PALANGOS, Kuršo g.

Nuo kelerių metų darbuojasi čia Labdarių Draugija, kuri tarp kitko taiso kasmet po 1 kartą loteriją savo lėšoms padidinti. Šiemet loterija buvo liepos 15 d. Palangos grapo parke.

Visokių fantų loterijoje buvo penkios tukstantų. Kaip pinigais, taip ir daiktai daugiausia paaukojo grajų Tiškevičių giminei, kurių šiemet gana daug buvo Palangoje suvažiavę. Loterija puikiai pavyko: gryno pelno buvo apie pusantros tukstantes rublių.

Daugiausia darbo šiame reikale padėjo Labdarių Draugijos pirmininkė, graipienė Pelikienė Tiškevičienė. Daug padėjo ir vietinis klebonas, kun. J. Šniukšta, kurs ne kartą nematomas darbuojasi visose Palangos visuomenės gyvenimo įstaigose.

K. Kirvinskis.

— Viltis —

Viršui—turkų kariiviai; apačioj iš dešinės pusės—Moukhtar—Paša, naujas Turkijos ministerių prezidentas, iš kairės Montenegro karalius Nikalojus.

Tarp Turkijos ir Montenegro dabar labai tankūs susirėmimai.

IS PANEVŽIO.

Rugiai šiemet buvo labai puikūs: ir dideli, ir tankūs, bet ištikus diem atvejais smarkioms audroms su dideliais lietumis, buvo smarkiai aplaužyti, sulankstyti, o vietomis ir prie žemės priploti. Kai-kur net ir ledai apkulė. Todėl, šiaudų kad ir daug, bet grūdai apimėnki.

Zieminiai kviečiai taip pat vietomis nekokie. Tiesa, nelabai kas iš menkesnių ukininkų ir sėdavo lietaus, tai ankstybesnysis vasaros geresnis. Ypač pievos šiemet pusėtinal pažėlė. Šiemet, kaip matyti, ukininkai pasaro turės dvigubai daugiau negu pernai, nes šį pavasarį ne vienas, patyręs gyvulių badą, pasirūpino kuodaugiausia prisėti pudyne vikių pašarui.

Relikta pažymėti, kad apie Panevėžį beveik visi ukininkai tebeleiko trilaukį ukį, ir jei kas pasėja šį-tą pudyne, tai dar naujiena pas mus. To sodiečių pavyzdžio tebesilaiko mūsų kolonistai.

Vejo valkas.

— Viltis —

IS EISIŠKES, Lydos pav.

Dekanas kun. Gintautas priiskaitė savo parapijoje ir paskelbė iš sakyklos tik 79 lietuvius. Dėlko kun. Gintautas terado Eišiškių parapijoje tiek mažą lietuvių, paaiškina iš dalies ir šioks jo vienas pasielgimas. Nesenai kun. Gintautas per pamokslą vieną kartą pasakė: "Poslie rožanca ja wam powiem wielkie slowo" (Po-ražančiaus aš jums pasakysiu svarbų žodį). Paskui, po ražančiaus, kun. Gintautas, sustūdamas rankoje kelias knygu-

tes, tarė: "Kas tas knyguotes — Kim jesteš, Sprawa Janiska ir Polsey Apostolowie — skaitys, bus pirmas pragaru pasuntinsis!" Tai buvo tikrai kun. Gintauto "wielkie slowo!"

— Viltis —

IS KERNAVĖS, Viln. pav.

Čia liepos 22 d. buvo Škaplieros atlaidai. Tą-pat dieną šventiniam pamatus naujai bažnyčiai, Kunigų buvo nemaža ir žmonių daugybė.

Kernavė buvo kltą kartą lietuvių sostinė, Vilių ir žmonių pavadinimai rodo, jog čia tikras lietuvių kraštas, tačiau lietuviams save vadinančių maža beliko. Daugelis kad ir kalba namie lietuviškai, bet kadangi meldžias lenkiškai ir nieko lietuviškai bažnyčioje negirdi, tai-save vadina lenkais ("polskiej wiary!").

Tiesa, prie kun. Miškino sakydavo kltą kartą lietuviškai pamokslus, bet nuo to laiko, jau koki 20 metų, čia nieks nebėra girdėjęs lietuviško žodžio bažnyčioje, todėl ir šį kartą nieks ir sapnuote nesapnavo išgirsti lietuvių kalba pamokslus. Po pamaldų kairurie jau buvo namo beina, tik šitai išgirstame gatvėje sanbrudį: "litewska nauka, litewska nauka!" Ir grįžę į bažnyčią butume netikėję, jei nebutume girdėję lietuviško žodžio. Pamokslą sakė mums nežinomas kunigas aiškiai ir stipraus balsu.

Pabaigus pamokslą kunigas užgiedojo "Aniolas Dievo". Mes net nusigandome, kumstielejome viens kitą, manydami sau: "neprotingas kunigas, kas gi čia paduoda! Tik duos progos endu kams pasijuokti iš mūsų". Bet šitai pasigirsta švelnus, stiprus balsas: "ir pradejo iš "Dvasios slowo" (Po-ražančiaus aš jums pasakysiu svarbų žodį). Paskui, po ražančiaus, kun. Gintautas, sustūdamas rankoje kelias knygu-

o dar vieną giesmę ir išsiskirstė.

Išėjus į gatvę, vien tik ir girdėti buvo jau namų priprastai, apie pravoslaviją ir t. t. Galima buvo patirti, jog čia daugelis yra skaitę Obsto istorijos pasakojimą, kaip lietuviai lenkams kailius lupę ir druska sūdę, kaip paėmę į nelaisvę, jiems blōgą žemę davę, bet lenkai vistic ponais tapę ir gana. Priėjome prie kitos kuopelės. Ir čia ta pati šneka. Tyčia gavome progos ir mes į kalbą įsikiti.

Ėmėme aiškinti, jog negali būti kalbos, kurios galima būtų gėdintis, nes, ar šokia, ar tokia kalba kalbėsi, vistic gali žmogus būti ir šviesus ir tamsus. Mums taip bešnekančiam, praėjo kelios lietuviškos, gražios pasirėdžiūsių, pasipuošusių, su skribelaitėmis. Praėjus, visi sužiuojo į jas. Vienas, kitą pritiriamas, ir sako: "Gerai būtų būti lietuviams, jei daug būtų tokių, kaip tamstos ir šios panelės. Bet jau vyzuotų, sterbluotų mes neketinime ir nekėsime." Kitas ėmė tyčioties iš lietuvių mergaičių. Jų mergaitės visos, girdi, vienaip devynčios, o lietuvių — tai vienos galva perskelta ir raudonu lanku sukaustyta, kitos kitaip, trečios vėl kitaip — o jau su raudonu lanku ant galvos ne-gi gali būti inteligentė.

— Vitis —

IS SEINŲ, Suv. gub.

Kun. Justinas Staugaitis, "Vadovo" redaktorius, paskirtas Pakonio klebonu; kun. Antanas Civiškas, buvęs "Saltinio" redaktorius, paskirtas Marijampolės kamendoriu.

— Vitis —

IS PANEVŽIO.

Svietimo ministerija įsakė paskirti 400 rublių lietuvių kalbos mokyti 1912—1913 metais Panevėžio mokytojų seminarijoje. Drauge ministerija paskiria Vilniaus mokslo apygardos globėjui, jog ateičiai globėjams privalys kas meti prašyti iš ministerijos tam tikslui 400 rublių.

— Vitis —

IS ŽEMOSIOS PANEMUNĖS.

Naum. pav., Suv. gub.

Apie mėnesį čia visai nebuvo lietaus. Jau visi augalai trokštelėjęs galvinais drėgmės. Galop, liepos 28 d. n. k. sulaukėme lietaus. Lijo trejetą dienų. Tačiau nebuvo tai paprastas lietus, buvo tai baisi audra su lietuvių ir baisinga perkūnija. Jau senai žmonės tokios audros nebuvo matę. Lietus lijo, audros, kas iš kibiro pylė; perkūnija trenkė, tartum, kas iš armuotų be paliovos būtų šaudę. Neapsėjo ir be aukų. Liepos 29 dieną perkūnija užtrenkė vieną moteriškę — kumetę iš Panemunės vilkio. Žmonelė, parėjusi iš Vilniaus, savo kambaryje valgė. Tuo tarpu įlėkė ugninis kamuolys pro kambarį iš kito kambario ir, pralekdamas pro ją į kitą butą, tą žmonelę mirtinai sužeidė. Virždama ant žemės, ji, gal but, gal lutinai užsimušė. Kitas dvi perkūno trenksmas tikrai parbloškė ant žemės. Jėdvi atsigaavo. Visą nelaimę, gal buti, atsitiko dėlto, kad kambariai (augstiniai) nebuvo užkisti: pro vieną perkūnijos ugninis kamuolys įlėkė į kambarį, pro kitą vėl išlėkė. Dar ir kambario duris truputį buvo praviros. Žmonelė paliko vyrą su penketa mažų vaikūčių.

Vaideliotas.

— Vitis —

IS KRIUKIŲ, Suv. gub.

Liepos 28 d. n. kal. parėjo į valsčius raštinę nuo Varšuvos general-gubernatoriaus raštas, liepiantis išieškoti iš Panemunės klebono kun. J. Skinkio 50 rubl. pabaudos, kam padėjęs viena tik lietuvių kalba parašą ant scenos paskaitų metų, kurios čia buvo šiemet prieš užgavėnes. Pabaudą užėjo už peržengimą IX "punkto" Varšuvos general-gubernatoriaus 1911 m. rugpjūčio 9 d. išduotų įsakymų (obligatinių) postanovienijai). Kunigas pabaudą užmokėjo, nes kitaip būtų gaves dvi savaites atėdėti.

Vaideliotas.

— Vitis —

IS KRETKAMPIO, Suv. gub.

Kretkampis — vienatinis gyvenvietė lietuvių kurortas. Įsteigė jį ir laiko kun. J. Sabas. Sis kurortas kad ir neseniai įsteigtas, kad ir maža apie jį buvo rašyta laikraščiuose, tačiau jis, turintis, pats savaime ingavo renoimę. Siemet svečių perpilna. Daugelis turėjo net kaimuose gyventi. Daug kurortų esu matęs (kai kuriuose ilgiau gydyčiau, kitus gi tik pravažiuodamas aplankiau), bet daugiausiai mane ramino ir patiko man Kretkampis. Čia, mat, ir savo krašto oras, ir savaip pataisyti valgiai, ir savi žmonės (žydų visai neprimu i kurortą). Be to visko, čia ir brangus lietuviui Nemunės savo gražiais krantais. Yra čia didelės, gerai intaisytos, saulės maudyklės. Čia-pat geri šuliniai, kurių vandenim galima gydyties K. Kneipo metodu. Pasivaikšioti yra pušynų. Vilės nėra da visais kurortų reikalavimais įrengtos, dėlto ir mokesnis kurkai pigesnis, negu kitur. Žodžiu, kas nori sustiprinti sveikatą, arba pasilsėti po sunkių darbų, tas ras čia, man rodos, visą, kas reikalinga.

Kalbant apie kurorto gerumus, negalima užtylėti ir blogijų. Neparanku tik, kad Kretkampis toli nuo didesnių miestų ir neturi Nemunės savo šlaito, o tik laivelio privažiuojama prie garlaivio. Tą neparankumą kiek sumažina Vilkijs miestelis, nuo kurio lig Kretkampio yra 1½ varsto ir kuriame galima pirkti produktų.

Be to, kun. Sabas baudžiasi neigiam trukus intaisyti telefoną į Kauną ir nedidelį garlaivį, kurio svečiai galėtų pasivažinėti ir pasiekti Kauną.

Žinoma vienam ar ten dviem žmonėm (čia jau yra pora p. Zarenbos vilg) sunku yra intaisyti, kaip reikiant, ir laikyti kurortas. Tam, mat, reikalingi dideli pinigai. Girdėjau nuo kun. Sabo, kad jis sutiktų duoti velti žemės, jei kas savo lėšomis ketintų pastatyti vilę kokiame nors labdarystos reikaliu, pavyzdžiui, moksleivų ar šiaip jau neturtinių žmonių poilsui. Gal ir atsisiras gailestingų žmonių ir ši graži kn. Sabo projektą įvykdys.

Kun. A. Steponavičius.

— Vitis —

IS PLOKŠČIŲ, Naum. pav.

Parapijos sueiga buvo liepos 22 d. Buvo nutarta siųsti Kauno stotin prekių (činij skardą) atsiimti ukn. Rink. kartu su meisteriu. Matai, ukn. Rink. šitaip išmanęs apie skardą. Išpardų sueigos buvo nutaręs dengti bažnyčią skindeliais (gon-tais), bet nebuvo tam tikros medžiagos, o skardinis dangtis ilgaiu pastovis. Klebonas apsiėmė sujieškoti dailę apipuvusioms bažnyčios vietoms pataisyti. Sueigos buvo pagedaėjama, kad knygos būtų vedamos gerai. Pasukim buvo paminėti ir piniginiai reikalai. Kunigai sakė, kad vi-kary namas brangiai apsiėjęs — kelius šimtus pridėję; bet kiti parapijonis sako, kad likę. Parapijonis atsakė, teveda kunigai gerai knygas (išlaidų ir in-eigų), tai parapija visą trukumą atlygins. Galų — gale buvo paliestas kun. Br. veikimas. Bažnyčiai pataisyti ukininkai dėjo po 30 kp. nuo margo o bežemiai — kiek kurio ralonė. Taigi bežemiai, kaip pats kun. sakė, buvo sudeję 22 rubl. bažnyčiai. Bet kunigas juos apvertė divonams nupirkti — kada duoda puikius šliubus, tai nės divonų. Kn. Br. apsiėmė tuos bežemių pinigų atiduoti stogui pataisyti. Pirmą jis buvo tam priešingas — turin, girdi, valią.

Komitetui pasilieka gerai sueigos nutarimai daboti, ar bus pildomi. Riavų Juozas.

— Lietuvos ūkininkas —

"B. V." praneša iš Rymo: Rusų vyriausybė intėikė Vatikaniū memorandumą, kuriuo kaltina katalikų dviasikius, kad ji vartina didelę propagandą, pasiviliojusi katalikybėn pusę milijono stačiatikių ir palaikanti karingą lietuvių gaidalą. Vatikanas, iš savo pusės, ginąs katalikų dviasikius, kurie elgiasis teisėtai remiamies isakymų apie tikėjimų lygybę. Tokiuo būdu Nelidovo pradedas susitaikinimo darbas žlugęs. Kalba, kad Rusijos santykiai su Vatikanu galį but nutraukti.

— Vitis —

Photo by American Press Association.

PARODA "DARBO DIENOS".

DAR VIENA GIEDRAIČIŲ BYLA.

Liepos 24 d. Vilniaus apygardos teismas teisė du Giedraičių valsčius, Vilkaraičių vienišėjų žmogų: Vladislavą ir Adolpą Griežiu-Lazovskiu. Kaltino juodu:

Vladislavas ir Adolpas Griežiu-Lazovskiu vaikščiojusiu po Giedraičių parapiją, ragindami žmones, kad pasirašytų po prašymu. Prašymą turėję paduoti Vilniaus vyskupijos valdytoji kun. Michalevičiui, prašydami, kad panaikintų Giedraičių parapijoje lietuvių kalba pamaldas. Anuodu agitatoriu, vaikščiodamų po žmones, bauginę, jei žmonės nepasirašysia po prašymu ir jei Giedraičiuose pasiliksiančios lietuvių kalba pamaldos, tai lietuvius paversia pravoslavais, bažnyčią padirbsią į cerkvę, pamokslus imsiąs vykdyti rusikai ir sugrįšiantį baudžiava.

Kaltinamųjų kaltu neprispazino.

Visų liudininkų, iš lietuvių ir iš lenkų pusės kartu, buvo 13. Prieš pradėdant bylą svarstyti, juos visus, kaip paprastai, prišaikino.

Liudininkai papasakojo: 1. Vladislavas Dobužinskis padidėjo, kad jis, Jonas ir Liudvikas Radziunai ir Tilinga nuėję į Kulandžių sodžį prie Vergeilio ir ten radę Vladislavą Griežiu-Lazovskį, berunkantį parašus po prašymu. Griežis-Lazovskis bauginęs žmones, kad jis girdėjęs, jog jei nepasirašysia po prašymu, visus paversia į pravoslavus, bažnyčią perdirbsią į cerkvę, rusikai sakysią pamokslus ir sugrįšiantį baudžiava.

Kaltinamas aktas skelbia, kad Dobužinskis, abudu Radziunai ir Tilinga atėmė iš Griežio-Lazovskio aną prašymą su parašais ir nunešė sudraskytą trečiosios Vilniaus apskrities nuovados pristovui A. Subočui, iš ko ir prasi-dėjo ši byla.

Veronika Pečiulienė prašė teismo, kad leistų jai kalbėti lietuviškai, nes rusikai ji nemokant. Paklausus, kodėl ji tardytojui pasakojo rusškai, ji pasakė, tada kalbėjusi ne rusškai, o maišytai su lenkiška. Teismas jai ir liepė kalbėti lenkiškai. Ji pasakojė, kad Vl. Griežis-Lazovskis vaikščiojęs, rinkdamas parašus ir ragindamas rašyties lenkais.

Toliau jai pradėjo painioties kalba. Nesuprasdama klausimų, ji nebegalėjo nieko, bepaliudyti ir pasisakė užmiršusi. Advokato klausimais, kas ji, lietuvi ar lenkė, ir kokia kalba ji geriau norėtų pamaldų, nesipratusi klausimo, pradėjo pasakoti, kad Giedraičių kunigas važinėjęs po parapiją ir rašęs visus lietuviams, neklausdamas, kas ko nori. Toki

jos pasakymą pagavo kaltinamųjų apgynėjas, prišiekusis advokatas Eismontas, ir paskiau savo kalboje juo pasinaudojo. Po teismo liudininkė aiškinos nesupratusi klausimo ir, sakydama, kad kunigas rašęs lietuviams, neklausdamas, kas ko nori, norėjus tik pasakyti, kad kunigas, tik žinodamąsi atvažiuojęs prie lietuvių, neklausdamas jų užrašydavęs.

Is tolesnių dvejų lietuvių liudininkų vienas pasakė, kad Vlad. Griežis-Lazovskis ėjęs, rinkdamas parašus: už nepasirašymą bauginęs pravoslaviją. Antras liudininkas girdėjęs iš parašų rinkėjo ir kitų bauginimų: rinkėjas sakęs, kad jis girdėjęs, jog nepasirašiusiems lietuviams bus sia taip, kaip apkaltinime yra pasakyta.

Tie liudininkai, kurie gynę kaltinamuosius, mažne visi kalbėjo vienaip: jie sakė, kad Adolpas Griežis-Lazovskis rinkęs parašus tik tam, kad panaikintų Giedraičių bažnyčioje lietuvių kalba pamaldas. Jokių aiškių neteisingų pasakų apie pravoslaviją, bažnyčios atėmimą ir bandžiusi Adolpas Gr.-Lazovskis nesklebė. Visi liudininkai savo parodymus turėjo išanksto ir vienodai sugalvoję. Paklausti, visi jie bėrė, kaip žirnius. Kitasis, da ne išgirdęs, ko klausia, jam drožė atsakymą. Pats teismo pirmininkas turėjo sudrausti.

Pabaigus liudininkus klausinėti, kalbėjo kaltinamųjų apgynėjas, prišiekusis advokatas Eismontas. Visų-pirma jis padavė teisėjams Vilniaus vyskupijos valdytojo išieštą cirkulėrą apie pridėdamųjų pamaldų sutvarkymą bažnyčiose ir prašė pridėti jį prie bylos raštų ir leisti juo remties. Teismas sutiko. Eismontas savo kalboje aiškino, kad ši byla, kaip ir kitos panašios, kilusi tik iš nenormalių lietuvių ir lenkų santykių. Giedraičių parapijoje žes lietuvių ir lenkų. Tarp jų esančios varžytinės, katra kalbą laikyti bažnyčioje pridėdamasis pamaldas. Vyskupijos valdytojo cirkulėras varžytinėms pašalinti išieistas liepia surašyti kiekvienos mišrios parapijos parapijonis, kiek yra katra kalba norinčių pamaldų. Ypač kunigai lietuvių visokiais, kaip geras, taip ir blogais būdais, stengiasi visus žmones paversti lietuviams, ant lenkų leidžią visokių pasakų. Taip darę ir Giedraičių klebonas kun. Stragas. Jis važinėjęs, kaip parodžiusi ir liudininke, rašydamas žmones ir visus nesiklausdamas rašęs lietuviams. Parapijonis parašams patikrinti ir surinkti daugiau lenkų siuntė du broštininku Griežiu-Lazovskiu. Juodu, remdamas vyskupijos valdytojo cirkulėrą, tik rašiusiu žmones, o jokių pasakų nesklebė ir žmonių ne-

bauginę. Tik lenkų priešai paleidę apie juodu tokias kalbas. Tat Griežiu-Lazovskiu esančių nekaltu. Be to, ir liudininkai tik tesaką apie Vladislavą, o apie Adolpą nieko nesaką.

Teismas, kelias minutes pasikalbėjęs, paskelbė tokį nusprendimą: Adolpą Griežiu-Lazovskį išteisino, o Vladislavą nuteisė 7 dienoms arešto prie policijos ir užmokėti teismo išlaidas.

Be to, reikia pridurti, kad lenkų laikraščiai, pasigavę vienos liudininkės, nesupratusios klausimo, žodžius, kaip katė puslę, ėmė barskinti, kad Giedraičių kunigas Stragas, nesiklausdamas, visus rašęs lietuviams. Ka norėjo pasakyti ana moteriškė, mes jau pirmiau paaiškinome.

— Vitis —

IS AMERIKOS.

SUDEGĖ GARLAIVYS.

Santa Barbara, Col. Sudegė netoli kranto stovėjęs garlaivys "Rosencranz", gabenęs kerosiną, 35 igulos žmonės, nušokę nuo šio, priplaukė laimingai kranto ir tokiu būdu išsigelbėjo.

ADVOKATAI PROTESTUOJA.

Milwaukee, Wis. Suvažiavo čia iš visokių Amerikos kraštų 51 advokatas ir surengė protestą prieš sumanymą Roosevelt partijos leisti per referendum atstatinėti teisėjus ir perkeisti juos nusprendimus. Tas advokatas nepatinka, nes tasyk jų įtekmė turėtų sumažėti.

PERKUNAS UŽMŪSĖ DAUG ŽUVIŲ.

Mayfield, Ky. Šitose aplinkinėse siautė audra. Perkus trenkė į prūdą, kuriame buvo daug žuvių ir užmūšė jų daugybę. Užmūstos žuvys, iškilusios viršun, uždengė visą vandėnį.

NUSIZUDĖ 90 METŲ SENELIS.

New York. Pereitį savaitę pasikortė prie Warwick gatvės 60 metų senelis Jonas Strickrogh. Kšieniuose jo rado raščelį, kuriame sauzudys aiškina, jog nusizudo todėl, kad nieks jam darbo nenori duoti. Paliko jis 60 metų už savę senesnę patį ir 65 metų dukterį.

PRANAŠAUJA REVOLIUCIJĄ.

Winona Lake, Ind. Susirinkę me bibliškos draugovės turėjo

prakalbą redaktorius laikraščio "Toronto Globe", kurioj pranašavo Jungtiniuose Valsčiuose tokią kruviną revoliuciją, kokios dar švietas nėra matęs. Revoliuciją tą pagimdys puikybė, egoizmas turtuolių skrandžiančių neturtigius gyventojus.

SEIMAS LENKIŲ MOTERIŲ.

So. Bend, Ind. Atsibuva čia seimas Lenkių moterių sąjungos. Terp suvažiavusių, kaip iki šiol, didelės vienybės nėra.

PRAŽUVO KASYKLOSE.

Lenden, Wis. Frontier kasyklose nuo nuodingų dujų pražuvo nusileidę darban keturi darbininkai.

EXPLOZIJA.

Milwaukee, Wis. Masinį dirbtuvėse A. C. Smitho explodavo gazo rezervoaras. Eksplozija su visu išgriovė triobą, kurioj gasas buvo; visoj toj miesto dalyj nuo oro sudrebėjimo išbūrėjo langai. Miestas buvo puikiai papuostas. Sunkiai sužeista septyni darbininkai, o tris iš jų taip sunkiai užgauti, kad apie jų išgyjimą daktarai abejoja.

ATMETĖ PREZIDENTO PROTEGUOJAMUS.

Washington, D. C. Daugeli prezidento skiriamų augstesniems vietoms valdininkų kongresas prieš išsiskirtymą nepatvirtino. Prisieis jiems pasiganėdinti tuščiųs viltims. Bet tautai dėlto nėra reikalo verkėti; tas gal vien prezidentui rūpėti, kad savo draugų niekur išprausti negalėjo.

DEGTINĖ SIENE.

Washington, N. C. Šita valstija yra sausa, bet nevisi gyventojai gali apsieiti be svaiginamų gėralų, yra žmonės, kurie sau parsitraukia slaptą uždraustų gėralų. Neseniai vienoj miestoj gatvėj sūjo šieno vežimas. Pamatę tai policistai, skubinosi gelbėti, bet šienvežis, pamatęs policistus, paliko arkį ir vežimą, o pats pabėgo, nes siene jis turėjo 500 kvartinių degtinės butelių.

NIEKŠAS, O GAL BEPROTIS.

Belle Plaine, Kans. Netoli nuo čia gyvenantis 35 metų fermeris Sam. Wood naktį įsivėžė į namus farmerio Manahano, norėdamas jo 18 metų dukterį išsivežti. Kadangi 18 metų darbininkas Thompson nenorėjo pasakyti, kur mergina miega, Wood jį nušovė. Kada ant šuvių išėjo merginos tėvas ir jos 16 metų brolis, Wood tėvui su kuolu sudaužė galvą, o vaikną lengviau apdaužė. Išgirdę šuvinis ir klikimas, pradėjo rinktiesi kaimynai, todėl Wood sėdo vežimian ir leidosi bėgti, bet matydamas, kad nuo besivejančių neištruks, pats nusišovė.

NEKANTRI MOTERIS.

New York. Į biurą distrikto prokuratoriaus Alberto C. Facho atėjo Elzbieta Edmonds ir išsitraukusi revolverį, pradėjo šaudyti; pataikė jam du kartus. Ant šuvių subėgo žmonės ir įdokusią moterį suėmė, o prokuratorių nugalėno ligonbutin. Tokiu būdu minėta moteris atkeršijo prokuratoriui už tai, kad jis jai perskyrų neišdirbo.

ANTROJI DARROWO BYLA.

Los Angeles, Cal. Teismas atmetė Chicago advokato C. S. Darrowo reikalavimą, kad antras ant jo teismui paduotas skundas dėl papirkimų būtų panaikintas. Byla prasidėjo šią savaitę.

PERKUNAS TRENKĖ BAZNYČION.

Mount Vernon, Ill. Trečią kartą žiuosmet trenkė perkunas į metodistų bažnyčią ir iš dalies ją sunaikino. Pastorius mano, jog tai ženklas Dievo rustybės. Gal taip ir buti. Gal žmonių teip doriškai nepakelia, kad Dievas neturėtų už ką rustauti.

TARPININKŲ PREKĖJŲ KONVENCIJA.

Salt City, Utah. Atsibuva čia konvencija tarpininkų prekėjų. Terp kitko konvencijoj pakelta buvo ir klausimas brangumo valgio produktų. Tarpininkai už tai, kaip galima buvo laukti, kaltina fermerius, nors tie tarpininkai, pats neprodukuodami, nieko neduodami, surenka tiek jau pelno, kiek užauginęs produktus fermeris. Susirinkę konvencijon nutarė reikalaoti didesnės protekijos fermerių produktams, pagerinimo laukų kelių, kad fermeriams būtų palengvintas produktų privežimas į geležinkelį stotis. Išreiškė padėkavonę prezidentui ir kongresui už išstaisyimą upės Missouri ir pagilinimą prieplaukių Texaso pakrantėse; reikalauja teiggi įrengimo valdžios biuro informavimui atkancijų Amerikon atėvių.

SIMTMETINĖS Miesto UZSIDĖJIMO SUKAKTUVĖS.

Columbus, O. Valstijos Ohio sostinė apvaikščiojo šimtmietines sukaktuves nuo savo užsidėjimo. Miestas buvo puikiai papuostas. Gatvėmis traukė žmonių grupos gyvais paveiksiais perstatančios svarbesnius atsitikimus iš miesto gyvenimo. Iš kitų miestų tiek čia privažiavo žmonių, kad hoteluose visiems svečiams vietos nėra.

IMTYNĖS.

Kansas City, Mo. Čia atsibuvo imtynės pagarsėjusio Gotcho su Jesse Westergaard. Gotch savo priešą du kartus paguldė: pirmą kartą į 21 minutę, o antrą į 9 minutes. Matyt visgi daugiau darbo utrėjo negu su lenkų druoliu Zhyzsuku. Gotch žada st Zhyzsuku antrą kartą mėginti vien tasyk, jeigu Zhyzsuko parū Mahmutą.

JAUNAS JAUNAVEDYS.

New York. Apsivedė koksal Timothy Griffin su Lucy Nevoody. Jaunavedys turi 108 metus, o jaunamartė 73. Abudu kaipo vergai dirbo plantacijoj North Carolinoy ir nuo 1854 m. gyveno be apsidėmo kaipo vyrras su pačia. Turėjo 9 vaikų. Dabar, gyvenimo pabaigoj užsimanė tikrai apsivesti.

NUO DEGTUKO PASIMIRĖ.

Terre Haute, Ind. Pasimirė čia 27 metų G. A. Conzom nuo žandų užverimo. Jam kelios dienos atgal mėginant uždegti cigara, degtukas sprogo ir deganti skeliaudra pataikė į akį, išdeginė akį ir užnuodino kraują, nuo kuo ir gavo žandų užverimą.

VARGSĖ ATEIVĖ.

New York. Atkako čia iš Čekijos Marė Skilvinek su trejeta vaikų, iš kurių vyriausia mergaitė Edna turi 9 metus, įsikoti 5 metai atgal iškeliauvus Amerikon savo vyro ir vaikų tėvo. Minėta moteriškė turi vos kelias dešimtis centų, o kur vyras yra — nežinia. Kaip minėta moteris pasakoja, atkakės Amerikon, jos vyras dirbo ant formos Colorado valstijoj. Nuo metų jau paliovė rašęs. Todėl ji, pardavusi, ką turėjo, iš Čekijos pėkėčia su vaikais atkako į Bremą ir už paskutinius pinigų išpirkus laivakortę, atkako New Yorkan. Bet kur yra jos vyras ir ar jis dar gyvas, nežinia. Ką su ta nelaiminga šeimyna darys ateivių užvežda, nežinia. Greičiausiai, jeigu neatiras moteries vyras, ją su vaikais sugrąžis atgal Čekijon, iš kur ji su tokiu vargu Amerikon atkeliavo.

AUDRA.

Dayton, Ohio. 29 rugpjūčio Warren pavietijj siautė audra su debesų praplysimu, nuo ko užgimę tvenai veik visai išnaikino miestelį Lebanon. Del tvenų, susinesimai su Lebanon likosi su visu pertraukti.

St. Paul, Minn. Pereitos sere-dos dieną Wisconsin valstijoj siautė audros vėtrės ir debesų praplysimai. Vėtra ir perkunas daugiausiai nuostolių pridid miestelij Rice Lake, kur išgriovė veik visą miesto vidurį.

to], vadinamoji Biardman, sugriautas geležinkelio stacija; sugriautas geležinkelio triobos triobos Sponere. Mieste Shell Lake daug namų išgrauti. Mieste Eau Claire perkunas uždegė ne mažai triobų. Aplinkinėse Ashland, Wis., vėtros nutraukytos telegrafo vielos ir per tai iš čia negalima gauti žinių apie audros padarytus nuostolius, bet jie nemaži.

UŽ TEISYBĘ, REIKALAUJA PRAŠALINIMO IŠ SENATO.

Laikraščiai praneša, buk buvęs Jungtinių valstijų prezidentas Roosevelt, už pasakymą, kad rinkimuose 1904 m. nuo vedėjo Standard Oil Co. agitacijai už Rooseveltą gavo 2500 dol., ko pats Roosevelt nežina, nes daugelį panašių dalykų patvirtina ir kiti, reikalauja, kad senatorius Penrose būtų iš senato pašalintas. Ar už tai, kad jis teisybę sako? Rodo politikieriai visur purvini, bet Europoje neatsitinka, kad už teisybę politikierius reikalauja nubaudino kitą politikierio. Gal amerikoniai ir Europą sudemoralizuos, o tą syk viso svieto politika bus jau per daug purvina. Doro žmogaus kūrė pareiga nuo purvų nusivalyti, o tas yra galima tik purvus aikštė išvalkant.

NEW YORKO PRAGARAS.

Po užnušimui užlaikytojo lošimo namų žydo Rosenthalo pradėjus tirinėti užnušystą, aikštė išėina cėlos purvų kruvos. Pasirodo, jog su policijos žinia čia išsidirbo tikrai pragariški santikiai. Prokuratorius turi surašę merginų 15 paleistuvystės namų, iš kurio matyt, kad tokiose namuose daugybė mergaičių vos 15 metų. Namai toki už policijos protekciją jai i mėnesį mokėjo po \$1500—2000. Tai kokį pelną turėjo turėti paleistuvystės namų užlaikytojai, jeigu už tylėjimą ir leidimą galėjo tiek policijai mokėti?

WILSON'AS IR SVETIMTAUCIAI.

Prasidėjus priešrinkinei agitacijai, kiekviena partija stengiasi nurodyti žmonėms savo gerumą, o kitų partijų blogumą.

Republikonų partija skilo į dvi dali, iš kurių viena liko po dabartinio prezidento Tafto vadovystę, o kita vėl dalis po Rooseveltovo vadovystę pasivadino progresyvia partija. Jos kovoją viena prieš kitą ir abidvi kartu prieš savo didžiausią ir pavojingiausią priešą — demokratų partiją. Jie užmeta demokratų partijai daug blogų sumanymų, kurių įvedimas, sulęg republikonų nuomonės, galėtų šios šalies gerovei užtenkti. Tarp sunkesnių užmetimų yra svarbiausiu tarifu klausimas. Vienok daugelis žmonių tarifo (muitų) klausimą nepergeriausiai supranta — ypač svetimauciai. Svetimauciai daug labiau žingei... ja, ką kiekviena partija mano daryti su ateiviais.

Republikonų partija tuomi naudojasi, nes turi labai stiprias kazyras prieš dabartinį demokratų kandidatą Wilsoną.

Wilson'as andai buvo profesorium ir vėliaus prezidentu Princeton'o universiteto ir buvo pilnai atsidasvęs mokslui, ypač istorijos ir politiškos ekonomijos tyrinėjimui. Dar nuo labai neseniai jis pradėjo įdomaui šios šalies viešu politišku gyvenimu ir persimėtė iš profesorystės į politiką.

Budamas profesorium, jis parasė didelį veiklą vardu "Amerikonų Tautos Istorija" ir tenai, rašydamas apie ateivystės reikalus, pasakė, kad paskutiniai laikai i ši kraštą pradėjo plaukti daugybė ateivių iš pietinės ir rytinės Europos, kaip tai: italų, slovakių, hungarų, lenkų ir t.t. Jis taipgi savo istorijoje patenijo, jog iš šitų tautų Amerikon atplaukia tik padugnės, — blogiausi, vadinasi, žmonės.

Wilsono nuomone, chiniečių atėjimas gal būtų nemažiau pagaidijamas, negu ateivystės šių visų tautų.

Tuom laikų, kaip jau augščiau buvo minėta, Wilsonas buvo profesorium ir buvo pilnai neprigulmingas vyras. Todėl jis ir išreikšė savo nuomonę drąsiai.

Niekas neabejoja, kad Wilsonas, rašydamas savo istoriją, iš

sireiškė atvirai ir pasakė, ką jis mano apie tokius ateivius.

Už tai jo, kaip žmogaus ir kaip Amerikonų, peikti negalima, nors jo nuomonė buvo labai ateiviams neprielanki.

Daug saugiau turėti reikalą su atviru priešu, negu su tokiu, kuris akyse jums beria auksinius žodelius, giria ir pataikauja, o už akių jus šmeižia arba stengiasi jums ką blogo padaryti.

Dabar Wilson'as tapo demokratų partijos kandidatu ir jo išrinkimas priklauso taipgi ir nuo tų ateivių, apie kuriuos jis taip negražiai (nors gali but ir sulęg savo persitikrinimo) išsitarė savo istorijoje.

Wilsonas dabar sako, kad per kelis metus, arčiaus gyvenimui prisizūrijęs, jis permains savo nuomonę ir apie ateivius, ir dabar neskaita jų taip blogais, kaip anais laikais.

Gali but, kad Wilson'as ištikro permains savo nuomonę. Vienok jam bus gana sunku tą prirodyti.

Apart savo žodžių jis niekuom kitu negali prirodyti, kad dabar jis ištiko kitaip mano, apie ateivius, negu pirma.

Tas daug jam kenks ateinančiuose rinkimuose, nes svetimauciai nelabai panorės tikėti jo grynai žodžiu, ypač dabar, kada Suv. Valstijų legisliaturoj stovi keletas klausimų apie apribėjamą ateivių teisį.

Noroms-noroms ateiviai saugosis žmogaus, kuris dar nelabai senai buvo jų priešu ir gal dabar yra.

Delel tos priezasties demokratų partija ir Wilson'as nustos daugybės balsų ateinančiuose rinkimuose lapkričio mėnesį.

IŠ DARBO LAUKO.

|| Hartford, Conn. Advokatai skrybielių dirbtuvų D. E. Lowe Hat Co. padavė teismui skundą ant 200 organizuotų darbininkų, nes jie reikalauja, kad dirbtuvės būtų uždarytos neprigulintiems i uniją.

|| Buffalo, N. Y. Pasibaigė streikas iškrovėjų Lackawanna & Lehigh Valley geležinkelio, Mutual Transit Co. ir Western Transit Co. Darbininkai sugrįžo darban ant senųjų išlygų.

|| Indianapolis, Ind. Prasidėjo čia konvencija darbininkų organizacijos "United Garment Workers".

|| Chicago, Ill. Streiklaužiai, sugabenti laike frachtų iškrovėjų streiką, streikui pasibaigus, pralinti. Pulkai jų atsiskaukė po laicijon su pasiskundimu, kad jiems pažadėtų algų neismokėta, todėl jie neturi kur nakvoti.

|| Nokomis, Ill. Kapitalistai iš St. Louis pirkė šitose aplinkinėse didelius žemės plotus su anglens ir neužilgio įrengs ten naujas anglių kasyklas. Chicago & Eastern Illinois geležinkelio kompanija padirbs nuo čia specialę geležinkelio liniją i Peorią ir Springfieldą.

IŠ VLSUR.

|| Aplinkinėse Chihuahua Meksiko revoliucionieriai tapo sumusiti indijonų Yaqui giminės. Indijonai vienok nesilaiko valdžios pusės, nes ir valdžia juos skriaudžia, jie už tai abiejų pusių nekienčia.

|| Meksiko revoliucionieriai parėmė valdžios kanuolinį laivą "General Guerrero" ir garlaivį "Benito Juarez", prigulinti "Naviera del Pacific Co." Kanuolino laivo įgula susidėjo iš 108 oficerų ir jureivių. Laivas tas turi šešias kanuoles.

|| Rusijos ministerių pirmininkas, Kokovcov ir užsienų ministeris Sozonov keliauja rugsėjo mėnesį į Francūzijon.

|| Garši lenkė operos giesmininkė Sembrich-Kochańska, gelbėdama savo žūnytį nuo suvažinėjimo, parpuolė ir nusilaužė ranką.

|| Republikoj Peru atsibuvo prezidento rinkimai. Prezidentu išrinko krašto sostinės miestą

Lima majorą, Guilelmo Billinghurst. Naujai išrinktas prezidentas užims savo vietą 24 rugsėjo dieną.

|| Rusijoj, Saratovo apskrityje vėl laukiamas šiemet badas. Javai žuvo, pašaro taipgi nėra, todėl kaimiečiai gyvulius turėjo parduoti.

|| Mieste Kaire suėmė 3 jautus egiptijonius. Juos kaltino už sukaltį ant gyvasties angliško rezidento, lordo Kitchenero. Teismas rado juos kaltais, vieną pasiuntė 15 metų prie sunkių darbų, kitu du 15 metų į kalėjimą.

|| Gyvenantis ant prigulničios Anglijai salos Jamaica, mieste Kingston, buvęs Haiti republikos prezidentas Simon, nori vėl sukelti revoliuciją prieš valdžią prezidento Auguste. Bet abejojama, ar jam pasiseks priversti prezidentą Auguste atsiskirti nuo prezidento vietos.

|| Meksiko revoliucionieriai apėmė miestą Juarez, jį užėmė Madero kariūnės. Mūsų revoliucionieriai nelaukė, iš miesto išsinešdino pirm atėjimo kariūnės.

|| Žinomas ir Amerikoj giesmininkas, italas Enrico Caruso, padavė teismui savo buvusią patėją už leidimą neteisėnų žinių.

|| Paryžiu, senas jureivis Fenezenz atliko neginimus su jo paties išrasto aparatu, su kurio pagalba galima ilgą laiką išbūti po vandeniu. Prietaisa ta maža, galima ją kiseniui nešioti. Fenezenz vaikščiojo 20 minutų ant upės Seinos dugno.

|| Australietis Angus išrado elektriską prietaisą, kuri, pritaisyta prie lokomotivos, neleidžia net iš priekingų pusių bėgantiems traukiniams susimūsti. Aparatai tie, pritaisyti prie lokomotivų, begant priešais traukiniams, pradeda skambinti, bet jeigu to mašinistas nepatijima, automatiškai užleidžia ant ratų bremzą ir garą išleidžia.

|| Angliškos ornitologų draugystės ekspedicija ant salos Naujos Guineos (Australijoj) užtikio labai mažo ugio tautelę; suaugę vyrai turi vos keturias pėdas augščio. Protiskaiti tie žmonės stovi labai žemai, skaitliuoti gali tik iki 3. Ekspedicija užtikio ten ir pėdsakius milžiniško didumo žvėrių, didesnių už šlapį, bet toki žvėries sumedžioti nepasisekė.

|| Činliškoji tautiškoji taryba pareikalavo nuo prezidento išaiškinimo, dėlko tapo nužudyti be teismo pietinės armijos generolai. Valdžia teisinasi, jog ji turėjo ganėtinai prirodymų, kad nužyditytieji generolai norėjo išversti prezidento Juan-shiką valdžią. Bet tautiškoji taryba tokiu atsakymu nepasigandė. Tarp žmonių anga taipgi neužganėdinimas ir valdžios nekenčimas, nes Juanshikai iki šiol nieko kraštui naudingo neįpadarė.

|| Taškente, Rusijoj, 228 unter oficerius ir kareivius sapyb batalijono teismam atiduota už buntą. Teismas 7 kareivius ištėsinio, 15 pasmerkė pakarti, o 206 pasiuntė kalėjimam vienus ilgesniam, kitus trumpesniam laikui.

|| Ikišiol manyta, kad bankų operacijos išmislytos italų. Bet tirinėjamai parodo, kad jau pirma tokias jau bankines operacijas vedė bankininkai Nippure ir Babilonijoj. Sgrasta, jog tokias jau, kaip šiadien bankines operacijas, Nippure vedė bankas Egibi ir sunus. Reikia manyti, kad tokias jau operacijas vedė taipgi didesni bankai Babilone. Ir čiekiai tose bankose buvo vedami taip, kaip dabar, tik čiekiai buvo rašomi ant molinių plytelių. Parasai buvo arba su pečiųiais padirbti, arba pirštais atspausiti.

|| Iš Anglijos siunčia ekspediciją į jiekštą žuvusių jėzuitų turtų, susidedančių iš aukso ir brangių akmenėlių. Turtus tuos, išvyti iš Peru, jėzuitai stengėsi pagrabinti Europon, bet vežant tuos turtus, ant laivų užpuolė jūrai.

rių plėšikai, apvaldė turtus ir aukšai ir brangius akmenis pergabeno ant krantų, ant Kokosų salos, kur plėšikams žinomoj vietoj likosi tas skarbas pasleptas, bet kur tie plėšikai skarbą paslepė, to nieks nežino, nes ir plėšikai išmirė, tiek žiną, kad skarbą yra ant Kokosų salų. Dabar susitvėrė kompanija, kuri su garlaiviu "Melenose" keliauja to skarbą jiekšti. Laivas tas iš Plymoutho, Anglijoj, keliauja to skarbą jiekšti, tik dar tas jį, tai jau kitas klausimas.

|| Francūzijos apšvietos ministerija iš mokslinčių sutvėrė specialiską komisiją tirinėjimui, kad reikia skaityti lotyniskai, nes dabar Francūzijoj skaito lotyniskai taipjau kaip ir francūziskai, o Anglijoj skaito lotyniskai tekstus taip kaip ir angliškus — per tai lotyniskai kalbant, žmonės negali susiprasti, nes kiekviena tauta taria kitaip. Manoma, kad arčiausiai tikros lotyniškos kalbos išstarmės Vokietijoj stovi, kurios ir Rusijoj prisilaiko.

|| Sulyg surinktų statistikų žinių, ant 1,000 kareivių, Vokietijoj miršta 2 kareiviai, Francūziskoj ir Austrijos kariūnėn 4, rusiskoj 5, o amerikoniškoj ir angliškoj 8. Taigi išpultu, kad apie kareivių sveikata mažiausiai besirūpinama Amerikoj ir Anglijoj.

|| Pabaigoj šių metų Christianio atsisbus tarptautiska konferencija apkalbėjimui, kam turi prigulėti didelė sala Spitzbergen. Sala ta yra arčiausiai Rusijoj, bet ji jos neužėmė, nes ten žmonės negyveno. Dabar vienok ten surasta visoki mineralai, todėl plauks ir žmonės.

|| Mogilevo gubernijoj, įniestelyj Kričene siautė gaisras, sudegė 114 namų; mieste Tirinske, Stavropolio gub., sudegė 400 namų.

|| Rusijoj prasidėjo gaisrų sezonas, Ostaškovo pavietijų sudegė 85 namai kaime Peno. Mieste Dubno, Volyniaus gub., sudegė 30 namų.

|| Meksiko revoliucionieriai, sumušti veik visuose didesniuose susirėmimuose, pasidalino į mažus pulkelius ir plėšia miestelius ir kaimus.

|| Pietinėj Austrijoj, kaime Vildes, Kramoj, įpuolusi į beprotę namų savininkė Buena su kirviu sukapojo ketvertą savo vaikų, o paskui ir pati nusizūdė.

|| Mandžurijoj, 2,000 mongolų kareivių užėmė miestą Tavnan ir pradėjo namus ir pardavines plėšti. Prieš juos iš Mugdeno išsiuntė Činų kariūnėn su viena kanuole, kuri susirėmė su jiverzikais. Mušis traukėsi 20 ir 21 rugpjūčio dieną.

|| Francūzijos ministerių padavėdijimu visiems mokytojams tapo uždrausta prigulėti i mokytojų organizaciją, nes esanti organizacija agituoja prieš tarnaviną kariūnėn.

|| Dėl streiko dokų darbininkų Angliją laukia badas, nes be svetimų grūdų ir mėsos Anglija net trijų savaitių išlaikyti negali. Dabar mano streikuoti ir laivų oficerai, nes jų algos labai mažos: net didelių garlaivių kapitonas gauna vidutiniškai po 2,000 dol. metams.

|| Laikraščiai praneša, jog tų lių svetimų kraštų agentai, kursto montenegrinus ir bulgarus prieš turkus, kad karą išaukus, Montenegrinų pulkai ryčias perbėga rubežių ir ten degina kaimus, tokiu būdu nori priversti turkus karą pradėti.

|| Europos tautos mano, kad pailuosavimą nuo mokesčių Amerikos laivų, jiems plaukiant per Panamos kanalą, Amerikai atmokėti kitokiu būdu: — manoma Europos laivams numazinti mokesčių, jiems plaukiant per Suez kanalą, kuris tokiu būdu darys didelę konkurenciją Panamos kanalui.

|| Aplinkinėse Durazzo buvo gana smarkus mušis abiejų tautalių melisary su turkais. Me-

lisary buvo 400, vedė juos kunigai; jie mėgino Durazzo paimti, bet tas nepasisekė. Iš sykrods jie turkus įveikė, bet atėjus pasiprinimui, turkai juos sumušė. Užmušta 30 abiejų, o 20 sužeista; kiek turkų krito, nežinia.

|| Amerikoj likosi pakelti muitai ant atgabenamų iš Vokietijos kviečių, rugių ir lėšikų. Vokietijos valdžia telegramu pareikalavo išaiškinimo, ką tas turi reikšti, nes tas yra priešingu padarytam su Vokietija vaizbos sutarimui. Vokietija už tai mano Amerikai atmokėti, atimdama jai tiesą naudotiesi kaikuriais palengvinimais.

|| Pereitos nedėlios dieną Anglijos sostinė turėjo pertraukti telegrafiskus susisėmus su visų svietu, nes gaisras išnaikino centralę telegrafo staciją.

|| Berena apskritį, kur mahometonai albanai parengė albanų krikščionių skerdynes, su kariūnėmis ištraukė vyriausiasis turkiskos kariūnės vadovas Dzavid pašą.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ ST. CHARLES, ILL.

Rugp. 10 d. P. S. Kieleš vaikas, 22 mėnesių senumo, žaisdamas virtuvėj, kada motina iš stobos buvo išėjusi, paėmė dėžutę degtukių ir nukramė fostoreikus galvutes. Už dviejų valandų pradėjo vemti, o patam užmigo. Motina nežinojo, kad fosforiniai degtukai yra nuodai ir todėl neatkreipė į tai atydos. S. Keila, parėjęs namo iš darbo ir pamatęs apkrantytus degtukus, suprato kame dalykas ir tuojau paaukė gydytojui. Tam priėmus, pasirodė, kad jau pėrvėlu, nes nuodai spėjo pereit kraujan. Vaikiukas išgyveno dar 55 valandas ir beveik visą laiką vis miegojo, tik paskutines 5 valandas turėjo konvulsijas.

Sis nelaimingas atsitikimas lai buna mūsų motinoms persėrgėjimui. Tegul jos žino, kad fosforiniai degtukai yra mirtini nuodai, tik jie išlengvo veikia ir jų negalima išpradžių užimtyt. Geriausiai tokių degtukių visai ne laikyti, kur yra maži vaikai, nes apart to, kad jais gali užsimuodyti, bet vaikas dar lengvai gali ir užsigėditi. Geriausia vartoti taip vadinamus švedų ar norvegų degtukus, kurie užsidega tik pabrėžius į tam tikrą skrynutę. Jie yra nepavojingi ir kitaip jų negalima uždegti. V.

IŠ SO. OMAHA, NEBR.

18 rugpjūčio d. Lietuvių Tautiško Namo Dr-ją parengė Tautiško Namo naudai vakarą su balium. Dalyvavo Birutės dainorų draugija ir Jaunuomenės Klubas. Programas susidėjo iš muzikos, deklamacijų, dainų, prakalbų ir šokių. Buvo pasižadėjęs dalyvauti ir Lietuviškas benas, bet jo nebuvo. Birutės choras pusėtinai sudainavo Birutės dainą (Ant Marių krašto); dainai pianu pritarė T. Marlauckiūtė. Marlauckienė deklamavo eiles "Jau saulut užibėjo". Kalbėjo Kasiliūnaitis, tik gaila, kad jis ne publika, bet sau kalbėjo. Birutės choras sudainavo "Lietuvos Didi Dievai". Petrūkė Zukauskaitė, 14 metų mergaitė, deklamavo eiles "Brangi Tėvyne". Deklamavom jautriai, gerai, nuo mažos mergaitės geriau ir reikalauji negalima. Programė buvo, jog kalbės Vargis, bet jis užleido kitą, matyt pats pabijojo kalbėti. Marjonaitis aiškino naudingumą ir reikalingumą tautiškių namų.

Po tam buvo 20 minutų pertraukos, publika susirinko darže, kur buvo parupinta saldinių, todėl ten buvo tikras lietuviškas jomarkas, ten lošimui buvo prirengtas ratas. Kas už 5c. išlošė, tas su kitais dalinosi.

Pertraukai pasibaigus, T. ir M. Marlauckiūtė paskanbino dueta.

Ukėlis deklamavom, bet jo deklamacija buvo labiau panaši į pamokslą (kame buvo tas pavasumas? Rede). Jokubka savo kalboj ragino visus pirkti Tautiško Namo akcijas. Paskui "Birutės" choras labai įausmingai sudainavo "Jaunimo Dainą". Paskutinis kalbėjo K. Lauclius. Šitas kalbėtojas prisipažino, jog

nedaug žino, todėl ir publikos nealsino. 13 metų V. Radackaitė gerai sukleimavo eiles "Ateis pavasaris". Ant galo "Birutės" choras sudainavo "Sveiki Broliai Dainininkai"; sudainavo gerai, todėl publika chorui padėkojo gausiu delnų plojimu.

Publika iš visko, apskritai imant, nebuvo užganėdinta, nes daugiau buvo žadėta, negu ištesėta. Dągelis tikėjosi, jog kalbėtojai paaiškys, kas tai yra tauta ir kas yra tas Tautiškas Namas, ir iš penkių kalbėtojų nei vienas to padaryti neįstengė. Todėl pas mus i vakarus susirenka vis mažiau žmonių, nes visiems nusibosta klausyti kelių kalbėtojų malimą vis to paties. (Kodėl korespondentas, žmonių apšvietimui, ne mėgina pats geriau paaiškinti, o gal tąsyk ir publika būtų labiau užganėdinta ir naudos daugiau turėtų. Iš vieno pekiemo nauda menka, jeigu peikian-tis pats nemėgina geriau darbą atlikti. Pakti nesunkiu, bet gerai dirbti daug sunkiau. Red.).

Ne Bestija.

IŠ ELIZABETH, N. J.

Nuo nelabai senai čia pradėjo tvertis nauja pašelpinė draugija vardu "Draugystė Tėvynės Mylėtojų". Rugp. 8 d. j. laikė savo susirinkimą, kuriame prisirašė apie 35 ar 40 vyrų.

Druojios susirinkimas buvo atsilankė taipgi pp. Mikolainis ir Zailskas. Pirmas kvietė, kad ši draugija, pasirinkus sau tokį vardą, prisidėtų prie TMD, kur mokeskis yra visai mažytė (tik 60c. į metus), o nariai gali gauti pluoštą naudingų knygų. Taipgi nurodė, kad draugijai, azuot tverti atskirą organizaciją, būtų geriau prisidėti prie S. L. A. pašelpinio skyriaus, kur mokama tokia pat pašelpa ligoje (po \$6.00 savaitėj) ir galų-gale išieitu nariams dar pigiaus su posmertine.

P. Zailskas pasiklausė pirmės džio, ar šios draugystės nariai yra TMD. nariais ir ar žada būti jais ateityje. Pirmsėdis pasakė, kad ne. Tada p. Zailskas paaiškino, kad tokiu vardu jau yra organizacija, kuri turi kuopas daugelyj valstijų ir kad tokia kuopa randasi net ir Elizabeth, N. J. P. Zailskas yra jos pirminku. Kalbėtojas paaiškino, kad Tėvynės Mylėtojų Draugystė yra inkorporuota ir užtvirtinta ir todėl nauja draugystė tokio pat vardo negali vartoti, jeigu jos nariai neyra TMD. nariais.

Nežinia, kas dar iš tų visų nurodymų ir paaiškinimų išeis, bet žinoma, kad tokio pat vardo, kaip jau yra, draugystė vartoti negalės. Butų net ir neįsimintingas dalykas tokį pat vardą naudoti. Tai vadintųsi "užbėgti kam už akių" arba po svetimu patentu biznį varyti. Gal viskas vienok pasibaigs gerai.

Kauniškio Tėvas.

IŠ WATERBURY, CONN.

Rugpjūčio 15 d. vakare čia pasitaikė vienoj lietuviškoj karčemoj nelaimė. Prie baro bėgėdama, susiginčio ir susibarė du vyru. Jonas Jokubaitis, barmė, norėjo besiginčijančius perskirti ir sutaikyti. Tada vienas iš jų išsitraukė revolverį ir šovė. Kulka pataikė Jokubaičiui į ranką ir sunkiai ją sužeidė.

Sovėja suareštavo ir ant rytojaus pristatė teismam, bet Jokubaitis dėl sunkaus sužeidimo pribut negalėjo ir todėl teismą atidėjo. Sovėja pastatė po \$1000 kaučijos, bet tuom laikų niekas tokio "bondso" už jį uždėti nenorėjo.

Tai tokios pas mus negražios naujienėlės.

Kupstas.

IŠ ROCKFORD, ILL.

Šiuom laikų pradėjo mūsų miestą keltianči daugelis lietuvių, nes darbai čia dabar čia kuogeriausiai. Besididinant lietuvių skaičiui, didinasi taipgi ir draugijos, tankiai pasitaiko ir visokie atsitikimai.

Tėmyntas daugeliu draugijų gyvenima, galima pastebėti, kad tarp jų auga pavydumas. Vieni kitiems "duobes kasa", bet niekas nenori pats josna pulti.

Mūsų vietinės parapijos žmonės užsimanė pasiliuosuoti nuo dabartinio kunigo; norėtų gauti geresnį, gyvenį; bet vyskupas su tuom nesutiko, tai dabar ir

prasidėjo parapijoj "strelkas", y. sūtarė neiti bažnyčion ir neuoti pinigų, kol bus dabartinis kunigas. Kas iš to viso išeis, tai dabar dar peranksti spėti.

TMD. vietinė 117-ta kuopa pradėjo bruzdėti ir ateinančios žiemos laikų mano daug-ką padaryti. Tas, galima tikėtis, ir pasiseks, nes jau dabar skaitlius kuopos narių vis didina ir daugumas iš jų vis energiški ir darbštūs vyruklai.

Gaila tik, kad tarpe tu darbštųjų atsiranda taipgi ir praktiško darbo trukdytojų. Tarp mūsų socialistų atsiranda tokių, kad, pradėję sapnuoti apie busiantį socialistiską "rojų", apie žeminus šios dienos reikalus nei nenori klausyti. Jiems išrodo, kad ir apšvieta — tai ne apšvieta, jeigu toj apšvietoj nėra apie socialistiską agitaciją. Vienok reik pripažinti teisybę, kad tokių daugiau turėtų. Iš vieno pekiemo nauda menka, jeigu peikian-tis pats nemėgina geriau darbą atlikti. Pakti nesunkiu, bet gerai dirbti daug sunkiau. Red.).

Juk mums nuo to neskaudul....

Šią vasarą ir čia jėjo madon piknikai. Lietuviai, pasiėmę valgių ir gėrymų (žinoma, rudžio), išvažiuoja sau į girias ir bėgėdami, bei valgydami, sau žmonės linksminasi. Tas gerai, kad linksminasi, bet negerai tas, kad neapsieina be barnių arba ir peštynelių.

Stai 25-to rugpjūčio buvo taipgi piknikas. Na, ir atsiųmė jojis labiausiai tuom, kad vienam sudaužė akinius, o kitam vėl, važiuojant namo, "uždėjo akinius".

To, žinoma, negalima pavadinti geru pikniko vaisium. Vėrtėtų tokių špou vengti. Negražu, ir prieš svetimaucius sarmata.

K. B. M.

IŠ HOMESTEAD, PA.

Sis miestelis yra šale garsiojo Pittsburgo ir atsizymėjęs tuom, kad čia kuone visas miestelis užsilaiko iš Carnegie plėninių ir geležinių dirbtuvų. Gyventojų bus arti 10 tūkstančių. Lietuvių skaitlius taipgi nemažas: bus gal i apie 800. Yra kruvelė taipgi Vilniaus gubernijos sulenkėjusių lietuvių, kurie patįs nežino kuom esą: lietuviais ar lenkais.

Darbai dabar čia neblogiausiai. Drauginis gyvenimas tarp vietinių lietuvių gana gerai išaugęs. Turi diktoką boki krautinių, taip ir bažnyntinių draugysčių. Negalima pasakyti, kad visi lietuviai gražuojų sugyventų: pasitaiko peštynių ir muštynių. Tautiškuose reikaluose nesugeba bendrai darbuotis.

Bitinas.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Po vasaros karščių pradeda mūsų draugijos ir vėl pamazi krutėti: laiko susirinkimus ir rengiasi prie rudinio ir žieminio sezono. Nesenai buvo čia ir 52-os TMD. kuopos susirinkimas. Susirinkime draugai sumetė porą dolarių aukų vientaučio J. Longio parėnimui, kuris dabar yra pavieto namuose, Washington, Pa. Kuopa žada šį rudeniį energiskai pasidabuoti, kad padidinus savo narių skaitlį.

Jaunukas.

IŠ PHILADELPHIA, PA.

Tarp daugelio draugijų čia yra "Lietuvių Ukėjų Klubas", kuris vietiniame lietuvių judėjime tankiai lošia nemenką rolę. Tai yra viena iš didesnių ir turtingesnių vietinių lietuvių organizacijų.

NUO REDAKCIJOS.

Via laikraščiu sludniam rankraščiui turi būti pažymėti autorius, parašas ir adresas. Paštas, adresuotai pseudonimais turi būti pažymėti, Redakcijos žiniui, ir savo tikrąjį vardą. Redakcija pasiliks sau teisę atsisakyti visų rankraščių trumpinti ir išleisti. Netinkamus laikraščiu rankraščius Redakcija, pareikalavusi, grąžina autorui atgal jo išsiųs. Reikia vanda rašyti tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačias tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Lawrence'o streiko atbalsai. Bostone suarėstavo 30 d. rugpjūčio Wm. M. Wood'a, prezidento American Woolen Co., kuri kontroliuoja kuone visą medvilnės išdirbystę Naujojo Anglijos.

Wood'a kaltinama už tai, buvęs jis su kitais pasirūpinęs, kad Lawrence laike streiko padėtų keliose vietose dinamitu.

Dinamitą rado trijose vietose. Vieną iš kaltininkų, graborių John J. Breen, Lawrence gyven-toja, tuom laikui suarėstavo ir, radę kaltu, nubaudė \$500. Kitų kaltininkų iki šiolie šūristi negalėjo. Dabar, kaip jau augščiau minėta, suarėstavo patį kompanijos prezidentą.

Dinamitas tapo padėtas arti dirbtuvių tam, kad diskredituoti streikierius, kad visuomenė manytų, jog tai streikieriai jį var-tojo prieš savo darbdavus. Toks sumanymas — yra pėklis kas sumanymas. Niekas negali būti blogesnis, pūrvinesio jį bjauresnio, kaip panaši veidmaininga-provokacija. Tokia provokacija yra bjauresnė už patį, sakysim, kad ir McNamara brolių dinamitavimą ir privaletį būti sunkias nubautsa. Reik tikėti, kad tikrieji kaltininkai neis-prūs ir teisybės rankų ir gaus jiems tinkamą bausmę.

American Woolen Co., kurios Wood yra prezidentu, yra mil-žiniška korporacija, kuri valdo 33 dirbtuves Naujojo Anglijos ir New-Yorko valstijoj. Jos kapita-las išneša 75 milijonus doliarų ir užlaiko išviso 75 tukstančius darbininkų, tame skaitliuje 15 tukstančių Lawrence. Čia reik patėmyt, kad prezidentas Wood pats išsiūmė viršūnį i augščiau-sią vietą iš paprasto darbininko. Tulas Dennis Collins iš Cam-bridge, Mass., yra taipgi suarė-štuotas ir kaltinamas už gabenimą dinamito traukiniu iš Bostono į Lawrence'ą.

Reik tik velti, kad teismas išnagrinėtų šitą bilą iki pačiam purviniausiaim dūgnui ir, išvilkęs iš ten tikroisius kaltininkus, mu-sištų ten, kur jiems vieta.

Agentai. Pastaruoju laikui Chi-cago suarėstavo ir atidavė tei-smam keletą agentų, kurie užlaiko darbo agenturas ir už užmo-žkestį apsimia susijektoti darbu. [Visi jie buvo kaltinami tame, kad paėmė pinigų nuo žmonių, iš-siūsdavo juos kiton valstijon (kartais gana tolimon), bet nepa-rupindavo darbo, kaip buvo su-derėta.

Žmonės, atvaziavę, gaudavo dar-bą... ant vienos dienos, o vė-liaus juos atstatydavo. Panašūs atsitikimai ypač tankiai pasitai-ko vasaros pabaigoj, kada darby-metė ant farmų baigiasi. Nesą-žiniški agentai nepasako darbi-ninkui teisybės, kaip ilgai ten darbai bus, — kas jiems galvoj. Tuom tarpu žmogus, nuvažiavęs tolimon ir svetimon vieton, lieka ir be pinigų, ir be darbo. Toki nesąžiniški agentai labiausiai ap-gaudinėja svetimačius, nemo-kančius angliškai kalbėti ir ne-žinančius šios šalies įstatymų.

Kiekviena valstija turi tam tikrus įstatymus, kurie apgina darbininkus nuo panašių agentų išnaudotojų ir sunkiai juos bau-džia už išnaudojimą. Bet daugelis žmonių, ypač tie, kurie ne-moka angliškai kalbėti, ir skai-tyti, apie tokius įstatymus nieko nežino. Jeigu juos apsuks, tai žmogelis tik nusispauna, arba užkeikia ir tuom viskas užsibaigia. Agentai tuom svetimačius nesumanumu ir tamsumu nau-doja.

Reik gerai apsižiūrėti pirm, ne-gu vaziuoti darban kiton vieton,

ypač jeigu toji vieta yra toli. Siuom laikui lengviausiai galima apsigauti.

Chemikų Susivaziavimas. Pe-reitą sereidą (4-to rugs.) atside-rė tarptautiškas chemikų susiva-ziavimas mieste Washington, D. C. Iš viso, susivaziavime daly-vauja apie keturi tukstančiai che-mikų, tarp jų su viršum šeši sim-tai delegatų iš viso pasaulio ša-lių.

Tarp delegatų yra labai daug atsizymėjusių mokslinčių ir pa-garsėjusių savo išradimais che-mikų.

Prezidentas Taftas iškilmingai atidavė susivaziavimą ir vardu S. Valstijų pasveikimo svetinių ša-lių svečius, o vakare už-kvietė delegatus pas save sve-čiuosna, ant Baltojo Namio pie-vėlės.

Susivaziavimo sesijos atsisbu vienok ne Washington, bet New Yorke, Kolumbijos universitete, ir trauksis iki 13-to šio mėn. Tarp chemikų delegatų yra taipgi ir lietuvius-chemikas, p. Laurynas Radziukynas. Nuo ke-lių metų jis yra vyriausiu užziū-rėtoju Sandoval Zinc Co., San-doval, Ill. ir tyčiai tapo savo kompanijos delegatuos viršinėn-tan tarptautiškan chemikų su-nivaziaviman.

Apie Darbo Biurą. "Tėvynės" num. 35-me randame p. Račkau-sko atnaujintą sumanymą apie įsteigimą ir palaikymą biuro, ku-ris galėtų suteikti kaip naujai atvykusiems, taip ir nuo senias čia gyvenantiems lietuviams ži-nias apie tai, kaip eina darbai įvairiuose miestuose ir miesteliuose.

Sis sumanymas buvo vienų iš pamatų, ant kurių tvėrėsi prieš 27-metus S. L. Amerikoj. Vie-nok iki šiam laikui, dėlei įvairių priežasčių, jo įvykdyti nebuvo galima.

Rašėjas mano, kad dabar abel-nas lietuvių skaitlius jau taip pa-didėjo ir, abelnai pačmus, lietu-viai taip jau susiorganizavo, kad dabar jau buti laikas tuom da-lyku rimtai užsiimti.

Labai maža dalis čia atkeliav-sių lietuvių apsigyvena vienoj vietoj ilgiam laikui, dar ma-žesnė dalis apsigyvena vienoj vietoj visam laikui. Dauguma mūsų vientaučių nuolatai kilno-jasi iš vietos vieton. Suprantama, jog jie tai daro ne dėlei smagumo, bet įsiekdami geres-nių uždarbių. Tokių geresnių uždarbių tankiausiai įsiekoma pa-gal savo pažįstamų nurodymus, pagal laikraščių korespondencias (kurios nevisados gali būti teisingomis), arba stačiai važiuo-jama "ant laimikio".

Tankiai tad ir pasitaiko, kad tokiu būdu "perkama katę mai-sė": žmogus išduoda paskutinius centus ilgai kelionei, neatranda, ko tikėjosi, prakia savo gal ir vidutinį darbą, geresnio beįsiekio-damas ir pagaliai gerai dar, jei-gu turi už ką grįžti atgal.

Taigi dabar norima su S. L. A. pagelba ir jo skaitlingų kuopų pasidarbinimui sutraukti vienon biuram galimai teisingiausias ži-nias iš įvairiausių visos šalies kampelių ir norintiems suteikti pagal reikalavimą patarimą, kaip kur darbai eina, kiek mokama, kokių darbininkų ir amatninkų reikalaujama etc.

Negaila pasakyti, kad tokia įstaiga būtų mums nereikalinga. Ji net labai pageidaujama ir rei-kalinga. Apie tai negali buti dviejų nuomonių. P. Račkau-skas numano, kad tai sunkus ir daug triuso reikalaujantis dar-bas. Visgi jis mano jį taip svar-biu esant, kad pats apsimia šį dalyką sutvarkyti ir vesti, jeigu jo sumanymas rastų užuojautą ir pritarimą.

Kaipgi neužjauisi ir nepritarsi tokiam darbu? Dėlei stoks vietos negalėjome įdėti i šį numerį p. Račkau-sko straipsnio. Įdėsimė i sekančį ir, manome, turėsimė progą dar ne-sykį apie šį reikalą pakalbėti. Tuom tarpu mes tikrai geistume, kad šis sumanymas pasikėstų tikru ir rimtu darbu.

Neprilausomoji parapija ir... tautiškos kapinės. Chicagoj šį pavasarį susitvėrė lietuvių tautiškos kapinės. Dabar "Kata-

likas" ir "Draugas" pagarsino ži-nutę, buk ant Town of Lake (Chicago miesto dalis) tverias, ar žada tvertis ar "neprilausomoji" lietuvių parapija.

"Draugas", paduodamas tą ži-nutę, bandė įspėti, ar nebus tai tiksliai tautiškių kapinių įsteigėjų intrigos...

Mes pasipėmė tokį spėjimą, nes mums teko girdėti, kad anos "neprilausomos" parapijos be-sitvėrime dalyvauja koks ten ne-dakeptas kunigėlis, absoliutiškai nieko bendro, kiek mums teko girdėti, su kapinėmis neturintis. "Draugas", i tai atsakydamas, įtaria, kad

"Lietuva" regimai turi kokius nors artimus ryšius su anomis ka-pinėmis ir su "tautiška" bažny-čia, jei rustinai (?), kaip tik kas pasako, kad anų kapinių ir anos bažnyčios reikala reikla (kodėl reikla? Red.) suprasti, kitap, ne-kaip kas ji aiškina. Ne tik rus-tinai, bet ir gadinia. Vadinas, nustoja šalto kraujo.

Nedaug ką galima ant to at-sakyti. Žemai atspirė, mes pa-vadinum tokį spėjimą ar įtarimą nonsensu. "Lietuva" interesuo-jasi tautiškosios kapinėmis ir vi-šais kitais panašios ir nepanašios reikalais, kaipio lietuvių viešojo gyvenimo prajovais. Jei-gu bent kokiamė judėjime ima-davymų keliolika draugysčių, ar šimtai žmonių, tai vieno to ap-sireiškimio pakanka, kad jį at-kreipti atyda. Lietuvių Tautiš-kos kapinės pasidarė, matyt, skaudžiū sopuliu, kurio be abe-jonės neisgydys gerb. "Draugo" panašūs receptai.

Niekas niekur ir niekados ne-gema be tam tikrų priežasčių. Apie tai, mename, ginčytis ne-gaila. Taigi ir šiame atsitikime to priežastis turėjo būti.

Jeigu ką tas dalykas apeina ir jeigu kas norėtų tą "skaudulį" išgydyt, kaip tą nori padaryt gerb. "Draugas", tai pirmiausiai reik patieskoti teisingų nuasakin-čių tos "ligos" priežasčių, — va-dinasi, pastatyti gerą diagnozą. Spėjolimai niekam gero neatneš. Tankiai gali net padaryt blėdį.

Ar gerb. "Draugas" ir tie, ku-riuos jis atstovauja, bandė tokią diagnozą padaryt? Iš to, kas ta-me klausime buvo rašyta, turime pamatą tvirtinti, kad NE.

Pasakoti, kad tai "bedievių dar-bas", kad tai tautiečių žaban-gai — ištikro, tai jau senai nu-kulti šiaudai, kuriuos nuolat ga-lima kulti, bet niekados negaila bus jokių grūdų iškulti...

Tautiškių kapinių, kaip ir tautiš-kių (ar "neprilausomųjų") bažnyčių nėra reikalo dangstyti "tautos" vardu, nes, mūsų nu-o-mone, tautos reikalai ir tikybos reikalai niekados neprivalo but perankšti tarp savęs risami. Atiduok kas yra ciešioraus cie-siorui, o kas Dievo — Dievui!

Jeigu šale katalikiškų kapinių išaugo tautiškos kapinės, tai kon-sekventiškausi iš to išvedimu, kad turbut katalikiškose ka-pinėse neviskas tvarkoje. Jeigu šale katalikiškų parapijų išaugo neprilausomos parapijos, tai tie-sioginė, arčiausiai teisybės sto-vinti, priežastis bene bus tame, kad tose parapijose ne viskas iš-dziai eina. Jeigu visoki, anot ti-kybinių laikraščių, "parmazonai" kursto, ar buntavoja, tai jie ta-PASEKMINGAI gali padaryti tik tada, kada tose parapijose YRA JAU ISSIDIRBUSTI tam tikra DIRVA. Todėl jų veikimas, jeigu jis yra, tai yra tik antraei-linės svarbos. Priežastis ir pa-natas čia neyra išlaikinis, bet vidujinis dalykas.

Ir gerb. "Draugas" tą ŽINO. Taigi nėra reikalo brukti viską ant bedieviskos arba tautinės spaudos pečių. Teisybė, tas yra lengviausias būdas nusikratyti at-sakomybės, bet anaipol jis nebus pasekmingas ir pageidaujamy vai-sių neašnės.

Kitame straipsny "Draugas", kalbėdamas apie priežastis, kurių dėlei anga nesutikimai lietuvių parapijose, pripažįsta, kad iš da-lies tą pagimdo ir stoka takto pas kai-kuriuos kunigus. Mums smagu tą patėmyt, nes "Drau-gas" bene bus pirmas iš Ameri-kos lietuvių kuniginių laikraš-čių, kuris turėjo užtektinai civi-liškos drąsos tą viešai pripažinti.

Jis, atstovaudamas netik tiky-bos reikalus, bet ir kunigų tro-mą, labai natūrališkai būdą, pri-pažįsta jiems tik labai mažą kal-tės dalelę. Mes drįsime vienatė, tenai, nesakyti, vienatė, bet visgi gi didesnę dalį kaltės, negu tai "Draugas" pripažįsta.

Vienok pradėjai, rasite, užten-ka ir to.

Jeigu atėitytų mūsų dvasiški vadovai pripras matyti "didensį kriašą savo akyje ir mažesnį rąstą akys savo artimų" parmazo-nų, bedievių, tautiečių, pirmei-vių ir abeš kitų, tai, tikimės, pa-nasiai juokingi, ginčai apie "ne-prilausomas" parapijas, tautiš-kas kapines, varpinyčias su var-pais, ar iš kasinėjimų kapų etc. neturės vietos mūsų laikraščioj. Jeigu kam eina apie šių visų ne-geistinių prajovų tikrąjį prashlini-mą, tai nėra reikalo nei karščiuo-tis, nei pykti, nei publicistiškų nūdevėty bombų sprogtinti.

Iš kurios pusės tokį dalyką ne-paimitum jis vis yra negeistinas: ar "bažnytiniams" ir nebažnyt-niems. Ir vienus, ir kitus jis įvel-ka i kenksmingus vaidus ir bergždžius ginčus; ir vienus, ir kitus sulauko nuo tverencio, vai-singo kultūros darbo. Todėl pa-nasi visuomeniskioji betvarė pri-valo but prashlinai. Tai yra bendras reikalas visų lietuvių, siek-tiek plačiau žiurinėti i mūsų tautos reikalus.

TREČIAS LAIKRAŠTININKŲ SUSIVAZIAVIMAS.

Trečiasis Amerikos Lietuvių Laikraštininkų ir podraug Lie-tuvių Spaudos Draugijos Suva-ziavimas atsisbus mieste Chicago, Ill. rugsėjo 26, 27 ir 28 dienomis, 1912 m. Smulkesnės žinios apie suvaziavimą bus apskelbtos vė-liau.

J. M. TANANEVIČIA,
L. S. D. A. pirmininkas.
V. K. RAČKAUSKAS,
Sekretorius.

PIRMAS PRUSŲ LIETUVIŲ SUSIVAZIAVIMAS.

Rugpjūčio 11 d. Tilžėje įvyko pirmas atbodusių Prusų lietuvių susivaziavimas.

Tai svarbus apsišreikšimas tau-tiniame lietuvių judėjime ir to-dėl visa Lietuva nekantriai laukė šio susivaziavimo pasekmių.

"Birutė" randame apie tai se-kančią apysagą:

I tą suvaziavimą atsiuntė se-kančios draugijos, savo atstovus: "Aušra" iš Paskalvių, "Aržuol-as" iš Rukų, "Byrutė" iš Til-žės, "Dobilas" iš Vainočių, "Gumbinės lietuvių draugija", "Jaunųjų draugija" iš Klaipėdos, "Klaipėdos lietuvių rinkimo (sky-rimo) draugija", "Lietuvių gie-dotojų draugija" iš Tilžės, "Ru-ta" iš Pogėgių, "Sandora" iš Klaipėdos, "Spindulys" iš Kul-minų, "Tilžės lietuvių rinkimo draugija", "Vanagų rinkimo ša-kinė draugija", "Vainikas" iš Ka-tyčių, "Ziedas" iš Grėžpelkių. Tokiu būdu dalyvavo 15 drau-gijų. Išėjus "Berlyno lietuvių draugijos", Lankupių "Jaunimo", "Tėvynės Myletojų Draugijos", Vyžių "Vainiko" ir "Silokarčia-mos rinkimo" draugijų, dalyvavo visos lietuvių draugijos Mažosios Lietuvos.

Posėdį atvėrė, antrai valan-dai pasibaigus, komiteto narys p. Gudaitis iš Tilžės, pasveikin-damas taip skaitlingai susirin-kusius draugijų atstovus. To-liaus nurodė tikslą šiandieninio suvaziavimo, kuriuo esąs sujun-ktas visų lietuviškų draugijų Maž. Lietuvoje i vieną centra-linę valdybą arba centrą, kuriuos draugija turėtų būti Tilžėj. Pagalios paskaitė komisijos išdirbtą įsta-tų projektą, kurį padavė svarsty-mui. Vienok kilo užmąnymai, kas ir nusidavė. Pirmininku liko išrinktas p. Vidunas ir raštiniuku Vanagaitis, abudu iš Tilžės.

Ponas Vidunas tada trumpai paaiskino, kad, sulgy jo auomo-nės, nebutų atsakačiai jau da-bar sutverti tokia centralinė val-dyba, kaipio komisijos projektuo-jama, bet kas kur svarbiaus su-tverti draugijų "santara". To-dėl jis i paduoda užmąnyimą, kad šie svarstyti vien apie tai: 1. Ar nori pareit i santara, t. y. i sutarimą dalyvaujančios drau-gijos? 2. Kokiū būdu įvykdyti tą pageidaujamą santarą? —

Kaslink pirmojo punkto, tai sut-tiko po ilgosios diskusijos, visu draugijų atstovai, kad butinai reikalinga tokios "santaros". Iš-sirindamas antro punkto "pagamino daugybę visokių užmąnyimų, iš kurių svarbesniuosius čionai pa-minėsimė. Reikia šalinti iš drau-gijų tarpo visokius neusiiprati-mus, kurie užkenkia draugijiniam ir abelnai visos tautos gyvenimui. Stipresnės draugijos reikia parenti silpnasias. Tas pareni-mas gali nusiduoti visokiū būdu, kaip tai: pinigiskū ir žmonėmis. Pinigiskai tuomi, kad turtinge-nės draugijos remia tas drau-gijas, kurios savimi neįstengia įsisteigti reikalingų draugijos tar-piniui įrankių, kaip antai: kny-gų, laikraščių ir k. t. l. Rėmi-nas žmonėmis nusiduoda tuomi, kad tos draugijos, kurių tarpe randasi žmonės, kurie turi gaba-ną ką nors pranešti, siūncia ten, kur stoka tokių žmonių yra. Per šitokį susigelbėjimą apturi visos draugijos nemažą naudą.

Vienas iš tolesnių įnešimų bu-vo tas: Kokią išveidą turėtų tos santaros valdyba arba represen-tacija? Tame apsišreikšė skirtu-mas nuomonių. Vieni aiškino, jog reikėtų valdybos, bent vie-niems metams išrinktos, panašiai šiaip draugijoms. Kiti darė įne-šimus, kad pakanka tuom tarpu išrinkti vieną raštiniuką (Gene-ralsekretarį, kuris butų ta vie-ta, kurion susieina visos gijos, t. y. draugijų reikalavimai. Vie-nam tą darbą neapgalint, ga-lima išrinkti pagalbininką. At-sitikus kokiam nors svarbesniam reikalavimui, kuris paliečia visų draugijų gyvenimą, kviečia ji-sai draugijų įgaliotinius, kurie draugiskai su juo išrisha tą rei-kalą. Tuose posėdžiuose kas-kartą renkama valdyba iš atsto-vų dalyvaujančių draugijų. Nu-balsavimas užtvirtino, jog pasta-rasis (paskutinis) užmąnymas rado kur kas daugiau pritarė-jų, negu pirmasis ir tokiu būdu liko priimtas.

Tada liko užmąnyta išrinkti naują komisiją, kuriai butų pave-sta išdirbti šitoje prasmeje įstatus ir po vieną egz. prisiu-sti apsarvstyti kiekvienai drau-gijos valdybai, t. y. šiandien su-vaziavime dalyvaujančiųjų. Tomš padarius, jeigu randa už reika-lingą, paskirtame laike savo pa-stabas, turi sukviešti komisiją susivaziaviman draugijų atsto-vus užtvirtyti patobulintus "san-taros" įstatus. Atstovų skaitlius priguli nuo draugijų stiprumo. Priimta liko sekanti norma: Draugijos lig 30 sąnarių siun-čia susivaziavimon po vieną at-stovą, nuo 45 dū, taip-pat tiklai du ir 60 sąnarių turinčios drau-gijos, 75 sąnarių turinčios siun-čia jau tris ir t. t. Komisijon įstatų išdirbimui liko išrinkti sekanti asmens: J. Aušra iš Mingotų, G. Carnys iš Paskal-vių, M. Gudaitis ir E. Jonušaitis iš Tilžės, J. Kupraitis iš Uigšių, J. Vanagaitis ir V. Vidunas iš Tilžės.

Dar lieka paminėti, jog tapo ir apie tai svarstoma, ar gali da-lyvauti toj santarj ir politiš-kos draugijos. Daugumu balsų nutarta, kad joms negailima. Ne-gailima jau vien dėlto, jog joms prisidėjus, valdžia galėtų daryti santarai negeistinių klūčių. To-kie tai buvo svarbiausi nutarimai.

Malonu būvo pastebėti, jog daugumas delegatų labai užsiin-teresavo iširšimū įvairių drau-gijos klausimų, kas yra geru zenklui ir pamatu tvėrime tos jau seniai reikalingos draugijų santaros. Maž. Lietuvoje. Ne-maž nudiugino ir tuli telegramai, siųsti gerb. tautiečių iš Ame-rikos. Jie buvo tartum veidrodys, kuriame atsimuša ta širdinga užuojauta bendrame tautos darbe. (Čia seka išskatliavimas ir tu-rinys aplaitytų iš Amerikos te-legramų:

1. Nuo kun. Ambrozaičio iš Chicago, Ill., vandro "Aušros Vartų" parapijos.

2. Nuo "Apšvietos" moterų dr-stės, "Lietuvos Ukiniuko", "Sižano Daukanto", "Vyties", 28-os ir 37-os T. M. D. kuopų, 36-os S. L. A. kuopos ir Lietu-vių Evangelikų dr-jos iš Chica-go, Ill.

3. Nuo Lietuvių Doktorų Drau-gijos iš Chicago, Ill.

4. Nuo Dr. A. K. Rutkausko iš Chicago, Ill.

5. Nuo V. Daukšo, TMD. pre-zidento.

6. Nuo P. Živalkausko S.L.A. prezidento

ir 7. Nuo "Lietuvos", "Katali-

ko" ir "Draugo" Redakcijų. Suvaziavimas įgalioja mane (J. Vanagaitį), ištarti "Birutėje" širdingiausia padėką minėtoms draugijoms ir pavieniams asme-nims už jų prilankumą bendra-me tautos darbe. Bukite per-tikrinti, broliai, jog mes, nors vėlai padavė, vis-gi stengsimės atlikti savo priedermes, tai yra, dirbti visomis įjėgomis už mūsų tautos gerovę.

Pagaliaus užbaigė P. Vidunas apie pusė šeštos val. suvaziavimo posėdį, širdingai paragindams dirbti kiekvienam, kiek tiklį įstengiant, savo tautos gerovei.

JOVARUI UŽUOJAUTA.

Jovaro atsiliepinimas i visuome-nę "V. L." No. 12, 1912, rado pritarėjus, bet visas šelpimo bu-das labai palaidas, nesutvarkin-tas ir, žinoma, nenuoseklus. Man rodosi, vertėtų turėti tvarką, net ir pasalpą duodant.

Pašalpa, jeigu atneša pagei-daujamus vaisius, nei kiek nema-ziau aplaimina davėjus negu pri-ėmėjus.

Pašalpos priėmimas mažina as-menyje paties savimi užsitikė-jimą, o pastarasis nuolina ir nu-žemina žmoguje dvasią. Todėl mokieme priderantį sušelpiti. Nevertėtų mums prisidėti prie nužeminimo mūsų viešų veikėjų dvasios. Man rodosi, mums ne-mam tą darbą neapgalint, ga-lyg nuybusiam elgetai. Visai tautai nemalonu, kad mūsų vie-sūs veikėjas yra priverstas elgė-tauti! Taigi, atkartojų, mums ne-padoru duoti Jovarui aukas. Si-tokis pasielgimas butų labai ne-gailestingas jojo dvasios alini-mas.

Jeigu Jovaras užsiplėnė liu-dies dainiaus vardą, tai tasai jo-jo nuopelnas lai mus priverčia palaikyti Jovarą paguodinėje, nors jisai-pats-savęs ir neguodo-tų. Mes, duodami skatikus su-valgymui... neįduodame Jo-varui rytojaus vilties. Davėme, gal ir vėl duosime... bet prie-šais pašalpagų stėri be vilties ateitis. Tokis liudnas padėjimas Jovarą verste-verčia i "despera-tą".

Visai advernai išrodytų sekan-tis vaizdelis:

Mes Jovarui neduokime jokius auksų. Mes atsiilepkime i visus tautiškas draugas bei prakil-nios dvasios asmenis ir veikiai surinkime (\$2000.00 ar 3000.00) pakaktinai pinigų ir inteikime tuos pinigus "Lietuvių Mokslo Draugijai" Vilniuje su išlyga, kad "L. M. D." nupirks kur ge-roje vietoje mažą ukį su triobo-mis. Tasai ukis bus "L. M. D." turtas ir vienkart aplinkiniams ukininkams ukininkavimo mokyk-la. Žmonės, atsilankantieje i ukį, rastų tenai mokinioja, kuris širdingai jiems viską išaiškintų kaip, ir ką dirbti, idant mūsų šventą tėvų žemelę geriau išnau-dojus, sulgy vėliausių agrikul-tūros nurodymų.

Kad mokslas nebutų truk-domas ir mokiniojas turėtų pil-nyausią laisvę parodyti savo ga-bumą ir tąją meilę prie savų žmonių (apie kuriuos per tiek metų raše-dainavo), mės išsidedėsimė iš "L. M. D." kad Jovaras butų pakviestas užimti tokio mo-kintojaus vietą, kol jis gyvas.

Kaip Jovaras sutvarkins ukį — tas prigulės nuo jojo širdin-gumo ir sumanumo. "Kaip pa-siklos, taip išsiniigos." Jovaras užims mokiniojaus vietą ant mu-sų nupirkto ukės ir už savo vi-sų gyvenimo pasisventimą turės toje ukėje prieglaudą ir maistą. Mes gi neduosime skatikus ar aukšinus, idant davę ir vėl duo-tume suvalgymui—be jokios ki-tos vilties rytojaus dienai, kaip tik bado viltį. Mes pasielgki-me visai priešingai: susitarę, mes insteigkime patys sau ukę ir užkviesskime Jovarą joje ukininkauti. Musų indėti pinigai—neprazūs, bet nuosimčiai ap-laimins mūsų viešąjį darbininką.

Leiskime Jovarui išiauklėti savęs paguodinė, kad jis jaustų-si savo vietoje — mūsų ukini-kų švietėju. Jojo darbas mūsų tautiskoj ukėj bus jojo amžinas paminklas. Jam mirus, Jovaro ukė bus pavesta kitam užsiplė-niusiam tautos ukininkui-darbi-ninkui, — ne dykunui, — idant toliau rodytų visiems pavyzdį ukininkavimą.

Lai neatsiranda pavydu dilgi-nami "kritikai". Tokias ukes pri-derėtų įstelti kiekviename baž-nytkamje su palatarnavusių

tautiskuoju mokiniojumi kiek-vienoje tokioje ukėje-mokykloje. Pradėkime darbą su Jovaro uke. Šito sumanymo įvykdimas suteiks visiems kiltus jausmus, auklės Lietuviybės dvasią ir visi busime suvienyti bendruoju dar-bu.

Išanksto žinau, kad šitas su-manymas sušauks skaitlingų pritarėjų. Geistina, kad prita-rėjai veikty sutartinu būdu. Man rodosi, pirmiausiai priderėtų iš-girsti balsą pritarėjų ir iš jų tarpo išsirinkti tvarkomąją val-dybą su šėdininku po apsauga.

Tai-gi kiltadvasiai! Pradėkime darbą!

Antanas Kazis Rutkauskas,
2338 S. Leavitt st., Chicago, Ill.

TAUTŲ KONGRESO ATBAL-SIAI.

Anuo laikui jau buvo pranešta lietuvių spaudoj apie Tautų pri-rengiamąjį kongresą, kuris atsi-buvo šią vasarą Paryžuje. Kaip buvo minėta, tame kongrese dalyvavo suviršum 20 įvairių tau-tų iš Europos ir Azijos. Lietu-viai tame kongrese taipgi turėjo savo atstovą (p. J. Gabrį). Be įvairių tautų atstovų, tame kong-rese taipgi dalyvavo daug žy-mių Prancūzijos mokslininkų, Sorbomos profesorių ir kitų rasytojų, politikų ir diplomatų. Laikė kongreso ir tuojaus po kongresu Paryžiaus laikraštija, pradedant nuo didžiausių ("Le Matin", "Le Figaro", "Le Temps") ir baigiant mažesniais, patalpino apie kongresą po ke-ltą straipsnių. Tas žinias atkar-tojo ir kitų Europos šalių laik-raščiai. Idomumo dėlei padodu čia įžanginį straipsnį garsaus francūzų sociologo Bouglė, Sorbomos profesoriaus. Šis straip-snis tilpo vienam iš didžiausių Prancūzijos laikraščių "La De-peche" ir tapo atkartotas daugelio kitų svetimų šalių laik-raščių. Štai jisai:

"Naujas sindikatas yra organizuojamas, — tai yra tautų sindikatas." Neseniai atsisbuo priengiamasai tautų kongresas. Jame dalyvavo vi-sos tautos, pradedant nuo šalto-sios Suomijos, ligi karštam Indos-tanui. Jos bandė susipažinti tarp savęs ir bandė atkrepti i save Europos viešąją atyda.

"Pati ši ideja, ant jos pažiū-rėjus, išrodo gana paradoksalis-ka. Kas gali būti sturesnio už nacionalį jausmą, kuris kiekvie-ną tautą ragina: "žūrėk pati savęs"? Tai yra obalsis siauro, blogai suprasto, patriotizmo. Suomis ar lenkas visų pirmia-čiai reikalauja, kad nieks neie-štų jų savitumo. Jie nenori da-leisti kitų įtekėms prie savės, jie labiausiai rupinasi atsisikti nuo kitų ir priešinasi asimila-cijai. Be abejonės, jie turi dalį tiesos.

Be tuos žmonės, kurie taip tarp savės skirtini, risha tos pa-čios kančios, tie pats persekio-jimai. Šie tėvynainiai, atvykę kongresan iš keturių pasaulio kampų, gali parodyti vienas ki-tam tas pačias žaizdas, prideng-tas įvairių-įvairiaisiais rubais. Vieni ir kiti yra prispausti, visi yra priskirti prie valstijų prie-šai savo norą, visi yra valdomi įstatymų, kuriuos ne jie patįs užtvirtino, visi yra valdomi val-donų, kurie priguli ne prie jų tautos... Jų akis yra matę tas pačias tragedijas, tuos pačius kentėjimus. Kiekvienas iš jų gal: pasakoti savo kalboje, kaip jų žemė tapo jiems išplėsta, kaip jų kalba draudžiama, kaip jų vai-kai verčiami savo tėvų išsiazdēt — visa šita šiaurumų cilė pa-prastai p

DRAGAS

Viena veiksmo drama
Vertė A. Matutis

VEIKIANTIEJI ASMENIS.

GROVAS JURGIS.
GROVIENĖ RENATA, jo pati.
LUIGIS, tarnas.

(Jauno aristokrato kambarys turtingai išpuoštas, — kaip visose aristokratiškuose namuose. — jo viršuje veidrodas. Po dešine durimis, kurioje randa didelę skrynją, puikiai apdabinta, tarsi tiesiog pritaikinta prie puikiai išdalytų aristokratiškų rakandų. Iš prieštakio po kairei — biuras, po dešine — "DORMEUSE". Didės durys po dešine pusel.)

PIRMOJI SC.

LUIGI, paskui GROVAS.

LUIGI (senas tarnas, sulinkęs, žilas, juodai apsisėjęs, seno tarno tipas aristokratiškuose namuose. Užimtas sustatymu vazonų ir puokščių į vietas ir sultarkymu nekurių smulkių išlaidų ant biuro ir stalių. Išblūskęs, nusipūjęs; lūdesio ir susimaitymo reikšmė veide.)

GROVAS (patogus 35 metų vyras, augstas, tvirtas, buvusio apicerio tipas. Kairės pusės durimis įeina, turėdamas rankoje vasarinį šiponą, kurį deda ant kėdės.) LUIGI...

LUIGI. Ak, ponai grovai! atspiraus, jog neužmačiau... Ponas grovas toms durimis įėjai? GROVAS (sujudintas, taipogi susimaitęs, kaip ir Luigis visos tos scenos tolynejo). Taip yra, grįžtu nuo ponios margrovičienės. Nelaiminga moteris!

LUIGI (dar labiau sujudintas ir su verkamu balsu). Ak, taip, nelaiminga moteris!

GROVAS (sijudinęs su gerumu). O tu geras mano Luigi, visados čia, tame kambarielyje savo valandą praleidi.

LUIGI. Sustaciau vazonus į vietas, kaip tat pripratus būvau kasdieną daryti, kada dar jis gyvena... Ak, ponai grovai, negaliu atsigauti po tam baidėtinam atsitikimui. Dar šiandien, juk jau trys dienos praėjo, kaip ji išnešė, bet vis negaliu intikėti tai baisiai nelaimi, kuri mane sutiko. Poni grovai teikis man atleisti, jog sakau: — kas mane sutiko, — nes aš mylėjau nelaimingą savo poną, kaip savo sufiu.

GROVAS. O kas link margrovičienės! Ar matai ją? Baisybė! Yra taip nusiminus, jog nebeturėjau drąsos ją nors keliais užuojautos žodžiais pralinksminti. Tokia ji buvo linksma senutė, šiandien baigia jau gestį. (Po valandėlės.) Dėvė man raktus nuo Giovanni'io biuro ir nuo tos skrynjos, idant aš peržiūrėčiau visus laiškus ir popierius, kokie po jo užsiliko. Užėjo ant manęs priedermė, idant visu kuo užsiimčiau. Duodama man tuos raktus, nelaiminga senutė drebantiu balsu tarė: "Mano Juvi, gerai peržiūrėk visą ir jeigu vargšas Giovanni paliko atlikimui kokias priedermes, tai išpildyk jas taip, kaip sąžinė tau liepė; jeigu paliko kokias skolas, tai tuojau nelaukęs atmokėk, idant niekas neturėtų jėkios nuoskaudos ir išmetinėję nebūtų dėl jo staigus mirimo. Tau palieku visa tat, nes tu buvai širdingiausias jo draugas... Daugiaus negu draugu, buvai jam tikru broliu"... Ak, kiek iškentėjau, klausydamas tų nelaimingos ir sopuliuose pasikendusių motinos žodžių! Ir tik manys sau, jog ta nelaiminga žmona net paskutinio pabūvimo negavo, nei vieno atsisveikinimo žodžio nuo sukaus miršančio 28 gyvenimo metuose! Tai baisu! griaudu!

(Pauza. Grovai bekalbant pas Luigį galima buvo matyti tulį neramumą, atsisipindusį veide.)

GROVAS. Nebeturėjau spēkų jai atsakyti, bet gal mano asaros apreiškė jai, jog su širdies skausmu priimu uždėtą ant manęs priedermę ir išpildysiu ją su sąžiningumu ir tinkamu pavartumu, kaip pripuola tikram draugui ir teisingam žmogui. (Sėdasi.) Dar įsivaizduok sau, mano Luigi, jog be to neįsimačiuoju sopulio, kuris margrovičienės širdį perima, natija rupestis ją apėmė, ar jos Giovanni, be jos, kaip motinos, neturėjo dar ko kito brangaus šiam pasauliui... Gal kokią moterį, numylėtinę... Gal kuoni rupinosi... Globėjo kokį kudiškį... (Prie šitų žodžių Luigis puola kėdėn ir rankomis uždenčia savo akis. Grovas, stengdamas sulaukyti savo nuliudimą, stoja, artinasi prie Luigio ir drągiai deda ranką ant jo peties.) Tu verki... Luigi?

LUIGI (atsikeldamas). Poni grovai atleisi... aš nežinau jau ką darau...

GROVAS. Mano Luigi, gerai supranti tavo skausmą! Tik ką pasakė, jog mylėjai Giovanni'yt savo sunų.

LUIGI. Gl jis prie manęs užgimė, visados šale jo būvau ir jo jaunystės dienos ir jo kėlonėse, visados ir visur... Daugiaus negu jo tėvas, kurs, panašiai jam taipogi pasimirė jaunas. Galiau pasakyti, jog daugiaus net, negu jo motina, kadangi poni margrovičienė nuo tiek jau metų gyvena sodžiuije... Ir tos pasenusios mano akis turejo žiūrėti, kaip ji, trijų dienų, be akies žodelio iš čia išnešė... Man rodosi, jog ji dar ten matau, ant jo skaisčios lovos, jog matau dar tą puikią galvą, be judėjimo, numirusią!... (Pradeda verkli.) O! ponai grovai! aš iš galvos išseisiu!

GROVAS. O jeigu dar matytum jį, taip kaip aš, kada nukrito nuo arklio ir galvą į akmenį užgavo. Tiktai pamastykite, Luigi, kokia tai buvo baisi man valanda, kada girdėjau iš jo lūpų žodžius: "mirštu"... Tai buvo jo paskutinis žodis!... Šiandien gi lygiai septinta diena...

LUIGI. Nelaimingas mano ponas nuo tulo laiko buvo visai, gal savo nelaimę atjausdamas...

GROVAS. Istikrųjį... nuo tulo laiko labai persimai... Net klausiau jo, kas buvo tos permainos do priežastis...

LUIGI (savaimiai). O! turėjo jis didelį nusiminimą, nešėjo širdyje didelį sopulį...

GROVAS. (kurs paskutinių Luigio žodžių negirdėjo, permainydamas toną.) Jo pėberiai randasi čia (rodo į biurą), ar ne tiesa? Iš čia (rodo į skrynją.) Čia net svarbiausieji...

LUIGI (su skubrumu). Ar ponai grovai nori tuojuos tuomi užsiimti?

GROVAS. Ne toje valandoje, bet netrukus; gal dar šiandieną. Reikia margrovičienės finkeėjimus išpildyti ir kuogreičiausiai nunešti jai kelius pailgvinimo žodžius, bet tikrus, sąžiningus žodžius... Gal ir pats galėsi man padėti?

LUIGI. Iš tikros širdies, ponai grovai.

GROVAS. Tu užtikimiausiai būvai patikėtas visais reikalais ir tavo pono paslaptimis; galėtum net papirmininkauti.

LUIGI. Jeigu ponai grovai suteiksi man tą garbę... Net... (Staiga nutraukia...)

GROVAS. Sakykite, Luigi, nekraiptykite nieko.

LUIGI. Ne!... Tiktai taip sau prisiminiau...

GROVAS. Bet gi sakykite, jei ką žinai?... Ar gal kokia moteris?... Ką?... Ką?... Ką...

LUIGI. O, ne, ne! Apie tai, nėra nei kalbos. Net, kiek aš žinau, — nieko čia nėra svarbaus; ponai grovai, galiausiai užtikrinti jog nieko svarbaus... Manau net, jog būtų geriaus, atidėjęs tą viską vėlesniam laikui, kada ponas grovas truputį apimsi, o poni margrovičienė išvažiuos į Villatus.

GROVAS. Ne, ne; kadangi uždėta ant manęs ta taip sunki ir podraug taip opi priedermė, tai turiu tuojau ją išpildyti, ir dar netrukus, kiek mano skausmas leis... Tuomysiu, iki pasimatymui, Luigi. Dar čia sugrįžiu. (Eina durų link, kairėje pusėje, per kurias pirmą įėjo.)

LUIGI. Ponas grovai po čia išėini?

GROVAS. Taip, dar prie margrovičienės grįžtu; palikau ją po jos gydymo globa. Dabar turime dar pakalbėti apie paminklą, kuris turėtų būti Villate pastatytas. Kur mano žiponas? O, štai jis. (Išėina kairėn. Keletas minučių pauzės, vėliaus duryse po kairei pasirodo Renata, atsargi, besidairanti.)

ANTROJI SCENA.

RENATA ir LUIGI.

RENATA. Luigi!...

LUIGI (nustebęs ir persigandęs). Poni grovičienė čionais?

RENATA (duryse). Ar nieko nėra?

LUIGI. Tik ką ponas grovas išėjo.

RENATA. Mano vyras?

LUIGI. Taip, išėjo po čia (rodo į kairę) ir nuėjo pas poniją margrovičienę.

RENATA. Ar jis dar čia sugrįš?

LUIGI. Sugrįš, bet ne tuojau; iš ponios margrovičienės apartamentų išeis tiesiog.

RENATA (įeidama). Taigi išeis Sodo gatvėn. Pui-ku, nežūmatis mano karietos!

LUIGI. Ar ponios grovičienės karlėta apačioje?

RENATA. Taip, su mūsų maza ir nešiotė. Pasakiau jai, jog valandėlė užėis pas poniją margrovičienę.

LUIGI. Pro čia, pro tą kambarį? Bet, kas do neat-sargumas! Ir kodėlgi po čia?

RENATA. Tu manęs klausai?... O mano laiskai, mano fotografijos!...

LUIGI (persigandęs). Ak, poni grovičienė!...

RENATA. Greičiau, greičiau, pirmą negu jis grįš... (bėga prie biuro, atranda vieng salčių atidarytą, išrankia ir varto popierius.)

LUIGI. Gi poni grovičienė žinai, kad čia jų nėra.

RENATA. Tai kur?... kur? Dieve mano, Dieve, galvos netenku!... Luigi, pasakykite, kur?...

LUIGI (rodydamas į skrynją). Čia.

RENATA. Ak, taip, teisybė... (stengiasi atidaryti.) Užrakinta!... Kur raktai?

LUIGI (stovi tylis, susimaitęs, nežino net, ką atsakyti.)

RENATA (skubindama). Raktai, Luigi! (Su baime, karštai.) Kas turi raktus?

LUIGI (nežino dar ką atsakyti). Bet... aš nežinau... tuo tarpu nežinau dar... Palik poni grovičienę tą viską man... viską, kas ponios grovičienės aš... jau aš apie tai pažūrėsiu... aš tą viską atliksiu... Bet dabar poni grovičienė išėi iš čia... Meldžiu, užkeiktu, poni grovičienė tuojau apieisk tą namą, tuojau išėi, dabar... Kiekviena sekunda...

RENATA (petraukdama, įpykusi, tiesiog su piketu). Bet ar gi nesupranti, jog aš jau nuo savaitės iš neramumo mirštu! Ar gi to nesupranti? Jo netikėta mirtis... Jis gi nieko nesutvarkė, nieko nepamatė. Tik galvokie, jog menkas popierio lapelis, ar kitas mažmožis, surastas mano vyro, kurs iščia visai neišėina, arba kieno kito, gali mane prapulinti ant visados!... At tu to nesupranti, Luigi?...

LUIGI. Poni grovičienė, gerai supranti aš tą viską. Bet toje valandoje, yra negalimas daiktas... Poni grovičienė leisk, man užsiimti tuomi.

RENATA. Ne, aš iš čia neišeisiu, pakok!...

LUIGI (petraukdama). Bet tai negalimas daiktas!...

RENATA. Negalimas? Dėlko? Luigi, juk matai, kad aš mirštu iš baimės! Didis Dieve! Raktai! Kur raktai! Kas turi raktus? Juk tu?...

LUIGI. Ne... Margrovičienė? LUIGI. Taip-gi ne!... Bet dėl Dievo, tyliau, gali kas užėti... RENATA. Taigi kas turi raktus? Pasakykite! Ar tu nori mane prapulinti, Luigi? LUIGI (su baidumu). Aš? RENATA. Tai kas juos turi, pasakykite, dėl Dievo melis pasakykite!... LUIGI (nesutvėrdamas). Ponas grovas... RENATA (persigandęs). Jis! Mano vyras!... LUIGI (greitai, idant nukreiptas mažiausią įtarti nuo savęs). Poni margrovičienė atidavė viską sutvarkyti poni grovui, kas tik prigulėjo prie jos su-naus... Bet ponas grovas apie nieką nieko nežino, net nedasipranta. (Toliau bus).

Pašnekėlių Kampelis.

Pereito numerio klausimų atsakymai.

104. Kaip senai yra žinomas medicinos (gydymo) mokslas? Pradžią medicinos mokslui davė bene senovės aigiptiečiai. Iš senovės užrašų galima numanyti, kad aigiptiečių kunigai pirmą pradžią tirinėti kai-kurių ligų priežastis. Savo keliu, žinoma, jie labai-labai mažai apie tai nusimanė. Pythagoras, garsus senovės graikų filosofas-matematikas, bandė išaiškinti ligos filozofiją ir vaistų veikimą apie 502 m. prieš Kr. Gim.

Hippokratas, vadinamas medicinos tėvu, paliko daug veikalų apie įvairių ligų gydymą ir anais laikais nieks negalėjo taip gerai pažinti ligų, kaip jis pažindavo. Jis gyveno nuo 460 iki 359 ar 377 metų prieš Kr. Gim.

131 metais prieš Kr. G. labai pagarsėjo Galen, kuris buvo didžiausiu autoritetu medicinos srityje kuone per tūkstantį metų. Apie 980 m. pagarsėjo vėl vienas arabas, Avicenna, kuris parašė "Kanoną" (medicinos sistemą), kuria vadovavosi viduramžių daktarai.

Medicinos mokslas perėjo iš Rytų į Vakarinę Europą vos apie 1150 m. Net iki 15-to šimtmečio galui medicinos studijavimu ir jos praktikavimu Europoj užsiimdino dvasiškųjų luomas. Pradžioje 16-to šimtmečio garsus sveicaras Paracelsus suartino ir arčiau sujungė mediciną su chemijos ištirimais ir tuomi davė pradžią praktiskai medicinai. Dėvyniolikame šimtmečiu chemikų ir fiziologikų tirinėjamai padiekė tokio laipsnio, kad medicinos mokslas ir praktika visiškai persikeitė. Šiomis dienomis praktikavimas medicinos yra vienu iš augščiausių ir svarbiausių mokslų ir beveik visose šalyse yra rankose mokyty vyrų.

Niekas negali žmonėms tiek blogo padaryti, kaip žmogus neatsimnantis apie mediciną, bet gydantis kitus. Todėl visose šalyse yra išduoti įvairūs įstatymai prieš taip vadinamus šundaktarius, ir sunkios bausmės skiriamos tiems, kurie, nebudami medicinos žinovais, bando gydyti.

Tas neyra įstabu. Žmogaus įgyvystis ir sveikata yra užvis brangiausias dalykas, tad ir reik ją ginti nuo įvairios rūšies "chachorij", burtininkų, užkalbėtojų ir šundaktarių.

Jeigu jiems žmonės dar tiki, tai tik aciu savo tamsumui.

Bet reik taipgi žinoti, kad, pasididinus daktarų luomui, prilyso ir tarp jų daugelis nesąžiningų žmonių, kurie, pamindami po kojomis savo augstą profesiją, tapo nelaimingų žmonių lupikai.

Ypač jų labai daug čia Amerikoje. Juos paprastai vadina "stebuklingais" daktarais, nes jie savo apgarsinimuose žada greitai išgydyti visokias ligas.

Tokius daktarus labai lengva pažinti. Lai skaitytojas įsitęmą sau tą, kad:

Juo daugiaus kuris gydytojas žada, juo labiaus jis save garsina per laikraščius, juo jis yra neįtikimesnis ir pavojingesnis. Geras daktaras niekadous negarsinais daugiaus, kaip tik kuotrupniausiai paminėdamas ofiso valandas ir savo adresą. Geras daktaras, kaip ir kiekvienas geras ir turintis gedę žmogus, niekadous savęs negiria.

105. Kas išrado kompasą? Mėnamos, kad nereikalinga aiškinti, ką reiškia žodis "kompasas". Visi žino, kad tai yra mažuotėlis instrumentas, kuris nuolatiniu rodo šiaurį pusę. Sprendžiant iš istorikų užrašų, reik manyti, kad kompasas ir magneto ypatybės nebuvo žinomos Europoj net iki 12-m šimtmečiu. Vienok, pasiremiant istikimų šaltinių žiniomis, galima spręsti, kad Chinuoje ir kitose rytinės Azijos šalyse apie tai žinota jau žilų senatvė. Sulyg chiniečių chronikų magneto išradimas siekia 2634 metų dar prieš Kr. Gim. To laiko chronikose randame žinią, kad chiniečių imperatorių, vardu Hon-ang-ti, išradęs "instrumentą, kuris visados rodo pietų pusę." (Vienas galas kompasu vilyčaitės rodo visados į šiaurį, o kitas, žinoma, priešingon pusę — į pietus). Iš pradžių kompasas, rodoš, buvo vartojamas tik kelionėse sauszemiu, ypač tyruose (pustynėse). Ant jų rade salietrinis akmenis pavir-

rių jis tapo pirmu kartu pavartotas tik apie 300 metus.

Sulyg nekurių nuomonės kompasą pagabeno Europon garsus jurininkas-keliautojas Marko Polo.

Mokslas apie magnetizmą iki šiolie neyra visiškai išaiškintas ir apie magnetizmą nedaug ką iki šiolie žinome daugiau, negu apie giminingą jam elektriką.

Nevienas paklaus, kodėl magnetinė kompasu vilyčaitė visados atsikreipia į šiaurį pusę?

Netoli nuo šiaurinio žemės poliaus, mėnama, žemė yra labai daug naturališkos magnetiškos medegos, kuri traukia linkui savęs kiekvieną magnesuotą daiktą. Ta vietą vadinama magnetišku žemės polium.

Kompasas, savo keliu, nevisados tikrų-tikrausiai nurodo į tą vietą. Įvairiose vietose jis šiek-tiek nusikreipia arba į vieną, arba į kitą šalį. Tas nukrypimas ne visur lygus, ir kas stebėtiniausia, jis mainosi ne tik metais, bet net kiekvienais metais, kiekvieną mėnesį ir net kiekvieną dieną.

Šito apsiereikimo priežasties niekas iki šiolie gerai išaiškinti negalėjo. Nors šis nukrypimai gana žymūs, tai vienok jie svarbūs tik astronomams, geome-trams ir jurininkams. Šiaip, paprastuose atsitikimuose, nieks to užtėmyti negali.

106. Kaip senovės lietuviai skaitė laiką? Žydai skaito laiką (metus) nuo sutvėrimo pasaulio, krikščionys — nuo Kristaus gimimo, mahometonai — nuo Mahometo "pabėgimo". Senovės lietuviai pradėdavo savo metkaitilį nuo kokio nors svarbaus atsitikimo: karės, tvano, maro ir t. t. Metai turėjo 12 mėnesių. Mėnesis traukėsi nuo jaunjo mėnulio iki jaunamjam. Metai prasi-dėdavo ne nuo Sausio, kaip dabar, bet nuo Balandžio, kaip ir pas senovės romėnus. Savaitė prasi-dėdavo nuo pėtnyčios. Šita diena buvo pašvęsta Perku-no dievačiui.

Mėnesiai vadindavosi beveik taip pat, kaip ir dabar juos vadiname, tik kai-kurie turėjo kitokių vardus.

1. Balandis (April) kitaip vadinosi dar Karveliu arba Mildvinis (Milda) — meilės dievaitė. Kitaip ją vadindavo Aleksotė. Jos dievnamis buvo Vilniuj, Gedimino darže, prie dabartinio Gediminkalnio — ten, kur dabar yra Trijų Kryžių kalnas).

Berželis (June) vadinosi Se-jas — sėjimo mėnuo; Liepos mė-nuo (July) anais laikais turėjo vardą Šienpučio; Gruodis (December) vadinosi Siikis.

Latviai turėjo 13 mėnesių. Prūsų lietuviai pradėdavo savo metkaitilį ne nuo Balandžio mėnesio, bet nuo Vasario ir juos vadino sekanciai:

1. Puscius (vasaris, ragas). 2. Kovinis (ragutis, pridėlinis). 3. Karvelinis (balandinis). 4. Sultekis (velykų mėnuo). 5. Gegužinis (žiedų mėnuo). 6. Sėjinis (visjavis, pudymo mėnuo).

7. Liepinis (šienavimo mėnuo). 8. Rūgputis (degėsis). 9. Rudens mėnuo (rūgsėjis, paukštelkis). 10. Spalinis (lapkritis). 11. Gruodinis. 12. Sausis.

Para turėdavo tik 16 valandų.

107. Kaip buvo išrastas stiklas? Senovės rašėjai sako, kad kiauurai permatomo stiklo išradimas priklausio fenicijonų kupčiams. Gilioj senovės fenicijonai buvo labai pagarsėję savo prekyba ir ilgomis jurių kelionėmis. Tai buvo geriausi senovės jurininkai. Fenicijonai buvo senovės žydų kaimynai. Su savo laivais jie keliaudavo ne tik į Aigiptą, dabartinę Graikiją ir Italiją, bet nuplaukdavo net į dabartinę Angliją ir, sakoma, kad net Baltiko jūros amais laikais jiems buvo žinomas. Iš čia jie parveždavo gintarą. Vienoj iš tokių kelionių, fenicijonų laivas, prikrautas salietros akmenų, grįžo namo iš tolimos kelionės. Su-stojęs pakraštį šiltninio jurių kranto, fenicijonai, neradami akmenų, padėjo keletą salietrinų akmenų ant smilčių, ant jų pa-statė puodus ir užkūrė ugnį. Mat, valgi sau pagaminti norėjo. Nu-kele puodus, labai nusistebėjo, tyruose (pustynėse). Ant jų rade salietrinis akmenis pavir-

tusius į kiauurai permatomą masą. Salietra nuo ugnies karščio sutirpo ir susimaišė su smiltimis ir iš to pasidarė stiklas. Tokį turime padavimą apie stiklo išradimą. Tas turėjė būti apie 750 m. prieš Kr. Gim. Vienok yra likę pėdsakai, kurie nurodo, kad Aigipte daug seniau stiklas jau buvo žinomas. Senovės mū-zėjuose yra šimteliai, aigiptiečių dirbtos stiklo, kuris, sakoma, yra mažiausiai 3500 metų senas. Iš Aigipto dirbimas stiklo perėjo į Romą (Cicero laikuose (106-43 prieš Kr. G.). Dar ir dabar nieks negali išdirbti taip gražiaus stiklo, kaip anais laikais išdirbinėjo romėnai.

Viduriamuose venecijonai labai pagarsėjo gražiaus stiklo iš-dirbyste, o po jų vėl pagarsėjo čekai.

Savo keliu, nors išdirbystė stiklo jau nuo taip senai buvo žinoma, visgi jo vartojimas lan-guose praplato vės pradžio ketvinto šimtmečio.

108. Kas tai yra Evolucijos teorija?

109. Iš kur paeina paprotis bal-zamavimo numerilių kunų?

110. Kodėl buna žemės drebėjimai?

111. Nuo kaip senai žmonės geria alų?

Atsakymai bus kitam numerij.

KLIAUSIMAI.

108. Kas tai yra Evolucijos teorija?

109. Iš kur paeina paprotis bal-zamavimo numerilių kunų?

110. Kodėl buna žemės drebėjimai?

111. Nuo kaip senai žmonės geria alų?

Atsakymai bus kitam numerij.

Emigracija seniaus ir dabar.

(Liuosi ruožai).

(Tąsa iš 34-to num.).

Arčiaus prisizūrėjus Suvien-y-tų Valstijų valdžios darbiu, leng-va patėmyti, kad jos mechanizmas vienas ratas trukdo, stabdo kitą, nors turėtų būti priešingai: vienas kitą turėtų varyti. Taip Ko-mercijos ir Darbo departamentas stengiasi sulaukyti, sumažinti ir suvaržyti imigraciją, tuom tarpu kitas, Vidurinių Dalkų departa-mentas, skundžiasi, kad stoka žmonių, kurie galėtų užimti irri-guotas farmas ir tokiu būdu pa-gelbėtų valdžiai sugrąžinti tuos 70 milijonus doliarų, kuriuos ji išleido sausų žemių irrigavimui.

Arkansas'o valstijoj yra nedidelis miestelis Tennington, kuria-me per šimtas italijoniškų šeimų sutvėrė žydinčią ir turtingą koloniją toj vietoj, nuo kurios dar neseniai amerikonų fermeriai buvo atsiskakę, kaipo nuo niekam netikusios.

Medvilnės plantatoriai pasakys, jums, kad italijonai ir kiti ateiviai, kuriems dabar yra kalami anti-ateiviniai pančiai, padaro 100 sykių daugiau darbo, negu vietiniai negrai. Imkime skandi-naviškus atcivius Minnesotos, North Dakotos arba Montanos valstijų, arba vokiečius centrali-nio Kansas'o, kurie savo darbu ir triusu labiausiai prisidėjo prie ty valstijų pakėlimo. Panašią pavyzdžių galima būtų priskaityti šimtus, jeigu ne tukstantius.

Šių laikų imigracija.

Seniaus didžiausj atcivių skaitilį duodavo Vokietija ir Skandi-navų tautos. Šiais laikais emigra-cija iš šių kraštų, galima sakyt, visai pasiliovė todėl, kad ekono-miškos ir politiškos sąlygos jų locnuose kraštuose taip žymiai pasigerino, kad nėra žmonėms di-delio reikalo mesti savo tėvy-nę ir trankytis po svetimus kraš-tus, bejejskait sau naujų naujų, geresnio pragyvenimo. Pietinė ir Rytinė Europa dabar dastato daugiausiai atcivių, kuriuos su-traukia ir prie savęs palaiko di-delį pramonės centrali rytinės valstijose. Vienok reik nepamiršt, kad daugumas atcivių, kaip: ita-lai, slavai, madiarai, lietuviai ir graikai iš prigimimo yra palinkę prie žemdirbystės, ir todėl nėra abejonės, kad sunkus, pavojin-gas ir visados intemptas fabriky darbas jiems greit įgris, ir jau dabar duodasi patėmyt didelis tarp jų judėjimas: judėjimas iš fabriky į laukus, iš miestų į far-mas.

Amerikonai fermeriai.

Vienas rimtas anglų laikraštis, ajudindamas šiandieninį žemdirb-y-stės stovį ir stengdamasi išršti klausimą, nuo ko labiausiai pri-klauso šios šalies dabartinė ir busiant gerovė, atsakymui pa-naudoja laikoniską apgarsinimo formą: "Reikalaujama — perų fermerių."

Vėl Karščiai.

Jei nenori turėti "bosą,"
Pabandyk tu tokį šposą:
Nuvaziuok pas ekturėsą.
Ten bedarbės neturėsi,
Tenai karščio neregėsi

Ir už nieką nemokėsi.
Ledo stubą pastatysi,
Per dienas žuvis badysi,
Ir jų vuodegas rukysi.

Viskas.

Jis teisybę sako. Kiekvieno viešpatystė visos šalies gerovę labiausiai remiasi ant žemdirbių stės pamato, nes žemė, o ne kas kitas, išduoda didesnę dalį produkto, žmogaus pragyvenimui reikalingą. Šių produktų perviršis pagimdo ir palaiko visos šalies industrija.

Bet kad žemdirbių būtų gerame stovyje, reik kad fermeriai ir kiti žemės savininkai gerai nusimanytų apie savo darbą: kitaip jie nemokės ištraukti iš žemės tiek naudos, kiek galima.

Pastaraisiais laikais Suvenyčių Valstijų žemdirbių pradeda žymiai gerintis, tačiau, apamai paėmus, amerikoniškai yra netikė fermeriai. Jeigu žemdirbių gerinasi, tai tas daugiausia pasidėkiojant imigracijai iš Europos. Iki šiolie Europos imigrantai pristato geriausius fermerių rinkinį.

Amerikos kolonistai, kurių ainius mes vadiname tikraisiais amerikoniškai, turėjo daug gerų ypatybių, vienok reik teisybę pasakyti, kad jie geriausi fermeriai niekados nebuvo, nors dauguma iš jų tik tuom ir užsiimdavo. Jų ainiai, t. y. vėlesnių ir šių dienų amerikoniškai, buvo ir yra spekulioriai, žemės išnaudotojai, girių naikintojai, kasyklų ir galvijų spekulioriai, bet niekados, abelnei paėmus, nebuvo ir dar šiom laikų nėra pakantrūs, darbštūs, išmintingi fermeriai.

Šio drąsaus tvirtinimo pripažinimui galėtum paduoti daugybę pavyzdžių, vienok užsiganėdinsime tik keliais, kurių, mename, pakaks.

Kam teko keliauti tarp New Yorko ir Chicago — į vieną galą per Ontarijos provinciją, Kanadoj (tarp Niagara Falls ir Detroit) ir pietiniui Erie ežero krantu Suvenyčiomis Valstijomis, grįžtant atgal, — tas lengvai galėjo patęmėti skirtumą tarp Ka-

nados fermeriavimo ir tarp Suvenyčių Valstijų.

Betvarke apie amerikoniškų fermerių namus, tvoros apaugę žolynais ir krūmais, išmėtyti be pastogės ūkio padarai — visa tai tuojaus pasako, kad arba šis fermerys niekados neturėjo didelio supratimo apie gerą fermeriavimą, arba vėl jo galva yra labiausiai knom kitu užimta, bet tik ne rupestingu savo turto sutvarkymu. Tuom tarpu, važiuojant kitu (Kanados) ežero šonu, prieš jį akis rita si mylia po mylios dailiai, rupestingai išdirbtų laukų, gražių ir tvarkingai užlaikomų ūkio namų, — tarsi važiuotum per kokį parką ar daržą. Taip viskas gražiai išrodo.

Niekopanašaus nėrapietinėje ežero pusėj, nes čia (išskyrus kelių vinuogių plantacijų) amerikoniškai ne tiek yra fermeriais, kiek žemės spekulioriais, žemės syvų čilupikais. Pačmė sklypa žemės, iščiulpė iš jos visas įjegas ir bėga kur kitur tą patį padaryti, — žemės rupestingas apdirbimas, palaikymas jos syvų įjėgų jam nerupi.

Dideli žemės plotai, kurie šiadien žinomi Mohawk Valley (New Yorko valst.) ir Ohio Valley vardais, andai buvo "Amerikos daržai." Neįspasakytas kvietėję derėjimas šiose vietose galėjo užganėdinti visos viešpatystės reikalavimus. Anais laikais minėti kloniai buvo taip garsūs savo kviečiais, kaip šiadien, pavyzdin, Raudoniosios upės klonis, South Dakotoj. Žemės čilupikas spekuliorius greit iščiulpė visus žemės derlingus syvus, metė ir persikėlė toliaus, kur žemė dar buvo nejudinta — į Illinois ir Iowa valstijas. Iš čia jie pradeda jau taigpi kraustytis toliaus ir vakarus ir į Kanadą, palikdami užpakaly iščiulptą, nualsintą žemę, kuriai reiks ne vienų metų, pakol išmintingas fermeriavimas vėl sugrąžins jai derliaus įjegas.

Rasite, kaip kam gal pasirodys nesuprantamu kalbėjimas apie "iščiulpimą," apie žemės išnaudojimą. Vėliaus mes turėsime progą plačiau apie tai pakalbėti.

Šiuom-gi kartu pasiganėdinsime pasakymu, kad "šiamė pasaulj niekas nieko už dyką neduoda" — net ir žemė. Kiek išmintingas ūkininkas ištraukia iš žemės įjėgų javų auginimu, tiek jis jai privalo sugrąžinti atgal rupestingų apdirbimu ir mėžimu. Jeigu gi jis iš žemės ims daugiau įjėgų, negu jai duos, tai žinoma gal gale jis žemę nualsins, "iščiulpas."

ATSAKYMAS DARGUŽIUI.

Be kvitų negarsiname aukų. Kuomet D. J. Dargužis prisuntė kvitą, jo surinktos aukos jau buvo pagarsintos "Kelciyje". Manome, kad užtenka pagarsinti viename laikraštyje. Todėl ir ne-dėjom "Kovon" aukų nei po pri-siuntimui kvitos. Kvita sugrą-žinom. "Kovos" Redakcija.

VIETINĖS ŽINIOS.

Perkunija. Pereitą paned-lij Chicagoj buvo perkunija, kokios jau nuo senai niekas nepamena. Padaryta labai daug nuostolių. Perkunas trenkė net 75 vietose, uždeg-damas namus. Ugniagesiai tečiaus visur greit paspėjo. Strytkarių judėjimas daugel-jy vietų buvo pertrauktas. Daugybė telefoninių ir tele-grafinių linijų tapo sutraukyt-ta. Ant rytojaus ugniagesių departamentas tapo panauktas į 500 vietų, kad tenai išpom-puoti vandeniu prisentus beizmentus. Lietus irgi buvo nepaprastai smarkus: laike apie 1½ valandos išpuolė 1½ colio vandens.

Nelaimingų atsitikimų su žmonėmis vienok nebuvo. Nieko neužmista. Vienoj tik vie-toj perkunas trenkė pro ka-miną ir pataikė į pianiną, ant kurio tuom laikų skambino moteris. Pianinas, tapo visi suardytas, o moteris tik ap-svaiginta.

Laikraštinių susijaziavi-mo posėdžiams, kurie atsi-bus suveniet Chicagoj, paimta svetainė La Salle Hotely ant trijų dienų: 26, 27 ir 28-to rugsėjo.

Apsisaukokit nuo neteisingų čekių.

Pereitą subatą ar nedelienj tapo pavogta iš Linquist & Hanna Mfg. Co., 2414 W. 20th st., dirb-tuvės čekių knyga su minėtos kompanijos parašo antspauda. Nuozura puola ant vieho lietu-vio, kuris tuom laikų metė dirbės ir tą pačią dien buk bandęs iš-mainyti minėtos kompanijos ček-j salione ant kampo Western ave. ir 21-os gatvės. Čekis buvo netikusiai parašytas (matyt, ne-mokėta parašyti) ir vyras vos ne-liko suareštuotas. Jam pavyko vienok tuom laikų išsisukti. Mi-nėtas vyras gyvena netoli 18 gatvės ir Halsted st.

Bandyta ir kitose vietose ček-kius mainyti. Čekių knygelė iš-duota vardu Central Bank & Trust Co. of Illinois.

Koncertas. Pereitą nedelienj atsi-buvo koncertas, surengtas naudai p. Viskoškienės.

Tai buvo pirmas viešas p. Vės pasirodymas.

Kad spręsti apie naujos moki-nės balsą, reik buti geresniu žinovu, negu rašėjas. Galima tik pasakyti, kad be abejonės jis dar reikalauja lavinimo. Pirmu kar-tu viešai pasirodyt labai retai kam gerai pasiseka, nes noroms-noroms dainininkas pradeda "maistytis" ir negali savo balso suvaldyti. P-nia Vis-nė, nepa-tratusi rodytis ant scenos, kaip sykis, anot lenkų išsireiškimo, "gavo tremos" ir tas jos dainai-vimui žymiai užkenkė.

Apart p. V-nies dalyvavo programo išpildyme taigpi p. Ja-nušauckienė, kuri publikai jau gerai pažįstama. P-nia Janu-šauckienė jau gerai prie scenos pripratusi, pertai užsilaiko ant scenos daug ramiau ir dainuoja daug liuosiau.

Trečias iš turėjusių dalyvau-ti p. Sarpalius, neprisbuvo ir jį išva-davo p. A. Pocius, kuris sugriežė keletą veikalėlių be prisiruošimo, iš atminties.

Publikos buvo mažai. Negali-ma labai nei stebėtis: oras buvo visą dien neįspasakytai karštas ir reikėjo tikro pasišventimo, kad važiuoti ir sėdėti uždytojo sve-tainės kelias valandas. Dainin-kės gavo po buketą gražių rau-donų rožių.

Ketverge p-nia Viskoškienė iš-važiavo Europon ir žada pastoti Berlyno konservatorijon. Reik linkėti jai geros kloties.

Pažįstamas.

Vis žvejoja tarp lietuvių. Ne-senai buvo "Lietuvių" rašyta apie tai, kad ant Bridgeporto agen-tai bandė sutverti tarp lietuvių svetimtautiškų organizacijų kuop-pas.

Dabar pranešama, kad ir ant West Side toki agentai sukasi aplink lietuvių ir dainėja, mēto po durimis, prikimša pilnas kra-so dėžutes įvairių aprašymų, kur išgiriama svetimtautiškas organi-zacijos ir kviečiama prie jų pri-sirašyti. Galima ir dabar atkar-toti tą patį, ką pirmiaus: lietu-viams neapsimoka rašytis prie svetimj organizacijų, nes jie tu-ri tokios pats savas organizacijos. Susivienijimas Liet. Amerikoj, pavyzdin, nėra nei kiek blogesnė ir lietuviams daug naudingesnė organizacija už bile kokią sve-timtautišką organizaciją.

Norėtų statyt naują bažnyčią ant Bridgeporto. Girdėjome, kad Lietuvių Evangelikų parapijos kun. J. J. Razokas, įiesko ant Bridgeporto vietos, kur galėtų apipirkti žemę ir pastatyti savo parapijai bažnyčią.

37-ta T. M. D. Šita kuopa gy-vuoja ant 18-tos gatvės. Nuo pa-skutinio savo susirinkimo pra-dėjo vėl, po vasaros vakacijų, kru-tėti ir darbuotis. Didesnėj da-lis narių užsimokėjo savo mo-kestis ir keletas naujų sąnarių prisirašė. Nutarta kiekvieną susirinkimą parengti kokį nors programėlį, arba viešus ginčus (debatus). Kuopa laiko savo su-sirinkimus po S.L.A. kuopos su-sirinkimo Semačio svetainėj,

1750 So. Union st. Sekantj šu-sirinkimas bus nedėlioj, 8 d. rug-sėjo.

J. S. Vitkus.

Angliškos kalbos klasiros. Fel-lowship House, 831 W. 33rd pl., tapo surengtos klasiros lavinimui-si angliškoj kalboj. Klasiros ski-riamos vien lietuviams vyrams. Miss Austin yra mokytoja. Apart to laikas nuo laiko bus kviečia-mi amerikoniškai, kurie gelbės ve-siti pašnekeses anglj kalboj. Lek-cijos bus laikomos du sykiu są-vaitei ir už 3 mėn. laiko bus imama \$3.00 užmokestis.

Netekę gero arklido. K. A. Ja-kubaitis, visiems žinomas ant Bridgeport naminių rakandų krautuvės savininkas, neteko savo gražaus arklido. Arklis su-sižeidė tvarte lengvųjų kojų ir iš to nesuudino kraujas ir j antra dieną jau buvo po arklui. Savininkas kainavo arklį į apie 500 doliarų.

Blaivininkų kuopa ant West Side, kuri turėjo susitverti pe-reitą nedelienj, nesusitvėrė. Susi-rinkimas (turbut dėl labai kar-štos dienos) neatykojo užtektinai žmonių ir todėl viską atidėta iki patogesniame laiku. Apie kitą su-sirinkimą bus vėliaus laikraščiu-se pagarsinta.

L.

LIETUVIŲ LAISKAI KRASOJE.

Savaitinis surašas.

Neinteikti dėl įvairių priežasčių (blogo adreso, etc.) adresantams laiskai galima atsiimti Vyriausioje Krasoje, Clark gtv., tarp Jackson Blv., ir Adams gtv., Room 175. Vardai surašyti taip, kaip jie paduoti ant listos. Pridėkuit prie adresato laiško pa-dėtą numerį:

6 Adomlnas Jos.
22 Arloukas John
26 Ankskašnis Anton
62 Bendoricichu L.
63 Blindoris Will
66 Blanzky Anna
87 Bruzgaitė H.
93 Buzninas Anton
102 Cermas Matias
142 Dargis Turgis
148 Dins A. J.
165 Dumonies Kazotyzo
234 Gedvilas Lewonas
266 Greitschunas T.
266 Greivyke Wince
272 Gudulaitis Jozai
277 Gzonis Boustav
356 Jokubaitis Dominikas
384 Jozaitis Jonas
389 Kadra Hortenzia
371 Kallilauncas Dominik
382 Karlaukskis Toni
404 Kibidaitis Francis
410 Kilris Jurgis
444 Kondrotas Jos.
447 Kondrat John 2
473 Kriczunas W.
475 Kriemienklutė Judita
487 Kudelnėkš William
488 Kuntrimate S.
490 Kuninsviete Barbara
492 Kusks Jonas
534 Libiaris Peter
547 Lukauszewicz K.
575 Masinis Jonas
583 Masjulis Jozapas
579 Matas Franciszkus
582 Matinkus Jonas
595 Mickus Anton
614 Mileuskis Kazimir
634 Mortunas Pavel
649 Nawodouckaitė Mige
666 Norbulene Stala
694 Palys Lamas
715 Petkewiczenc Olesai
717 Petruskaitė Anna
765 Radniau Naruke
766 Rakauskis Simon
770 Rankauskaitė A.
793 Rotkauskas M.
795 Ruskus Jonas
848 Serwa Juzupas
850 Shotkus Bessie
864 Simanaukskis Leonas
903 Stasinskaitis Kazimer
908 Stankiotis Mikola

913 Stodkus Domalik
840 Szanklis Juzapa
972 Trošas Ambrazas
1008 Waitkus Lina
1068 Zengolis Frank
1080 Zoongajti Karmis

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

P-ui A. Pranačiui. Jeigu visi žmonės būtų geri, sąžiniški ir vienodai suprastų tvarką, tai ne-reikėtų jokių įstatymų. Kadangi taip nėra, tai ir reikalingi įsta-tymai, kurie blogiems žmonėms neleistų blogo daryt ir kurie už-laikytų vienodą tvarką. Įstatus daro patj sau žmonės ir patj jų klauso. Todėl galima pasa-kyti, kad žmonės valdo (tveria ir reguliuoja įstatymus), o toki įstatymai valdo žmones patol, pa-kol įstatai taisuotai neyra permai-nyti.

Napolionui Šalčiui, Toronto. Rašto suprasti negalima kaip rei-kiant, todėl jo pataisyti negali-ma, o nepataisius ir talpinti ne-galima.

p. V. Geibis, Cleveland, Ohio. Tilps kitam numerj. Jūs žinote, už ką ba-ratės tarp savs, bet redakcija apie tai negali nusimantyt, jeigu jai vienl taip, o kiti kitaip rašo. Taigi berei-kalngai ir redakcijai tamista paba-rate.

p. Tėmytojas, Cleveland, Ohio. Toks pats atsakymas, kaip ir p. Geibui.

p. Užsuarui, Chicago, Ill. Sunau-dosime vėliaus.

Nesavijis, Brooklyn, N. Y. Menk-niekiai, nedėsim.

Juozui Kalveliai. Tamistai vely-tum pirmiau pasimokinti lietuviškai rašyti, o paskul jau elles rašinėti. Metam gurban.

Rašėjui. Bukite kantrūs: tokj raš-telių turime kruvą ir visų iš karto suinaudoti negalime. Parasytume, ko-ky naujienų iš lietuvių gyvenimo, tai tą greičiau galėtum suinaudot.

Komitetui, E. St. Louis, Ill. Raš-telį gavome. Peržiursim.

JUOKELIAI.

TEGUL SAU SKĖSTA.

Mausius ir Joškus važiavo drauge į Ameriką. Kada Joškus miegojo, užėjo smarki audra, su-gadino laivą ir tas pradėjo skęsti. Mausius, nubėgęs žemyn į lai-vą pas Joškų, budina.

"Oi, Jošku, keli! Tam pha-keiktas šipus važoj in 'duogn'!"

"Ny, Mausiu, ko tau thokas? Tegul jam važoja kuh nobi! Jam phi man visai nephiklauso!"

DU ASILAI.

Vienas našlės sunus turėjo ve-zimėlį ir asiluką. Sykj jis beva-žiudomas sutiko einant jaunikį su mergina. Jaunikis norėjo mer-ginai pasirodyti, koks jis guvus esąs, taigi užsnekino vaiką sekan-čiai:

"Klausyk! Kaip tu manai? Ar tavo mama neparduotų man to asilo?"

Vaikas, gerai į jį pažiūrėjęs, atsakė:

"Ar tu manai, kad tavo mama galės iššerti du asilų?"

Buvo gražu pasiziūrėti, kaip jaunikis pakabino nosį, kada jo mergina negalėjo susilaikyti juo-kais.

VAIKO ABEJONĖ.

Klebonas pas vieną savo pa-rapijonų užsakė šieno vežimą.

Apie pusiaudienj to paraplijonė sunus atėjo pas kleboną, išgėstin-gai verkdamas. Užklaustus, kodėl jis verkia, jis atsakė, kad ant gat-vės sienas išpuolė iš vežimo. Kle-bonas, širdingas žmogus, vaikui užtikrino, kad tame nėra nieko baisaus ir paprašė jį pas save pietų.

"Tėtei tas nepatiks," atsakė vaikas.

Bet kunigas jam užtikrino, kad jis tą dalyką su jo tėvu pilnai aprupins ir ragino, pirma negu jis grįž prie šieno, truputį už-pietuoti.

Po pietų kunigas užklausk, ar jis esąs užganėdintas, kad likosi pietų.

"Tėtei tas nepatiks," jis tvir-tino.

Klebonas, negalėdamas supra-sti, kas gali jo tėvui nepatikti, užklausk, kodėl jis mano, kad jo tėvas bus už tą priegians.

"Ba matot, kunigėli, tėtė po šienu," išaiškino vaikas.

APGARSINIMAI.

PUIKI VIETA ANT RANDOS.

Naujas namas ir 5 akrų žemės pigiai ant randos ar pardavimo, Chicagos priemiesty, ant 109-tos gatvės ir Kedzie ave., prie mie-stelio Greenwood Park, netolj Sv. Kazimiero lietuviškų kapinių. Š čia galima važiuoti Chicago s-rytkariais už 5 centus, arba ge-ležinkelniu, kurio stotis tik du blo-ku atstu. Sveikas oras, graži vieta ir ant 5 akrų žemės, galima laikyti karvę, vištas ar kiaules ir išrinkti iš to daugiau, negu randa kaštuoja, arba galima užsodyti žemę bulvėmis, daržovėmis, ar ki-tais javais ir išrinkti savo randos pinigūs. Dabar laikas žemę dif-ti, taigi pasiskubinkite. Atsišau-kite į

A. OLŠEVSKIO BANKA, 3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

TEISINGA PAŽIURA.

Teorija, kad daugumos ligų pradžia randasi grumuliavimo or-ganuose, kas sykis vis gauna daugiau pritarėjų ir paprastai gydymas prasideda nuo tos vie-tos. Tas daro, kam mes tei-singai rekomendavome vartoti Triner'o Amerikonišką Kartaus Vyno Eliksirą visose ligose, ku-rios prasideda nuo nustojimo apetito ir konstipacijos, arba ki-tokio vidurių surimo. Dabar mes užganėdinti, kad to vaisto parduodama kas metai vis dau-gian. Mes norime jį rekomenduoti tiems, kurie negali priimti tiek maisto, kiek jų kunas reika-lauja ir kurie negali tinkamai jo sugrumbuliuoti; taigpi tiems, ku-rie po valgio kenčia nuo atsiur-gimų ir pilvo skaudulių. Aptie-kose. Jos. Triner, 1333—1339 S. Ashland av., Chicago, Ill.

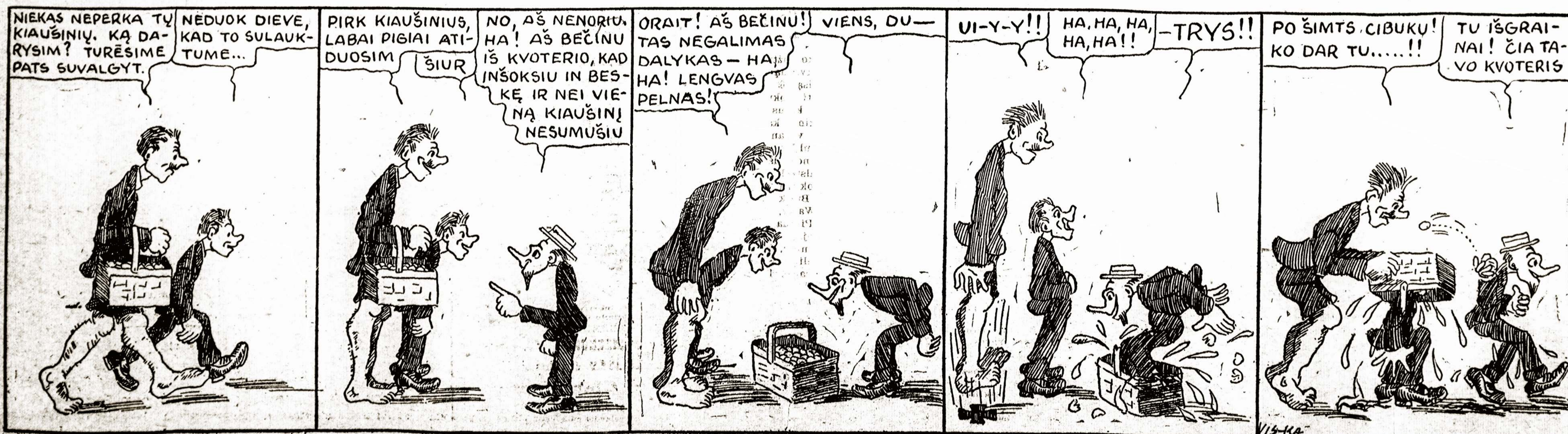
PRANESU

broliams lietuviams, kad aš užsiėmiau anglj ir modjo vežiojimu, taigpi ir rakandų pervedimu (mufavimu).

Esu viandos namie ir gatavas pa-tarnauti ant mažiausio pareikalavimo. Darbą atlieku geriausiu ir pigiau, ne-gu kiti.

M. Pankauskis, Chicago, Ill.

Jurgis su savo kiaušiais išlaimėjo laizybas.

Lietuviška Svetainė — "Hall Lithuania" dabar statoma prie Halsted, tarp 31-mos ir 32-tros gatvių.

Geriausia Biznio Vieta Laukia Tavęs.

Kam skursti su savo bizniu prastoje vietoje, kada geriausia biznio vieta da laukia tavęs neužimta.

Halsted st., tarp 31-os ir 33-čios gatvių, yra geriausia biznio vieta. Čia dabar atsidaro nauji storai-po-storai dar yra reikalingi čia sekantie storai: Moteriškų drapanų Dry Goods, Hardware, Furniture, Fotografo Galerija Barber Shop, Bučernės, Grosernės, Duonkepiklos, Hotelis ir kitoki, Imk kurį iš šių biznių nori, o kiekvienas čia apsimokės gerai.

Čia yra dabar statoma didžiausia, brangiausia ir gražiausia visų apilinkė, kaip tą matote ant paveikslė.

Čia jau prasidėjo statymas didelio "Garage" automobilų laikymui ir taisymui.

Už kelių dienų prasidės statymas didelio, dviejų lotų patalumo, Departamentinio storo su ofisais ant antro ir trečio aukšto.

Taipgi prasidės statyti didelis muzikalių instrumentų storas.

Su viena vasara, su vienu sykiu čia užsibudavoja šiuose dviejuose blokuose net devyni lotai.

Ar girdėjote kada nors, kad kur nors su vien usyki uisibudavotų net devyni lotai?

Tas, turbūt, ką nors reiškia. Taip, tas reiškia, kad šita apilinkė sparčiai auga. Niekur taip sparčiai biznis nevyksta, kaip šiuose dviejuose blokuose. Todėl jeigu manote apie biznį, tai kibkit čia, pakol dar visos vietos neužimtos.

Apžiūrėkit šią vietą, išsirinkit sau tinkamiausią lotą, o mes jums pastatysime ir ištaisysim storą kokį tik ir kaip tik norėsit. Arba parduosim jums lotą ir galite patį budavoti sau storą šioj vietoj.

Už meto laiko ši vieta bus didžiausia ir brangiausia biznio vieta.

A. OLSZEWSKI BANK

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

PIRMAS BIRUTĖS VAKARAS. "Birutė" stato scenoj puikių gyvenimo vaizdėl.

"Searkus ir Miling" su dainomis ir šokiais, Parasė V. Gutovskij, Vertė Jannutis. Subotas vakare, rugsėjo (Sept.) 7 d., 1912 m. M. Miedziński svetainėje, 224-44 W. 23rd pl.

Pradžią 8-ą valandą vakare. Įžanga 25 c., 35 c., 50 c. ir 75c.

Ir šitas perstatymas bus geras vaizdelis mūsų praėjusių metų gyvenimo Lietuvoje. Kiekvienam žiūrotoj perstatymas bus geras ir akis, nes jis taip gyvas ir natūralus, kaip tik valia. Tokių širdingų, smagių juokų, kokį tik Lietuvoje prie pabakutų žmonės išgirsta. Todėl, jeigu nori dar kartą pamatyti gyvenimą Lietuvoje, juo pasidžiaugti ir pasilinksmiti, tai ateik į šį vakarą.

Po perstatymui laikus su laukiais šokiais. Be to Birutės choras palinksins svečius gražiomis, naujomis dainomis. Kviesčia KOMITETAS.

Stato scenoje pirmą kartą Chicagoj labai juokingą veiklą vardu: "GYVIEJI NABASININKAI" trijų veiksmų Liensko-Končičiaus juokai. Ned. 15 d. rugsėjo (Sept.), 1912. HULL HOUSE THEATRE, prie Polk ir 30. Hausted gatvių. Dury's atsidarys 7:30. Lošimas prasidės 8:00. Rezervuotos vietos po 50c. ir 35c., ant balkono 25c. **DRAMOS DRAGIJA** originali garsiai Lietuvių artistų dainų ir žaidimų lošėjų Vaitiekūnas, Briedis, Sankunas, Moskietis, Dundulė, Damiionaitė, Prūsienis, Šlikienė ir kiti scenos mylėtojai. Režisierius: K. J. Vaitiekūnas, Sufiorius A. Lalis. Kurie tik norite pamatyti juokingą scenišką veiklą, gražiai artistiška lošėla, tai pasilinksmiti nusipirkti išlaiko tikietis A. Olszewskio arba Pradžią lygiai 7:30 val. vakare. Svetainė atidarys nuo 8 val. **PASARA:** šitas vakaras yra patimas iš gražiško gyvenimo, pilnas didžiausio žingulio pamokinančių, žvėžiškų šlovintų, šokių sakant.

DIDELIS TEATRAS!

Lietuvių jaunimo Ratis stato scenoje, pirmą kartą Chicagoj iš ranka kėturį veiksmų dramą "IN GOMARAS" parasė Mary Lowell, su lietuviu J. J. Zolp. Nedėlio, 8-ą d. rugsėjo, 1912. Šv. Jurgio parapijos svetainėj, prie 33-čios ir Auburn av. Pradžią lygiai 7:30 val. vakare. Svetainė atidarys nuo 8 val.

PASARA: šitas vakaras yra patimas iš gražiško gyvenimo, pilnas didžiausio žingulio pamokinančių, žvėžiškų šlovintų, šokių sakant.

yra gražiausias veiklas, kurį turės proga pamatyti Lietuviška visuomenė, ant Lietuvos scenos, ir Lietuviškoj kalboj. Dar reikia priminti, jog šitas vakaras yra rengiamas per artistus mylėtojus "LIETUVIŲ JAUNIMO RATES" ir lošimas bus atskaitėlis užgadinantis visuomenę. Tikimės, jog tas pirmas vakaras ant atidarymo sezono bus atkaklus medialis per visus lietuvius ir lietuvaites, o užtikriname, jog nesigailėsite. Po perstatymui laikus.

Su pagarba, LIETUVIŲ JAUNIMO RATES.

Didelis "Iškilmingas Apvaidėjimas ir Batus". Parengtas Dr. J. Vaitiekūnas, pamėnimui penkių metų sukautvių, atsi- baus Ned. 15 d. rugsėjo (Sept.), 1912.

Vienol iš didžiausių ir gražiausių naujai įrengtoje svetainėj taip vadinamaj Pilson Auditorium, 1555-79 Blue Island av., prie pat 18-tos gat. Svetainė atsidarys 2-ą val. po piet.

programas prasidės 3-čią val. po piet. Įžanga iki 5-tai val. su Dr. J. Vaitiekūno ženklu dykai, nuo 5-tos val. tikietis 25c. porai. Bus pakabos, dainos ir deklamacijos, po prakabų bus puikus batus.

Sirdingai kviesdame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant viršminėtos iškilmės kuosaktingiausiam, nes visiems yra žinoma, kad Dr. J. Vaitiekūnas seniai yra pasirengęs kuopukliausiai svečius priimti. Taipgi gerbiami tautiečiai buvot kada ant Ballaus ar Plikio Vienių, bet ten mažai ką supratot, kaip tai yra Vienių, taigi atsilankyti ant šios mūsų viršminėtos iškilmės, tada visi suprast, kas tai yra Vienių, bus garbi kalbėtojai, kurių balsai skambės toj milžiniškoj svetainėj, jie išvėiks visą Vienių turą nuo 1-mos dienos užsidedimo iki šiol dienai, tada visi suprast.

Batus! Po prakabų Batus! **PUKUS SEPTIMETINIS BALUS!** parengtas Lietuvos Mylėtojų Draugijos, atsišaus rugsėjo 15 d., 3:30 val. po pietų, J. Jankaus svetainėj, po num. 434 W. 14 gatvės, Cicero, Ill. Kviesdame senus ir jaunus ant šio iškilmingo baluso. Bus puiki muzika, taip kad kiekvienas turės šokių, bus importuoti gėrymų ir kvėpalingų cigary. Stengsimės kuogeriausiai priubuvius svečius užgandinti. Vardan draugystės kviesčia KOMITETAS.

Reikalavimai. REIKALINGAS barzdaskutis (barber), šiek tiek žinantis savo amatą, gali gauti vietą pas: J. Jankauskis, 4556 S. Paulina st., Chicago, Ill.

REIKALINGAS fotografas, turi būti blaivas ir atsakantis darbe. Darbas ant visados. 3200 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Reikalingi darbininkai — šuipo-liuoti žemg, 10 valandų kas dieną už \$30.00 mėnesinės mokėsties ir farmos. Jus žmokėsite \$2.00 už "dar fare". Darbas iki šiol. Mano žmonės supranta jūsų kalbą. Parašykite laisvą. Ed. Reichenbach, Juneau, Wisconsin.

REIKALINGAS darbininkai prie pieno, atsilaukite tuojau. South Halsted Street Iron Works 2611 S. Halsted st., Phone: Yards 1150.

REIKALINGAS valkimas į grosernų kuris sukalba Lietuviškai ir anglų kal. Gera vieta geram valkimui ir atsakanti alga. Atsilaukite antrašų: 724 W. 21st st., Wm. J. Kemerling av.

Reikalavimai. Pajieškojimai. Pajieškau savo brolio Felicijono Silevicius, iš Kauno gub., stalių pav., Naujos Zegarės miesto; jau apie 20 metų Amerikoje. Gyvena Springfield, Ill., dirba maitinose, jis paties, ar kas kitas teiksis maloniai prisijauti man jo antrašę, rašydami man taip: Justina Taffits, 74 Warren av., Milwaukee, Wis.

Pajieškau Antano Malevici, iš Pakovės, stalių pav., Kauno gubernijos. Turit labai svarbų reikalą. Jis pats, ar kas kitas medžiui duot-žinių šiuo antrašę: A. A. Wasilewski, Cicero, Ill. 1331 — 50th av.

Pajieškau savo dėdės Augusto Irkmono, iš Šilalės par., Rusiųjų pav., Kauno gub.; apie 20 metų Amerikoje. Seniaus gyveno Pensilvanijos valstijoje. Apie 16 metų niekam laisvok neradę, turi vienatinę dukterį Lietuvoje. Jeigu kas apie jį žino, būtin labai dėkingas, jei praneš šiuom antrašę: Petras Irkmonas, 2112—137th st., Indiana Harbor, Ind.

Pajieškau savo draugo Kazimiero Mikevicius, iš Kauno gub., Raselių pav., Gaurios parapijos, Eišiškių kaimo. Meldžiui duot žinią, nes nežinom, kur gyvena. Juozapas Marcinkus, 1812 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau panelės Aldonos Tvardauskutes; du ir pusę metų atgal apleido Detroit, Mich. Turit svarbų reikalą ir medžiui jos patos, ar kas apie jį žino, atsilaukti šiuom antrašę: Chas. Pluntus, 270 Lawton av., Detroit, Mich.

GERA PROGA! Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00. Naujas Budas mokyti rašyti be mokytojo... \$1.50. Aritmetika mokymuisi rakinų... \$1.00. Viso \$1.60.

Kas atsisų iškirps šitą apgarsnį iš "Lietuvos" ir \$1.00 per mėnesį, tai gaus visas 4 knygas 50c. pigiau.

P. Mikolainis Box 62 New York City

RUSIJOS—AMERIKOS LINIJA. Pulkiausi, Didžiausi ir Greičiausi Laivai, reguliariai kas dvi savaites vaikioja tarp Rusijos ir Amerikos, nesitauja pakelti, ne jokiam porte. Nauji dviratiniai Pasie- riniai Garlaivai

RUSSIA 11 dienų į terdama. 33.00 111 klase \$35.00 48.00 11 klase 50.00 65.00 11 klase 75.00

ISPLAUKS IS NEW YORKO: Birma, rugsėjo 7; Rusija, rugsėjo 21; Kursk, spalio 5.

Del artėsių žinių medžiame kreipiesi mūsų agentus, arba į Vyrasijų Keleivų Agentus: A. J. Johnson & Co., 27 Broadway, New York

MOKYKLA-SOKIŲ. Prof. Julius Sileks užkaria, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokiu visą 6 rusių, taip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoj. Taipgi išmokiu ir kitus šokius su kėleta vakarų. Mokiniu kas vakaras. Lekcijos yra nuo 7 valandų vakaro iki 11 val. Prof. Julius Sileks praneša visiems, kurie nori šokti šokt atitit 2119 So. Halsted st., nuo 6 val. vak. Taipgi mokiniu visokius šokius Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Side Step. Pirmą, Lietuvišką Mokyklą Amerikoje. Mokytoja: Miss. Antanina Kleitner, Miss. Joan-na Waleta, Prof. Julius Sileks. 2119 So. Halsted st., Chicago, Ill. Phone Canal 3762.

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS Moksliškų Žingeldumų, Žinijimų & Galybė. Mes esame baime-gai ir didmisi su- tverdi Vyrų, literat atsilaukietis! šitą atsilaukietis liuso in- žengimo. Muziej. Šimtai interesin- jingų pavydų žingeldumų kuosov- kiau ir sorganiz- moje. Chirgri- koci, operacijos, žingeldumai, keis- tumai, milžiniš- kumai. Taipgi pilnas istoriškas suari- kis kuris niekad ne buvo parodytas dykai šiam krašte.

tol užplombas triušėli nuostabum Astronomi- ni, Fotografinis, Chemijos ir Pechologijos, Ispaniška Inkvizicija, Valakata Galerija, žvelkietis iš žimui ir Pagarsėjusia Asmaziu. INLEDŽIAM TIKETAI VYRAI

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS MOKSLISKŲ ŽINGELDUMŲ 14 S. Clark Street. art Madison Gates

idėi nuo 10 valandų ryto iki 12 vidurnakti

Dr. J. KULIS Gydytojas ir Chirurgas 8255 S. Halsted St., Chicago, Ill. PIRMAS VALANDOS: nuo 9 iki 12, 4 iki 6 vakarų. Nedėlio, nuo 8 iki 12 po pietų, nuo 8 iki 6 vak.

Dr. J. KULIS Gydytojas ir Chirurgas 8255 S. Halsted St., Chicago, Ill. PIRMAS VALANDOS: nuo 9 iki 12, 4 iki 6 vakarų. Nedėlio, nuo 8 iki 12 po pietų, nuo 8 iki 6 vak.

Dr. J. KULIS Gydytojas ir Chirurgas 8255 S. Halsted St., Chicago, Ill. PIRMAS VALANDOS: nuo 9 iki 12, 4 iki 6 vakarų. Nedėlio, nuo 8 iki 12 po pietų, nuo 8 iki 6 vak.

Dr. J. KULIS Gydytojas ir Chirurgas 8255 S. Halsted St., Chicago, Ill. PIRMAS VALANDOS: nuo 9 iki 12, 4 iki 6 vakarų. Nedėlio, nuo 8 iki 12 po pietų, nuo 8 iki 6 vak.

Dr. J. KULIS Gydytojas ir Chirurgas 8255 S. Halsted St., Chicago, Ill. PIRMAS VALANDOS: nuo 9 iki 12, 4 iki 6 vakarų. Nedėlio, nuo 8 iki 12 po pietų, nuo 8 iki 6 vak.

Dr. J. KULIS Gydytojas ir Chirurgas 8255 S. Halsted St., Chicago, Ill. PIRMAS VALANDOS: nuo 9 iki 12, 4 iki 6 vakarų. Nedėlio, nuo 8 iki 12 po pietų, nuo 8 iki 6 vak.

Dr. J. KULIS Gydytojas ir Chirurgas 8255 S. Halsted St., Chicago, Ill. PIRMAS VALANDOS: nuo 9 iki 12, 4 iki 6 vakarų. Nedėlio, nuo 8 iki 12 po pietų, nuo 8 iki 6 vak.

Dr. J. KULIS Gydytojas ir Chirurgas 8255 S. Halsted St., Chicago, Ill. PIRMAS VALANDOS: nuo 9 iki 12, 4 iki 6 vakarų. Nedėlio, nuo 8 iki 12 po pietų, nuo 8 iki 6 vak.

Dr. J. KULIS Gydytojas ir Chirurgas 8255 S. Halsted St., Chicago, Ill. PIRMAS VALANDOS: nuo 9 iki 12, 4 iki 6 vakarų. Nedėlio, nuo 8 iki 12 po pietų, nuo 8 iki 6 vak.

Dr. J. KULIS Gydytojas ir Chirurgas 8255 S. Halsted St., Chicago, Ill. PIRMAS VALANDOS: nuo 9 iki 12, 4 iki 6 vakarų. Nedėlio, nuo 8 iki 12 po pietų, nuo 8 iki 6 vak.

Dievuliau! Strenas!

Kiek tai žmonių kenčia skausmą strėniose ar sone? Ar daug žmonių žino, kas jiems gali pagelbėti tokiuose atsitikimuose? Kaip numalšinti skausmą? Greičiausiai ir tikriausiai palengvėja patepus

SEVEROS GOTHARDISKU ALIEJUMI

(SEVERA'S GOTHARD OIL)

Jis numalšina skausmą. Turėk jį visuomet po ranka. Igijo jis sau pavydėjimo vertą vardą. Yra patiriamas vien dėl jo ypatybių. Kaina 50 centų

Severos Mostis nuo Kataro

(SEVERA'S CATARRH BALM)

yra tikrai vaistu iš visų išrastųjų vidiniam nosinių slogų gydymui. Jis veikia tiesiog į gleivinę plėvę, išskojančią nosies vidų ir kitus alsavinius takus.

Švelnina uždegimą, sukietėjusias plėves pastato į normalų padėjimą. KAINA 25c.

Didesne Dalis Ligu

kuriomis susergame, paeina nuo užkietėjimo ir kepenų neveikimo, kuriuos atitaisius ir nuo jų paeina ligos pranyka.

Severos Pigulkos nuo Kepenu

SEVERA'S LIVER PILLS

savo pasekmėmis vertos patikėjimo. Josios grąžina žarnoms ir kepenims prigimtą jų veiklumą. Kaina 25 centai.

Pardavinėjama visur, visose aptiekose. Jai tau duotų tikotikus vaistus azuot Severos, neimk jų. Rašyk mums. Gydytojo patarimui adresuok:

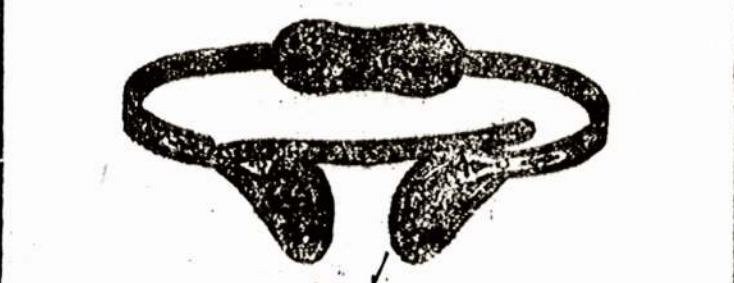
W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

DIDZIAUSIA Lietuviška aptieka

J. KRZYWINSKIO 3149 S. Morgan St. CHICAGO.

ATMINKITE Galvos skaudėjimas, nerviškumas, akių skaudėjimas, apsvaigimas ir t. t. vis tai pasiekiamas nesveikų akių, kurios gali lengvai būti atitaisytos, pritaikant gerus akinius. Akių apžiūrėjimas nieko neįsakoja. Jai- cu jums skauda akis, raudonos akys, ne- gerai matote, silpsta matymas skauda galva, nolaikite nieko, o tik įsiekio- te pagelbos. Eikite į Krzywinski Apteiką ir dykai patarys. Atminkite, už akinius gvarantuojame ir tikrai pri- taikome akinius Akiniai po 50c, \$1.00, \$2.00 ir brangesni. Aukštesniai akinius parduoda po įvairias kainas. Priimame visokius akių pataisyimus.

RUPTURŲ DIRŽAI. Turime didelį pasirinkimą rupturų dir- žų ir pilvui bėdąžų vyrams, moterims ir vaikams. Kiekvienam pritaikinsim dykai.

Visokius patarimus duodame dykai Pasiliekame visų lietuvių atsiminimui.

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS

Moksliškų Žingeldumų, Žinijimų & Galybė

tol užplombas triušėli nuostabum Astronomi- ni, Fotografinis, Chemijos ir Pechologijos, Ispaniška Inkvizicija, Valakata Galerija, žvelkietis iš žimui ir Pagarsėjusia Asmaziu. INLEDŽIAM TIKETAI VYRAI

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS MOKSLISKŲ ŽINGELDUMŲ 14 S. Clark Street. art Madison Gates

idėi nuo 10 valandų ryto iki 12 vidurnakti

Naujienu Kuri Nudžiugins ir

Palinksimins Daugel Serganczu, Silpnu ir Nualintu Vyrų. Ar šis nusloja kokybę, ar ne? Ar perzengti tiesas sveikatos arba gimus? Ar manai apasivesti? Ar šai tinkančiam pūdi- jime užsideda ženybino gyvenimo? Jeigu yra mažiaus- sė elėjim jor naujais usavikais chronitika liga dugyja tavo kintaty, tai atsilauk ant žemiaus padoto adreso, o ap- turisi patarimų ir iširintųjų dykai! Mes iširinsime tavę visai dykai, ir jeigu išgydys bus galimas, tai mes išgydy- sime už koženiosios kaitę. Ne usididi ant sargų jokių pa- ceigų atsilaukdamas pas mus dėl benebestinio pasiteiravi- mo. Mps perstaysine padėjimą viso dalyko tikroje sviesoje o tada galisi gydytis jeigu norisi,

Kai Dolerio Nerelks Moketi Pakol Nebusi Užgandintas Savo Lochoj Minty kad Mes Esame Telsing, Pilnai Atsakanti ir Užtiklini. Jeigu turi nesveikumą inkstų, pūslės ar šlapimo ravelių, jeigu jauti nesmagumą ir skausmą, jeigu randai koka padėjimas dėl kurio nesiori kreipia prie šėlinybiško gydytojas, kaip tai: alipumas, ner- viška negalė, silpna aris sumažinta atmintis, nemiegojimas, gėdingumas, nubiėjimai, naurėjimai, žipinai ant apasni ir šlaundota gvybė, jeigu turi pūslės ir susiukkus eyles, jeigu kanti nuo užskrečiamų ligų kokios nebut rūšies kurios tamistai doro nesmagumą; jeigu turi nors vieng iš skaitlingų ligų kuriose vyrai gali but apinti; jeigu kanti nuo perankių dūsielėjimų; jeigu turi vo- tis skaudulius burnoje ir ant liežuvių; jeigu plaukai tavo slenkia; jeigu turi slaptinę ligą; jeigu turi užsūdintą kraują arba nors vieng iš ligų kurių auka tampa vyrai—TAI MES GALIME TAVĘ IŠGYDYTI IR TA PADARYSIME. Ateik pasikvėlioti su mumi didžiausiam privatuokme ir ero- krete, o mes padisime atsikvėlioti nuo visų klaidų korumpuotam laike. Mes turime labai didelį patirimą gydyme tokios rūšies ligų ir užtikriname išgydymą. Mes netikant palengviname, bet išgy- dome tikrai ir ant visados. Ateik ir pasizūrėk ant skaitinūs lietuvių, kuriuos mes išgydome. Mas išgydome toip tikrai kaip atsilaukė pas mus. Silpnai vyrai, kurie nusiojote viltį puseilime bea- gydydami kur kitur, atėikit pas mus, mes atkreipsime ant jus mūsų specialingą atygd toip jog at- gausite savo vrysiškų ir bositė vadovais tarp savo sandraugų.

PATARIMAS IR IŠTIRINĖJIMAS VISAI DYKAI. GYDULOS DYKAI IKI IŠGYDYMUI

CHICAGO MEDICAL CLINIC 526 SO. STATE ST., art Harrison gatvės CHICAGO, ILL.

Mūsų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsilaukti toip ty valandų, tai gali atsilaukti tarp 10 ir 12 Nodidim. Atsilauk asilinkis. Mes kalbame Lietuviškai.

8 Lotai \$79. Jums JEIGU

Išrišite šitą galvasukį.

Padeikt skaitlingą nuo 31 iki 39 ant kiekvieno lapo (taip, kad sudėjus kiekvieną šonų visos sėnos skaitli- nės įadarytų sumą 105. Atsiuntę mums išrišimą, gausite nuo mūsų čekį ant \$100, kuriuos mes įskaitys- sime jums perkant 8 lotus 20.000 bert. pelių didumo ir kurie randasi 5190 Wood, N. J. iki kelias mylias nuo Didžiojo New Yorko Miesto. Lotai yra sugyšto sausoj gražioj ir sveikoj vietoj ir yra puikus darž- ninkystei arba namų statymui.

Paprasta prekė jų yra \$179, bet šio galvasukio iš- rišėjimui atiduosime tik už \$79, įmokėjus \$5 rankpin- gity ir \$3 išmokėties kas mėnuo.

NUOSAVYBĖ YRA GVARANTUOTA APSAU- GOS JURIDISKAIS DOKUMENTAIS. Reikalaukit žemėlapių ir artimesnių informacijų iš Lithuanian Dept., No. 1 Room 1013, World Bldg, N. Y.

Leveskio Prekybos ir Kalbu

Dieninė ir Vakarinė Mokykla. Mes esame Mokymais su- tverdi Vyrų, literat atsilaukietis! šitą atsilaukietis liuso in- žengimo. Muziej. Šimtai interesin- jingų pavydų žingeldumų kuosov- kiau ir sorganiz- moje. Chirgri- koci, operacijos, žingeldumai, keis- tumai, milžiniš- kumai. Taipgi pilnas istoriškas suari- kis kuris niekad ne buvo parodytas dykai šiam krašte.

tol užplombas triušėli nuostabum Astronomi- ni, Fotografinis, Chemijos ir Pechologijos, Ispaniška Inkvizicija, Valakata Galerija, žvelkietis iš žimui ir Pagarsėjusia Asmaziu. INLEDŽIAM TIKETAI VYRAI

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS MOKSLISKŲ ŽINGELDUMŲ 14 S. Clark Street. art Madison Gates

idėi nuo 10 valandų ryto iki 12 vidurnakti

Dr. J. KULIS Gydytojas ir Chirurgas 8255 S. Halsted St., Chicago, Ill. PIRMAS VALANDOS: nuo 9 iki 12, 4 iki 6 vakarų. Nedėlio, nuo 8 iki 12 po pietų, nuo 8 iki 6 vak.

Dr. J. KULIS Gydytojas ir Chirurgas 8255 S. Halsted St., Chicago, Ill. PIRMAS VALANDOS: nuo 9 iki 12, 4 iki 6 vakarų. Nedėlio, nuo 8 iki 12 po pietų, nuo 8 iki 6 vak.

Dr. J. KULIS Gydytojas ir Chirurgas 8255 S. Halsted St., Chicago, Ill. PIRMAS VALANDOS: nuo 9 iki 12, 4 iki 6 vakarų. Nedėlio, nuo 8 iki 12 po pietų, nuo 8 iki 6 vak.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos mūsų agentus galima užsakyti "Lietuvą" metams ar anksčiau metų ir užsimokėti.

BROOKLYN, N. Y.
- J. Ambrozėjus, 120 Grand st.
- Vincas Daunora, 229 Bedford ave.
- A. Lesniauskas, 900 Rogers ave.

BALTIMORE, MD.
- L. Gavlīs, 1834 N. Castle st.
- Vincas Zelvis, 693 So. Faca st.

CAMBRIDGE, MASS.
- Pet. Batkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
- J. I. Bagdžianas, 2334 S. Oakley ave.
- Ad. Gimbutas, 3026 Union ave.
- Antanas Grišius, 708 W. 17th st.
- J. Janušis, 2015 Canhampt ave.
- Zen. Juzevičius, 118 E. 115th st.
- Adomas Jodelis, 118 W. 18th st.
- Julius Karvas, 2232 W. 24th st.
- Vinc. Linka, 1813 String st.
- J. A. Rimkus, 920 W. 26th Pl.
- Vinc. Stulpinas, 921 33rd Pl.
- Jonas Vinkas, 8139 Vincennes Rd.
- Ant. Vizbaras, 3327 Lowe ave.
- Petras Vaitiekunas, 827 - 33rd Pl.
- P. Zmudzinaicius, 913 W. 33rd st.

CICERO, ILL.
- A. K. Boczkus, 1318 So. 49th Ct.

HARTFORD, CONN.
- Kar. Lesevicius, 40 Mulberry st.

HERRIN, ILL. Box 708.
- J. T. Adamattis, 232

INDIANA HARBOR, IND.
- B. Yasulis, 3604 Deador st.

LOS ANGELES, CAL.
- P. O. Mankus, 319 Germania Bldg.

LEWISTON, ME.
- K. Vilaniškis, 14 Summer st.

MINERSVILLE, Pa. Box 538.
- J. Ramanauskas,

NEWARK, N. J.
- W. Ambrazevičia, 178 Ferry st.

NEW BRITAIN, CONN.
- M. J. Cheponis, 510 Main st.

PITTSBURG, PA.
- Baltrušaitis Bros., 2400 Fifth ave.
- Jonas A. Ignatas, 46 So. 22nd st.
- Pius Zaviackas, 445 Staacum

PETERSON, N. J.
- A. Varaskevicius, 70 Lafayette st.

PLYMOUTH, PA.
- S. Potellunas, 345 E. River st.

PITTSFON, PA.
- V. Kazakevičia, 103 N. Main st.

PURITAN, PA.
- Jonas Martinkaitis.

ROCHESTER, N. Y.
- Jos. Braknis, 731 Clifford ave.

So. CHICAGO, ILL.
- K. Vysniauskas, 845 Tuskegen ave.

SHENANDOAH, PA.
- T. Kryzianauskas, 48 E. Centre st.

SCRANTON, PA.
- F. T. Metelionis, 1419 N. Main ave.
- Juoz. Petrikys, 1514 Ross ave.
- C. O. HUSTON, MASS.
- K. Gendrolis, 324 Athen st.
- K. G. Gegužis, 28 W. Broadway.
- J. K. Yurgelionas, 233 Broadway.

SPRINGFIELD, ILL.
- G. Tachlauskas, 1217 W. Jefferson st.

ST. CHARLES, ILL.
- Sim. Kleck, 875 W. 6th st.

WATERBURY, CONN.
- Jur. Zemaitis, 827 1st & ct.
- D. F. Elmatis, 65 Brennae st.

KELIAUSIAJŲ AGENTAI.
- Jonas Kulis.
- Jonas Dabulskis.
- Petras Grubauskis.
- Andrius Jurevicia.
- Petras Filėnas.
- M. K. Wilkevicius.

[illegible]

International Specialists.

14 SO. CLARK ST., arti Madison gatves **CHICAGO, ILL.**

Oftas valandos: nuo 10 ryto iki 6 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldienais ir Šventadieniais. Nė vienas ligos negali būti gydomas, jei gydytojas neatpažinti. Nė vienas ligos negali būti gydomas, jei gydytojas neatpažinti. Nė vienas ligos negali būti gydomas, jei gydytojas neatpažinti.

Turek Savo Namuose

Geriausią Degtinę (arielką) jei nori būti sveikas ir turėti kuom pavaisinti savo mylimą svečią. Daktarai rekomenduoja už geriausią degtinę

S-O-L-O Rye

Kalpo Skany, Tvirtą ir sveiką gėrymą Geriausiai pastiprinanti, priimna, skani ir sveikiausia stalava degtinė.

Gaunama visuose geresniuose Salionuose

STRAUS BROS. CO. (Isdribejai), DEP'T L. CHICAGO, ILL.

216 W. Madison St. T. PODLASKIS ir A. CHAPOSKIE, Lietuvos agentai.

Chicago Baltos Rožās (Chicago White Rose Bottling Works) tikrai lietuviška pabūg-saldų, džindžerali ir kitus viskui minerališkus gėryms išdirbinėja. Išdirbėjas yra vionas iš seniešnių Chicago's Lietuvy bizerly Jonas Žilvitis. Meldžiū vasy Lietuvy bizerly atkreipli į tai atydu ir pameti savo tautai. Riekaalanti v-sokuose atstiktimuose virminti minerališki gėrym atšaukai v-sados pas mane. Busiu Jums už tai dėkingas.

Su godone,
Jonas Žilvitis,

841-33rd St. Chicago, Ill.
Phone Yards 2512.

Lietuvys Notaras

Išdirba Dviejennostis, Kont-
raktus, Bill of Sales, Affidavi-
tus, Notas, ir šiaip visokias
teisų popieras. Suteikia pata-
rimus reikaluose dalių Lietu-
voje ir kituose dalykuose. : : :
Kreiptis adresu:

J. J. Hertmanowicz,
A. Olczanski Bank

VARICOCEĻ, HYDROCEĻ (Bo pello ar skaumo)

At šorī līgdyti kīeklēn vjra kēclanti nu Varicocele, Striktūras, Uzkrēclanu Kraujā Sūdu, ar šorīkšņi Sēklas Hydroceles, ar vīstlāgā sēklas sūdu, kas laivas pāulimūnas vja atvīras vīstus, kurie parīdīdo dīeles sumu pīnīdā ar dīelām, kas gīdītālā, tie šorīkšņi nāulēti ar mēro vīstā ar pīnīdā vīstā gīdymdiem par tūzā ar daugāu daktāri, tie mēro vīstā, kas at vārtōj vīcālīnā, bēdā, kurīto mēro gīdīt vīstā dīelām.

At eīk j mēro ofā, tie pāstīrēn ar māmū draugācī. Kalbu vīstus kalbos. Tamsta gērnā, gērnā pātīrām ī pānūdōsī ī mēro 15 mēnō pātīrām kalpo spēcīalists vīstī līgā. At tamsta pācū vīstū kāp bātī līgdytū.

Tīklrāl Sēklāu Skīvlō, Pātīrām, Kēpēnū īr Inkstū novelkumus
(Nemokēk už nēlīgdytū—Nēlīgdytū, nemokēk)

Slapto Kraujo
VYRU LIGOS līgdy, kad būm svēklas

Prāzdytū Vyrīklums, Kēpēnū īr Inkstū, Norīskā negātī īnījums, Prāzdytū īnījums, vācēvārdā, līgdytū, Slapmo bēgīma.

Plaučēdai Kraujo

Duslty, Bronchīti, Kēpēvānī līgdy līgdytū, vīstī mē vāļīslas mēdō.

Roda Dovanai.

Dr. ZINS' 183 N. CLARK ST. CHICAGO

Valandos: 8 ryto iki 8 vak. Nedēļīmos, 8 ryto iki 4 po piet.

[illegible]

Dalina Turta

Sveikatz ir Drutung DOVANAI!

7,000 egzemplioru tas.garsios knyga

"DAKTARIS"

Kl. Jozefas Stankis, L. Kuznecovs, A. Berezinskas, I. S. Kuznecovs.

CITY SAVINGS BANK
of S. Ashland ave., Chicago.

P. L. Ukso pres., St. Marcinkevics
1st. **A. J. Bierzynski** izdānāns
pirma bankon plūņus ir moka
Uz sudēdus plūņus mūsā bank
duodāna čekū knygtu, is ku
mā pēty čekūl ka visā. Ško
plūņus ant Rēal Estate. Perka
pardauda namus ir lotus. Išsām
bankūniskis skrydēns (boxos)
\$2.50 mēnams. Daudzā diffor
ir klūncis plūņus l visā svietā
s.

ANKOS VATANDOS: Paredē lafa
mānā, bet mēnā ubahmā no
mēnā l 9 vakaro; nedellom, utar
kās ir pētycioms mēnā 8 ryto kl
vakaro.

OWN OF LAKE SAVINGS
Bank, J. J. Eliās, Savininkas.

Uzdevums

Jaunlaulus Lietuvų užėiga pas
JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko visokius pirmo
skiausius gėrimus ir kve-
penčius cigarus ir
Iraizija Naują Svetainę
Suširinkimams, vestuvėms, ba-
lams ir tt. Širdingas priėmi-
mas ir broiliska roka kiekvienam.

53 Illinois St., Kertis 88rd

F. P. BRADCHULIS
 Attorney & Counselor at Law
 10. LaSalle St., Cor. Washington St.
 Stock Exchange Bldg., Rooms 1077-1174
 Telephone Franklin 1718
 Advokatus pradžulius, įstatų tarybos narys.
 Veda visokias bylas, civilikas ir kriminalinis visokios teisumos (advokatas).
 312 S. Halsted St., arti 31-os

PARDUODU FARMAS.
Lietuvių kolonijose Mason ir Lake apskrims, Michigan valstijai, kitiems 105 lietuvių turintiems ūkiams, kurie yra įsikūję prie daug geros, ir daug žemės, pasiekiamos išsidriusios bešio plotų parduoti, tad kaip turite gyvenamąjį ūkį su traukiniu ir sodo, šios kuogersianis su molu, juodomis ir ameliais namais, ir kitiems, kurie yra įsikūję prie pigiai, norintems ilgaisiais šimtais. Rašykite tuojau, prisiųsime katalogą savo žemių žemėlapi ir informaciją kitių žemių.

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan

PARSIDUODU rakandai (furničiai) gerai, nauji, gausa keturiems kambariams, su vonia, su kaitinamais vandeniu, kiti, ypač jaunavėdams. Parduodu pigiai. Atleiskite pasirašėt.

1648 W. 18th st. 3-čią lūpą
Jozuosa Sudo.

PARSIDUODA bučernė labai geriausia
lietuvių apgyventoj vietoj; parsiduoda
iš priežasčių, jog savininkas nusipirko
ko farmą, ant kurios pats turi apgyventi
trumpam laikui. Atsilaiki
Frank Dap,
1904 Canalport av., Tel. Canal 167

6 ruimai ant randos, ant Halsted
ir 32 gat.
J. P. Rashinski,
3200 So. Halsted st., Chicago, I

4300 S. Wood st., Chicago, Ill.

deļē nauda Ir mes jums paslyšm n
da ne tik, kaip sučedyt pinīgā, b
kaip Ir kur padinditi savo algā ar
uždarbį dubeltavaī. Be skirtumo, k
kį darba nedirbtumēt, atsišauk
adresuodami:
The Urnich's Promoting Co.
(Not Inc.)
R. 25 154 Randolph st., Chicago, I

NEDUOKITE PIRKLIAMS DIDELIŲ PELNŲ
Parodysime kaip. Mes esame pritari-
ję degtinės dirbėjai, ir parodysime
kaip kiekvienas gali pasidaryti ger-
lus namie, SUTAUPANT PENKIA-
DEŠIMTĄ NUOSIMTĮ PIRKLIŲ PE-
LŲ. NO su pagalba "ZANOL" Extrakt
Išstatymu, leista Paradoma 1 dvi tr

Pameģinātkite, kāp tik jūs sau norē-
 te, ir jēgu tal nebus gērlausā dēg-
 nē, sugrāžinātkite likusā mums atg-
 mūs lēsomis, o mes sugrāžinsim
 mūs pilnīgus. Sļusķite uzslēakym
 šlandien, o mes pasļūšime "ZANOL-
 ŠEŠIAS" (6) PILNAS KVORTAS DĒGINES UZ \$1.6.
 Viskā me apmōkame. Reķalauķit
 kokļos rūšies tik norītā. Dvylika pl

Po iškirtinui drutmedžių mes parduodame farmom žemę didumo 40, 80, 120 ir 160 akrų, po \$15.00 ir \$20.00 už akrą. Ant šios žemės auga gerai kornai, avizos, kviečiai, rugiai, motiejukai, alfalfa ir dobilai. Teipgi puikiai auga vaisiniai medžiai ir visokios vuogos. Bulvių akras duoda nuo 200 iki 300 bušelių.

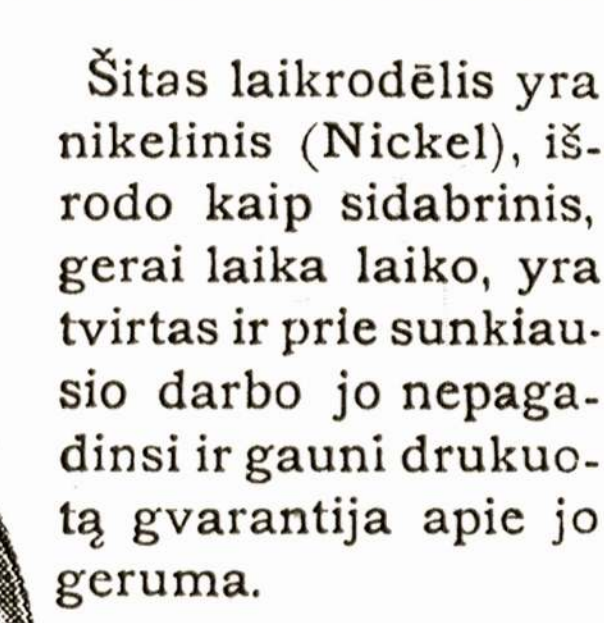
Kas pas mus farmā perka, tam mes duodame darbu musu Lumber Kampēsē, ir mokame po \$1.00 ant dienos ir duodame maistu (board), teip kad ģia gali uzsidirbti pinigus, kada turi liuosā laikā.

Apie vērtēšanu lauku galite klausiti Wm. Bigelio, 8409 Kerfoot av., Chicagoje, kuris dabar aplankē musu laukus in persiikrino apie ju vērtē. Dēlei platesnēs informācijas ra-

C. F. HARTIGAN,
431 So. Dearborn St.,
Manhattan Bldg.
CHICAGO, ILL.

Laikrodelis Dykai!

**Kam pirkti laikrodēļi už pinigus
kada jī gali gauti visai dovanai.**

Užsimokėk tiktai už
laikraštį LIETUVĄ
prenumeratą \$3,25,
o gausi "Lietuvą"

Situ laikrodēliju mēs turējome 3000, o dabars jau liko vos pora simty ir, kada juos isbaigsime daugiau ju negalesite dykai gauti. Todēl pasiskubinkite su uzsirasymu "Lietuvos" kurie norite

gauti šitą puikų Laikrodėlį dovanų.
Siųsdami pinigus adresuokite:
A. OLSZEWSKI

3252 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Ofisas 1725 West 18th Street Tarp Paulina ir Wood gat. Phone Canal 1208 Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 val ryto nuo 7:00 iki 8:00 val. vak. Nedelioms nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	Rezidencija 5208 W. Harrison Street Tel. Austin 737 Valandos: tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą
---	---

TIKRI JUOKAI

Lietuvių pasilinksminimui parašė, suruošė ir sugraibė JONAS VISKAS.

Linksmumas, juokas ir lengvas budas žmogų tukdo ir ilgina amžių, o nervikšumas, graužimasis, perdetas paisyimas ir blogas budas žmogų liesina ir sunesja jam ant kelio "visuomenės nelaimės". Todėl, kad butume sveiki, sau ir kitiems malonūs, turime išmokti juoktis ir jaustis džiaugius snagmone. Ypač mū, lietuvių, turime džiaugius mokytis juoktis. Mes esame, tarytum, profesionalūs raudotojai nuo malonios lakrašios, tankiausiai, pasiruve asaronis, dejavimais ir neapnakta; mūsų veikėjai, pasiruve rancias, graudžiu balsu skaukia vėjus ir pagelba, o jau počiai dū, tarsi pasamdyti baldus, kad jų mersime nemylti...

kas nori raudoti, tam ir šešėlio užtenka. Smaigus nusispyso-
jimas paigina žmogų į gyvenimo valandą; širdingas juokas pa-
paigina dieną, susiraukštimas nepaigina nei vieno momento.

Pas kitataučius, kaip štai, pas amerikonus, juokai yra
pilnai išsidirbę: juokdariai moka žmones juokinti, o žmones
tai pameig, ir išmoko juos suirasti. Pas mus juokai dar
"nera gimę." Mes netik kad neturim savų teatro, savų juok-
darių, bet nei savos juokų literatūros, kuomet sveiktinaučiai
turi jau dangybes tomų.

Siame juokų rinkinėlį, telpa juokingi pasakojimai labai atydziai surinkti iš tarpo šimtų juokų. Todėl kviesdamas didelius ir mažus, apšviestus ir prastus, be skirtumo visus į juokų pasaule: juokitės ir tuktikt!

A. OLSZEWSKIS,

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Garsinkitės "Lietuvoje".

Garsinkitės "Lietuvoje".